

Pellon kunta
Tilinpäätös 2021

Pello

Sisällysluettelo

1. PERUSTIETOA KUNNASTA	4
1.1. Kunnan sijainti ja alue	4
1.2. Väestö.....	4
1.3. Elinkeinorakenne	6
1.4 Työllisyys.....	6
2. PELLON KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	10
2.1. Pellon visio.....	10
2.2. Toiminta-ajatus.....	10
2.3. Kunnanjohtajan katsaus	10
3. KUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO	13
3.1. Valtuusto	13
3.2. Tarkastuslautakunta.....	15
3.3. Kunnanhallitus	16
3.4. Muut valtuuston valitsevat toimielimet.....	17
3.4.1. Elinvoimalautakunta.....	17
3.4.2. Hyvinvointilautakunta	18
3.5. Viranhaltijaorganisaatio	19
3.5.1. Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut.....	19
3.5.2. Elinvoiman edistäminen	19
3.5.3. Hyvinvoinnin edistäminen	21
4. TALOUDEN KEHITYS	22
4.1. Yleinen talouden kehitys	22
4.2. Torniolaakson seutukunnan väestökehitys	22
4.3. Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat tilikaudella	23
4.4. Tilikauden vaikutus kuluvaan vuoden talousarvioon ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä...24	
4.5. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	25
4.6. Kunnan henkilöstö	25
4.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	26
4.7.1. Riskienhallinta: Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut	27
4.7.2. Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2021: Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut.....	28
4.7.3. Riskienhallinta: Elinvoiman edistäminen	29
4.7.4. Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2021: Elinvoiman edistäminen.....	29
4.7.5. Riskienhallinta: Hyvinvoinnin edistäminen.....	31
4.7.6. Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2021: Hyvinvoinnin edistäminen	33

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA KOKONAISTALOUDEN TUNNUSLUVUT.....	36
5.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	36
5.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	38
5.3. Tase ja sen tunnusluvut.....	41
5.4. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	46
6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	57
7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2021	58
7.1. Strateginen johtaminen, hallinto ja talouden palvelut	58
7.2. Elinvoiman edistäminen	67
7.3. Hyvinvoinnin edistäminen	77
7.4. Tuloslaskelman toteutuminen	86
7.5. Investointiosan toteutuminen	88
7.6. Rahoituslaskelman toteutuminen.....	92
7.7. Talousarvion sitovat määrärahat ja tuloarviot	93
8. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	95
8.1. Tuloslaskelma	95
8.2. Rahoituslaskelma	96
8.3. Tase	97
8.4. Konsernilaskelmat.....	100
9. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	105
10. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET.....	121
11. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	122

1. PERUSTIETOA KUNNASTA

1.1. Kunnan sijainti ja alue

Pellon kunta sijaitsee Lapin läänissä Tornionlaaksossa. Naapurikuntia ovat Suomen puolella Kolari, Ylitornio ja Rovaniemi ja Ruotsin puolella Övertorneå ja Pajala. Pello ja Ylitornio muodostavat Tornionlaakson seutukunnan.

Kunnan kokonaispinta-ala on 1 867 km², josta maapinta-ala 1 743 km² ja vesipinta-ala 124 km². Asukastiheys on n. 1,89 asukasta maaneliökilometriä kohti.

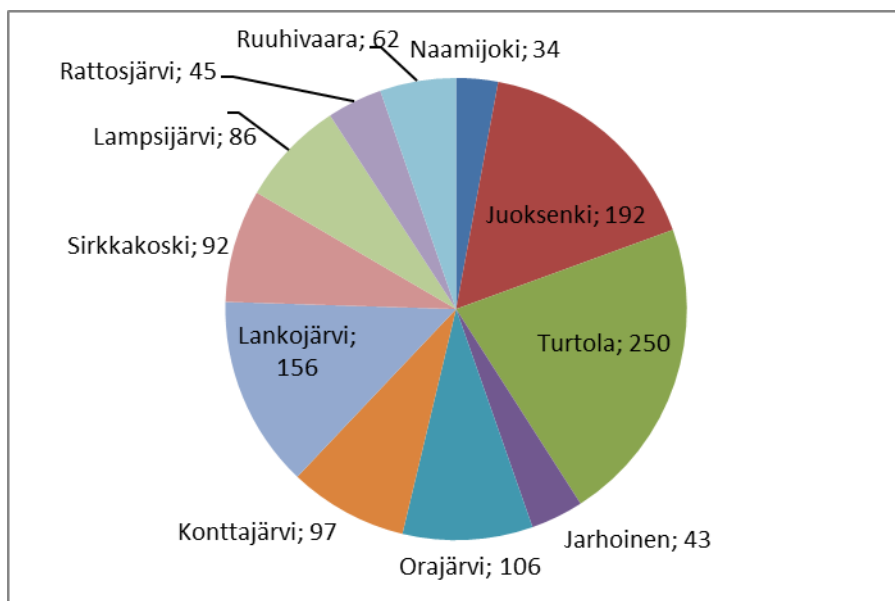
1.2. Väestö

Vuoden vaihteessa 2021 - 2022 Pellon kunnan väkiluku oli 3 296 henkilöä. Vuoden 2021 aikana väkimäärä väheni 7 henkilöllä.

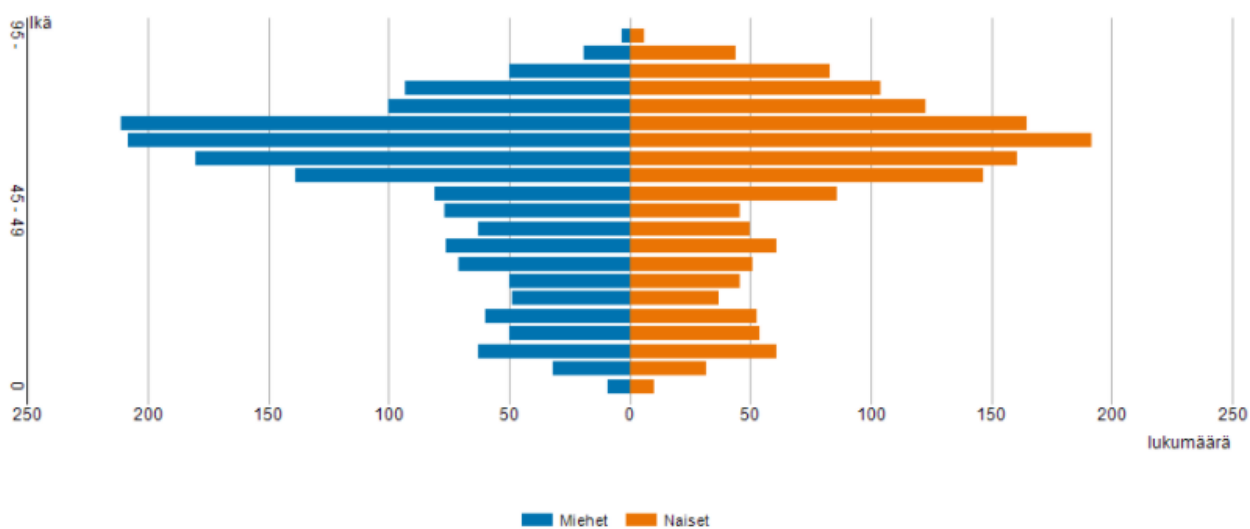
Pellon kunnan väestö 2011 – 2021

Vuosi	Asukasluku	Muutos/henkilöä
2011	3 912	- 68
2012	3 819	- 93
2013	3 744	- 75
2014	3 676	- 68
2015	3 622	- 54
2016	3 565	- 57
2017	3 510	- 55
2018	3 439	-71
2019	3 376	- 63
2020	3 303	-73
2021	3 296	-7

Asukkaat ympäristökylissä 31.12.2021

Pellon kunnan ikärakenne 31.12.2021

Muuttoliike 2021

Vuonna 2021 Pellon kuntaan muutti 149 henkilöä ja kunnasta muutti pois 120 henkilöä. Vuonna 2021 syntyi 19 lasta ja poisnukkuneita oli 55 henkilöä. Kokonaisväestönmuutos oli -7 henkeä.

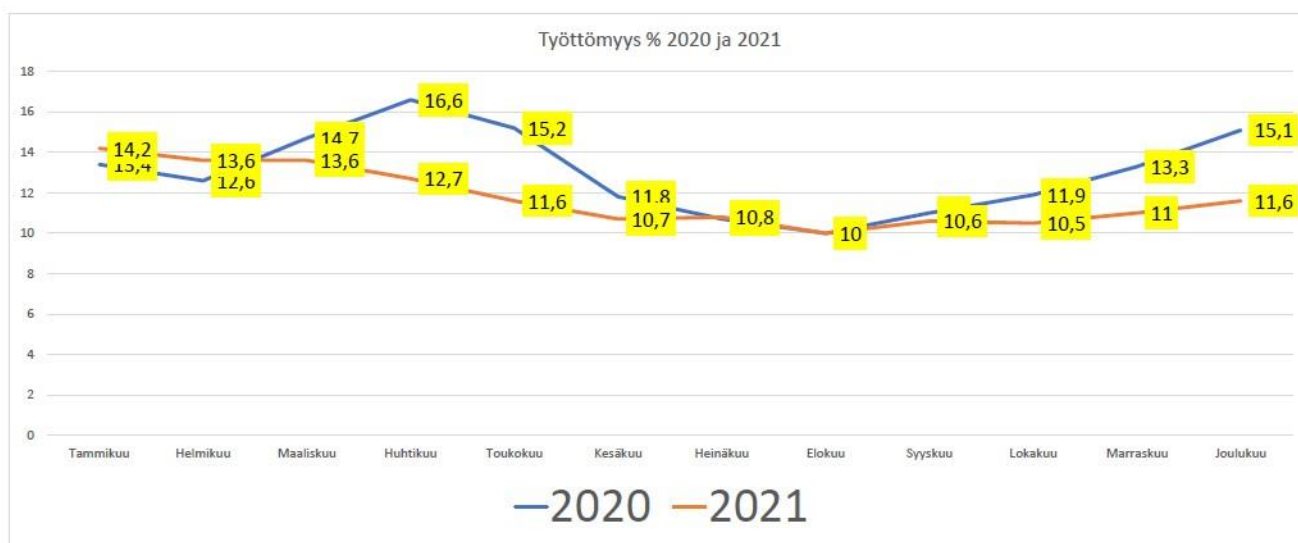
1.3. Elinkeinorakenne

	2015	2016	2017	2018	2019
Työpaikkoja yhteensä	1166	1165	1101	1 117	1 100
Alkutuotanto	140	145	137	133	140
Jalostus	167	181	165	189	178
Palvelut	819	799	759	760	741
Tuntematon	40	40	41	35	41

1.4 Työllisyys

Vuoden 2021 lopussa Pellossa oli 148 työtöntä työnhakijaa, mikä oli 50 vähemmän kuin vuoden 2020 joulukuussa. Luvussa on mukana myös 16 lomautettua henkilöä. Työttömyysaste vuoden 2021 lopussa oli Pellossa 11,6 % ja koko Lapin alueella 11,4 %. Vuonna 2021 työttömyys Pellossa oli alhaisinta kesä- ja syyskuukausina, jolloin työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli noin 10 - 11 %.

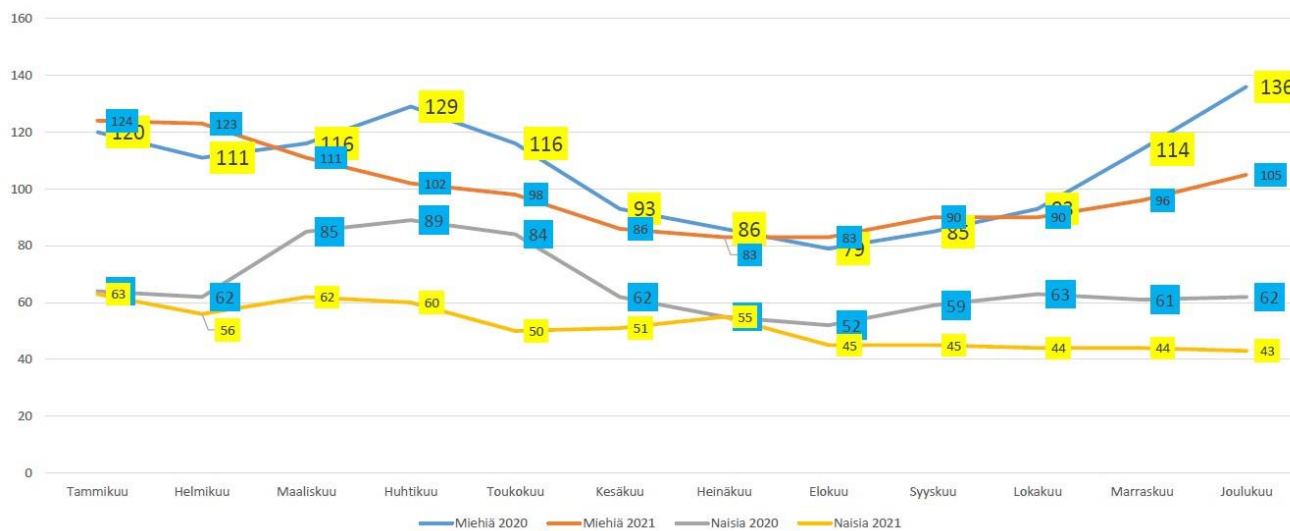
Työttömyysprosentti 2020 ja 2021

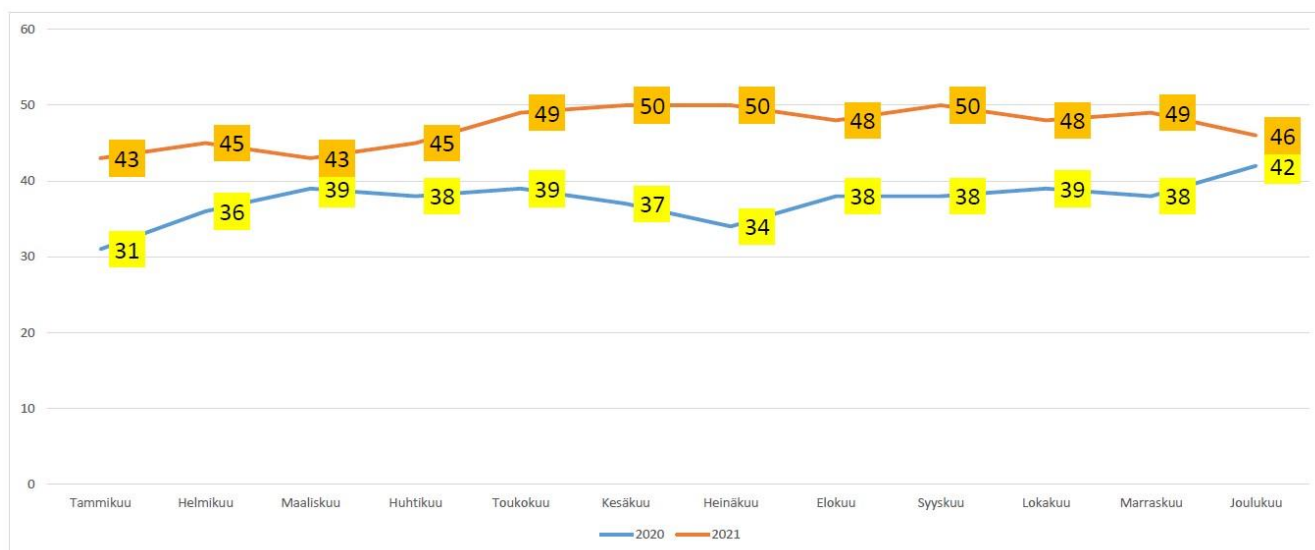
Avoimet työpaikat 2020 ja 2021

Työttömät sukupuolen mukaan 2020 ja 2021

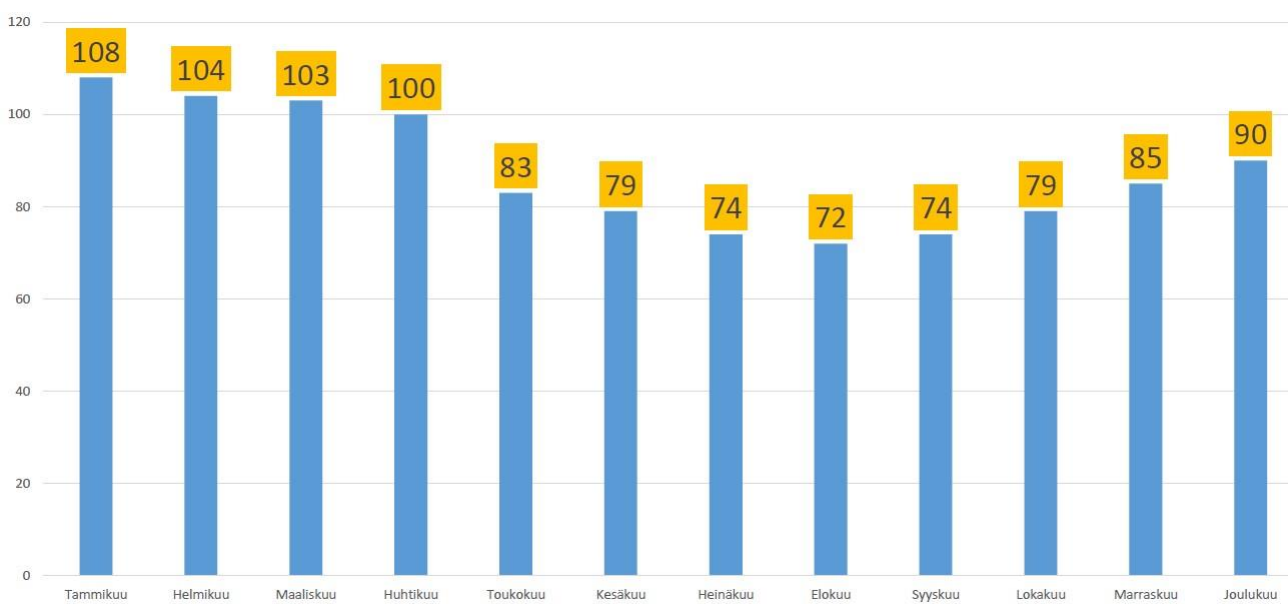
Pitkäaikaistyöttömät 2020 ja 2021

Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä 2020-2021

Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä 2021

2. PELLON KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1. Pellon visio

Elethään rohki hyvää elämää ja ollaan ylpeitä Pellostä ja pellolaisuudesta.

2.2. Toiminta-ajatus

Pellon kunnan perustehtävä on turvata nykyaikainen hyvinvoinnin perusta ja luoda edellytykset ihmisten ja yritysten menestymiselle ja viihtymiselle Pellossa ja Väylänvarressa.

Pellon vuoden 2021 kuntastrategian mukaisesti toiminta-ajatuksenamme on neljä perusarvoa, jotka on kiteytettävissä seuraavasti:

1. Tehemä pois! Yhessä. (Arvo: yhteisöllisyys)
2. Osallistuthaan. (Arvo: aktiivisuus)
3. Poristhaan positiivisesti. (Arvo: positiivisuus)

Kieuhautamma kahvit. (Arvo: suvaitsevaisuus).

2.3. Kunnanjohtajan katsaus

Tätä katsausta kirjoittaessani Ukrainan sota raivoaa Euroopassa. Taistelut ovat nyt lähempänä kuin koskaan tämän sukupolven aikana, ja tapahtumat tuovat mieleen ja muistuttavat meitä Isänmaamme vaaran vuosista kahdeksan vuosikymmentä sitten.

Päättynyt toimintavuosi 2021 oli todellinen muutosten vuosi. Luonnollisesti korona hallitsi ja ohjasi kuntien toimintaa monella tapaa. Myös pitkälle edennyt, ja vuoden 2023 alusta voimaan astuva SOTE-uudistus heijastui kuntien toimintaan voimakkaasti. Kysymyksiä oli joka puolella enemmän kuin vastauksia.

Ison muutoksen edessä oli luonnollista, että pienissä kunnissa heräsi huolestuneisuus sosiaali- ja terveyspalveluiden säilymisestä lähipalveluina, osaavan henkilöstön saatavuudesta tulevaisuudessa ja ilman muuta myös talouden kehityksestä. Pellossa päätettiin jo päättynyttä edeltävänä vuonna käynnistää selvitys siitä, josko olisi ennen suurta muutosta mahdollisuus käynnistää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta toimintamalli, jossa palvelut tuotettaisiin yhdessä ulkopuolisen toimijan kanssa yhteisyritysmallilla. Pitkän prosessin ja perusteellisen selvityksen antamin tuloksin kunnanhallitus esittikin sekä toukokuussa tehtävänsä jättäneelle, että kesäkuussa toimensa aloittaneelle kunnanvaltuustolle, että Pellon kunta perustaisi yhdessä Terveystalo Oy:n kanssa yhteisyrityksen, joka ottaisi vastattavakseen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tuottamisen Pellossa. Kunnanhallituksen myönteisestä esityksestä huolimatta kunnanvaltuusto kaatoi ehdotuksen yhdellä äänellä. Demokratia oli puhunut, ja niin myös Pellossa jäätiin odottamaan itsenäisen kunnallishallinnon historian suurimman muutoksen tuomia vaikutuksia palveluihin ja niiden tarjontaan.

Alkuvuodesta 2022 käydyissä historian ensimmäisissä aluevaaleissa sai Pello ennako-odotuksia paremman tuloksen. Kunnanvaltuutetuista Piia Kilpeläinen-Tuoma (Vas) ja Tuula Ylisaukko-oja (Kesk) tulivat valituiksi aluevaltuustoon. Tiina Paakki (Ps) ylsi varavaltuutetuksi. Piia Kilpeläinen Tuoman ollessa puoleensa ääniharava, aukeni hänelle sen myötä myös paikka aluehallitukseen, joten kokonaisuutena odotukset pellolaisten äänen kuulumisesta ja vaikuttamisesta ovat korkealla.

Kunnallisvaalit järjestettiin kesäkuun 13. päivä. Pellon kunnassa oli jo paria vuotta aiemmin päätetty, että kunnanvaltuutettujen määrää tullaan kasvattamaan aikaisemmasta 13 jäsenestä 17 jäseneen. Vaalitulos toi Suomen Keskustalle 7 paikkaa, Vasemmistoliitolle 4 paikkaa, SDP:lle, Kokoomukselle ja Perussuomalaisille

kullekin 2 paikkaa. Toiminnan käynnistyttyä osoittautui varsin pian, että tehty laajentamispäätös oli perusteltu, ja toi mukanaan vakautta ja sovinnollisuutta päätöksentekoon ja asioiden käsittelyyn.

Elinvoimapuolella merkittävin tapahtuma vuoden aikana oli, kun uusi upea Meän Opintahjo -monitoimitalo otettiin käyttöön tammikuussa 2021. Kiinteistön rakentaminen on Pellon kunnan 154 vuotisen historian toiseksi suurin yksittäinen investointi, eli n. 8 milj. €. Ainoastaan olympiavuonna 1952 rakennettu ns. korkeakoulu yltää kustannuksiltaan korkeammalle.

Myös viranhaltijaorganisaation osalta vuosi oli muutosten vuosi. Edellisen vuoden kesällä uuteen sivistysjohtajan virkaan valittu Mari-Annika Hemmi siirtyi Lapin AVI:n palvelukseen, ja hänen tilalleen valittiin määräaikaiseksi viranhaltijaksi Tiina Kangas. Elinvoimajohtajan virkaa lähes kahden vuoden ajan hoitanut Kai Korhonen tuli valituksi Sievin kunnanjohtajaksi. Hänen virkavapautensa ajaksi virkaan valittiin Juho Niemelä. Kuluvan vuoden helmikuussa Kai Korhonen irtisanoutui Pellon kunnan elinvoimajohtajan virasta, ja sen jälkeen käynnistettiin vakituisen viranhaltijan rekrytointi.

Uusi kuntastrategia ”Elethään ko Pellossa” valmistui juuri kunnallisvaalien alla. Sisällössä korostetaan myönteistä asennetta ja mielikuvaa. Keskeisiä arvoja ovat; yhteisöllisyys, aktiivisuus, positiivisuus ja suvaitsevaisuus. Strategiaa päivitetään nykyisen valtuustokauden aikana. Erityisesti sote-uudistuksen astuessa voimaan, on syytä tarkastella strategian rakennetta varsinkin elinvoimaisuuden näkökulmasta.

Henkilöstön työhyvinvointi kaikilla tasoilla oli toimintavuoden aikana edelleen keskiössä. Pellon kunta on mukana neljässä työhyvinvointia kehittävässä hankkeessa. Selkeimmin arjessamme näkyi jokivarren kuntien yhteinen hanke; ”Tuottavuutta ja hyvinvointia jokivarteen.” Varsinkin Ylitornion, Pellon ja Kolarin kuntien yhteistyö henkilöstöasiassa on tiivistynyt kyseisen hankkeen myötä. Tärkeitä työyhteisöön, johtamiseen ja yleiseen hyvinvointiin liittyviä työkaluja kuten kehityskeskusteluja ja yksiköiden palavereja kehitettiin aktiivisessa yhteistyössä naapurikuntien kanssa.

Yksittäisten kuntien rooli tulee vuoden 2023 alusta muuttumaan merkittävästi. Kun henkilöstöstä ja tehtävistä poistuu lähes 60 %, on selvää, että se houkuttaa ja jopa pakottaa kuntia hakemaan yhteisiä toimintoja arjen pyörytykseen. Pellossa asian suhteen otettiin ennakoivia askeleita kutsumalla Ylitornion kunnan kunnanhallituksen puhepiiriin Juoksenkiin pitämään yhteistä palaveria pellolaisten kollegojensa kanssa. Tapaaminen oli hyvässä hengessä toteutettu ja palaute molemmista kunnista sellainen, että vastaavia kohtaamisia tulee saada lisää. Pallo on nyt Ylitorniolla, jonne odotamme kutsua.

Kuntien väliseen yhteistyöhön liittyy myös toimintavuoden aikana käynnistynyt Miekojärven kansallispuistohanke, joka toteutuessaan sijoittuisi Vaarasaareen ja sen lähiympäristöön. FCG on tehnyt asiassa esiselvityksen, jota on esitelty erilaisissa yleisötilaisuuksissa. Puiston maa-alue sijoittuu sekä Ylitornion että Pellon kunnan puolelle, ja siksi kuntien päättäjien on hankkeen toteutukseen löydettävä yhteinen sävel. Ministeriön mukaan äänestyspäätöksellä tehty hakemus ei todennäköisesti saa ministeriössä tuulta purjeisiin.

Energiatalouden suhteen Pellossa on ollut ja on vireillä useampia tuulivoimapuistohankkeita, mutta yksikään ei ole edennyt toteutukseen. Palovaaran puiston luvitus sai lainvoiman, kun KHO hylkäsi sitä kohtaan tehdyt valitukset. Hidasteena rakentamisen käynnistymiselle ovat olleet syöttölinjojen rakentamiskustannukset sekä neuvottelut siirtohinnoista ja kapasiteettikorvauksista Tornionlaakson Sähkö Oy:n kanssa.

Metsähallitus puolestaan esitti kunnalle kaavoitus sopimuksen laatimista kunnan pohjoisosassa sijaitsevan Olosvaaran alueelle. Kunnanhallitus kuitenkin hylkäsi esityksen. Kunnanvaltuuston viimeisessä kokouksessa toukokuussa kuitenkin jätettiin useamman valtuutetun kirjallinen aloite siitä, että kunnan on syytä olla aktiivisesti edistämässä tuulivoiman rakentamista kyseiselle alueelle.

Viestinnän kehittäminen on Pellon kuntaorganisaatiossa päätetty ottaa yhdeksi keskeiseksi kehittämiskohteeksi. Työn tulokset näkyivätkin sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän kehittymisenä. Uudistettu henkilöstötiedote sai erittäin hyvän vastaanoton henkilöstön keskuudessa. Erityisen myönteiseksi koettiin kuukausittain jokaiseen kotiin jaettu ns. ”koronatiedote”, joka sai myös muuta julkisuutta myönteisessä mielessä.

Ulkoisessa viestinnässä otettiin käyttöön mediatyökalu, jonka avulla saatiin kunnassa tehtyjä päätöksiä ja tapahtumia mukavasti esille jopa valtakunnallisessa mediassa. Kehittämistyötä jatketaan edelleen ja tällä hetkellä henkilöstöä koulutetaan sosiaalisen median viestintätyökalujen hyödyntämisessä.

Yhteenvedona voidaan todeta, että päättynyt vuosi kaikkine käänteineen on ollut varsin myönteinen Pellon kunnalle. Taloudelliset tunnusluvut muodostuivat odotettua paremmiksi, tosin avustuksista ja Lapin sairaanhoitopiirin palautuksista johtuen. Euromääräiset luvut ilmenevät toisaalla tästä tilinpäätösasiakirjasta.

Kunnan henkilöstö ansaitsee kiitoksen toimintavuoden aikana tehdystä työstä. Luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaation keskinäinen yhteistyö on entisestään parantunut, eikä Pellon kunta ole enää ollut median keskiössä riidoilla ja oikeudellisilla vaatimuksilla. Siitä on syytä antaa tunnustus ja kiitos.

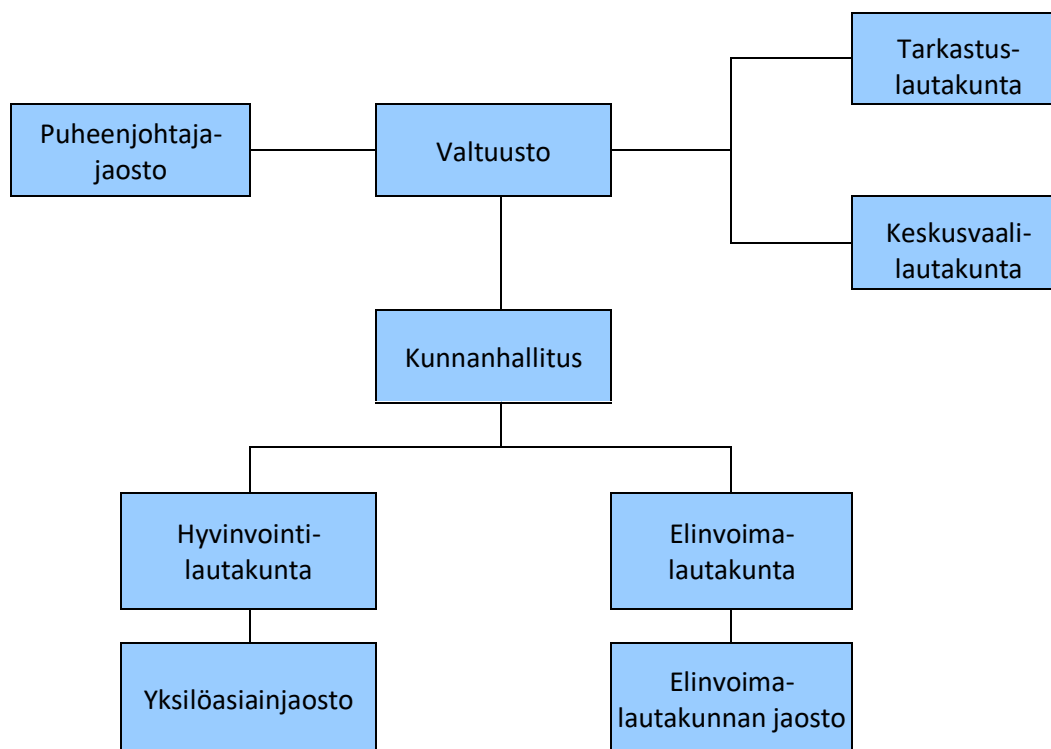
Tästä on hyvä jatkaa.

Pellossa 24.3.2022

Eero Ylitalo
kunnanjohtaja

3. KUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO

Pellon kunnan luottamushenkilöorganisaatio 2021

3.1. Valtuusto

Vuonna 2021 valtuusto kokoontui virallisesti päätöksentekoon kahdeksan (8) kertaa ja teki päätöksen 113 asiassa.

Vuoden aikana järjestettiin 6 valtuuston iltakoulua.

Valtuuston jäsenet: **Läsnä:** **ajalla 1.1.-30.6.2021, 4 kokousta**

Puheenjohtaja

Mäkituomas Antti (4/4)

I varapuheenjohtaja

Juuso Johannes (4/4)

II varapuheenjohtaja

Vanha Jari (4/4)

Jäsenet

Keränen Simo (2/4)

Kilpeläinen-Tuoma Piia (4/4)

Konttaniemi Jari (3/4)

Koskela Ilkka	(4/4)
Kovalainen Anne-Mari	(4/4)
Laitamaa Kaisu	(4/4)
Lakkala Pentti	(4/4)
Matinlompolo Tanja	(4/4)
Muukkonen Erkki	(4/4)
Rundgren Lasse	(3/4)

Varajäsenet:

Tirroniemi Esa	(1)
Huusko Marja	(1)
Pakisjärvi Maija-Liisa	(1)

Valtuuston jäsenet:**Läsnä:****ajalla 1.7.-31.12.2021, 4 kokousta****Puheenjohtaja**

Mäkituomas Antti	(4/4)
------------------	-------

I varapuheenjohtaja

Rundgren Lasse	(3/4)
----------------	-------

II varapuheenjohtaja

Mukkonen Erkki	(4/4)
----------------	-------

III varapuheenjohtaja

Lakkala Pentti	(4/4)
----------------	-------

IV varapuheenjohtaja

Kilpeläinen-Tuoma Piia	(3/4)
------------------------	-------

Jäsenet

Kauppi Katja	(4/4)
Keränen Simo	(4/4)
Kovalainen Anne-Mari	(4/4)
Kovalainen Martti	(4/4)
Laitamaa Kaisu	(4/4)
Matinlompolo Tanja	(4/4)
Mäki Emma-Maria	(4/4)
Paakki Tiina	(4/4)
Risku Tapani	(4/4)
Uusitalo Tarmo	(4/4)
Ylisaukko-oja Juulianna	(4/4)
Ylisaukko-oja Tuula	(4/4)

Varajäsenet:

Juuso Johannes	(2)
----------------	-----

Valtuusto päätti vuonna 2021 mm. seuraavaa:

- Pellon kunnan lahjoitusrahaston säännöt
- Pellon sote-palveluiden tuottaminen
- Toimenpiteet vuoden 2019 tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja kehitystarpeisiin
- Pellon kunnan vuoden 2020 tilinpäätös ja toimintakertomus
- tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020
- henkilöstökertomus 2020
- toimielinvalinnat: valtuuston suhteellisten vaalien vaalilautakunta, valtuuston puheenjohtajat, kunnanhallitus, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, hyvinvointilautakunta, elinvoimalautakunta
- jäsenvalinnat: Rovaniemen kaupungin ympäristölautakuntaan, Rovaniemen kaupungin teknisen lautakunnan jätehuoltojaostoon, Tornionlaakson neuvostoon, Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon, Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän valtuustoon, Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian valtuustoon, Lapin liiton kuntayhtymän kuntien edustajainkokoukseen, käräjäoikeudet lautamiehiin, kiinteistötoimitusten uskottuihin miehiin, poliisin neuvottelukuntaan
- kunnan ilmoitusten julkaiseminen vuonna 2021-2025
- valtuuston kokouksista tiedottaminen vuosina 2021-2025
- äänestysaluejaotuksen muuttaminen
- talouden osavuositarkastus 1-6/2021
- toimenpiteet vuoden 2020 tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja kehitystarpeisiin
- hyvinvointikertomus 2020
- Pellon kunnan vuoden 2022 kiinteistöveroprosenttien ja tuloveroprosentin määrääminen
- sidonnaisuusilmoitukset
- lisämäärärahat ja määrärahasiirrot vuoden 2021 talousarvioon
- talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2024

3.2. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui 10 kertaa ja teki päätöksen 44 asiassa. BDO Audiator Oy:ltä ostettiin 18 tarkastuspäivää.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ajalla 1.1.-30.6.2021:

Puheenjohtaja

Vanha Jari

Waara Tuomo

Varapuheenjohtaja

Koskela Ilkka

Sihvo Jussi

Jäsenet

Kyrö Marja Leena

Pasma Anna-Liisa

Ranta Janne

Alaoja Pentti

Pakisjärvi Maija-Liisa

Metsäportti Kaisa

Tarkastuslautakunnan jäsenet ajalla 1.7.-31.12.2021:**Puheenjohtaja**

Mäki Emma-Maria

Pasma Anna-Liisa

Varapuheenjohtaja

Risku Tapani

Saukkoriipi Sanelma, 8.11.2021 alk. Kauppi Katja

Jäsenet

Mäkikyrö Kari

Timonen Seppo

Pakisjärvi Maija-Liisa

Kukkonen Ossi

Virtanen Esa

Holmala Olavi

3.3. Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui 14 kertaa ja teki päätöksen 260 asiassa. Vuonna 2020 kokouksia oli 13 ja asioita 221.

**Kunnanhallituksen jäsenet
ajalla 1.1.-30.6.2021 (7 kokousta):****Läsnä:****Henk.koht. varajäsen:****Läsnä:****Puheenjohtaja**

Laitamaa Kaisu

(7/7)

Huusko Marja

Varapuheenjohtaja

Keränen Simo

(6/7)

Havela Irja

Jäsenet

Kauppi Kaarlo

(6/7)

Rundgren Lasse

(1)

Kontaniemi Jari

(6/7)

Moberg Kai

(1)

Kovalainen Anne-Mari

(7/7)

Rousu Heli

Matinlompola Tanja

(5/7)

Paakki Teppo

(1)

Muukkonen Erkki

(6/7)

Matti Aapomikko

**Kunnanhallituksen jäsenet
ajalla 1.7.-31.12.2021 (7 kokousta):****Läsnä:****Henk.koht. varajäsen:****Läsnä:****Puheenjohtaja**

Laitamaa Kaisu

(7/7)

Jurva Sari

Varapuheenjohtaja

Keränen Simo

(6/7)

Rundgren Lasse

(1)

Jäsenet

Heinonen Jussi-Pekka

(7/7)

Romakkaniemi Hanna-Mari

Kovalainen Martti	(6/7)	Matti Aapomikko	(1)
Matinlompolo Tanja	(7/7)	Juuso Johannes	
Uusitalo Tarmo	(7/7)	Mänty Juha	
Ylisaukko-oja Juulianna	(7/7)	Kovalainen Anne-Mari	

3.4. Muut valtuuston valitsevat toimielimet

3.4.1. Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunta (31.7.2021 saakka) kokoontui 8 kertaa ja teki päätöksen 87 asiassa.

Elinvoimalautakunnan yksilöasiainjaosto kokoontui 2 kertaa teki päätöksen 11 asiassa.

Elinvoimalautakunnan jäsenet:	Läsnä:	Henk.koht. varajäsen	Läsnä:
Puheenjohtaja			
Koskela Ilkka	(8/8)	Lakkapää Sakari	(0/8)
Varapuheenjohtaja			
Tapani Kangas	(7/8)	Esa Tirroniemi	(0/8)
Jäsenet			
Niva Janne	(7/8)	Kivilompolo Maarit	(0/8)
Syväniemi Teemu	(5/8)	Matti Aapomikko	(3/8)
Senbom Leila	(2/8)	Havela Eila	(6/8)
Konttajärvi Sari	(5/8)	Karjalainen Erja	(2/8)
Juuso Hannele	(7/8)	Paakki Teppo	(0/8)

Elinvoimalautakunta (1.8.2021 alkaen) kokoontui 5 kertaa ja teki päätöksen 66 asiassa.

Elinvoimalautakunnan yksilöasiainjaosto kokoontui 2 kertaa teki päätöksen 10 asiassa.

Elinvoimalautakunnan jäsenet:	Läsnä:	Henk.koht. varajäsen	Läsnä:
Puheenjohtaja			
Muukkonen Erkki	(5/5)	Timonen Harri	(0/5)
Varapuheenjohtaja			
Saukkoriipi Sanelma	(5/5)	Juuso Johannes	(0/5)
Jäsenet			
Ylisaukko-oja Tuula	(4/5)	Senbom Leila	(0/5)
Maansaari Olavi	(4/5)	Karjalainen Erja	(0/5)
Mäki Mila	(5/5)	Konttajärvi Sari	(0/5)
Niva Janne	(4/5)	Kukkonen Ossi	(0/5)
Suomalainen Marko	(4/5)	Satta Jouni	(0/5)

3.4.2. Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta kokoontui 11 kertaa ja teki päätöksen 111 asiassa.

Hyvinvointilautakunnan yksilöasiainjaosto kokoontui 8 kertaa ja teki päätöksen 59 asiassa.

Hyvinvointilautakunnan jäsenet Läsä: Henk.koht. varajäsen: Läsä: ajalla 1.1. - 30.6.2021 (6 kokousta)

Puheenjohtaja

Pakisjärvi Janne	(6/6)	Kauppi Katja	(0/6)
------------------	-------	--------------	-------

Varapuheenjohtaja

Huusko Marja	(5/6)	Niva Riitta	(0/6)
--------------	-------	-------------	-------

Jäsenet

Kilpeläinen-Tuoma Piia	(6/6)	Juuso Hannele	(0/6)
------------------------	-------	---------------	-------

Mäntyneenä Mauri	(5/6)	Leinonen Tuula	(0/6)
------------------	-------	----------------	-------

Alaoja Paula	(0/6)	Matti Selmasisko	(0/6)
--------------	-------	------------------	-------

Moberg Kai	(5/6)	Rantamäki Kari	(0/6)
------------	-------	----------------	-------

Jurva Sari	(6/6)	Rautio Esa	(0/6)
------------	-------	------------	-------

Hyvinvointilautakunnan jäsenet Läsä: Henk.koht. varajäsen: Läsä: ajalla 1.7. - 31.12.2021 (5 kokousta)

Puheenjohtaja

Romakkaniemi Hanna-Mari	(4/5)	Alanenpää Elisa	(0/5)
-------------------------	-------	-----------------	-------

Varapuheenjohtaja

Risku Tapani	(4/5)	Mäntynenä Mauri	(1/5)
--------------	-------	-----------------	-------

Jäsenet

Huusko Marja	(5/5)	Kovalainen Anne-mari	(0/5)
--------------	-------	----------------------	-------

Jurva Sari (8.11.2021-)	(2/5)	Rautio Esa	(0/5)
-------------------------	-------	------------	-------

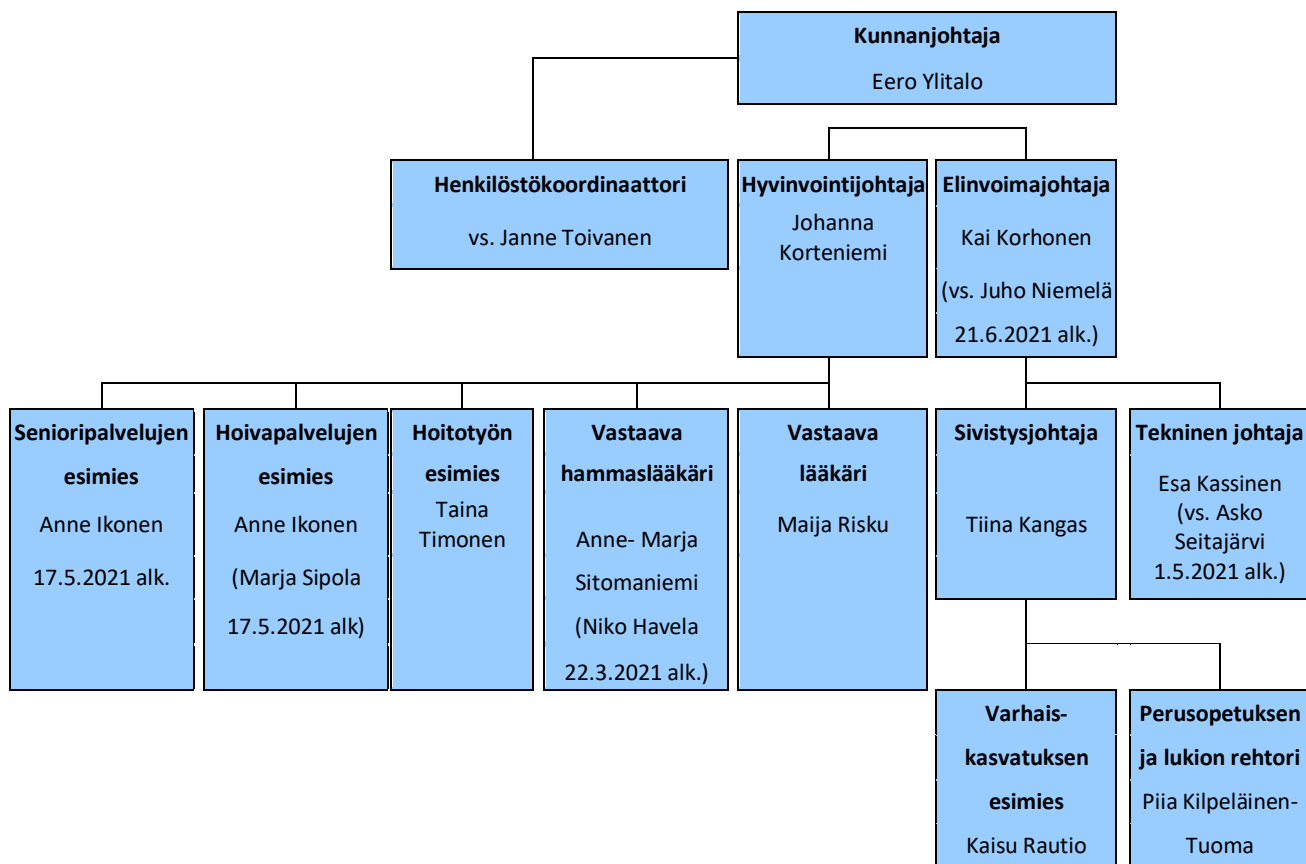
Kauppi Katja	(3/5)	Kivilompolo Maarit	(1/5)
--------------	-------	--------------------	-------

Matti Aapomikko	(3/5)	Holmala Olavi	(2/5)
-----------------	-------	---------------	-------

Moberg Kai (-30.9.2021)	(1/5)	Rautio Esa	(1/5)
-------------------------	-------	------------	-------

Mänty Juha	(4/5)	Matinlompolo Teuvo	(1/5)
------------	-------	--------------------	-------

3.5. Viranhaltijaorganisaatio

3.5.1. Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut

Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut koostuvat seuraavista avainprosesseista: henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, tiedonhallinta- ja viestintäpalvelut sekä johdon hallinnon palvelut. Tämän avainprosessin alaisuudessa työskenteli vuoden 2021 lopussa 13 henkilöä. Avainprosessi on kuulunut kunnanjohtajan vastuualueeseen 1.8.2019 alkaen. Avainprosessista vastaa kunnanjohtaja Eero Ylitalo.

3.5.2. Elinvoiman edistäminen

Elinvoiman edistämisen ydinprosessista vastasi elinvoimajohtaja Kai Korhonen 20.6.2021 asti ja 21.6.2021 alkaen vs. elinvoimajohtaja Juho Niemelä.

Vuoden 2021 lopussa elinvoimapalveluissa oli 87 henkilöä, joista 3 työskenteli Yhdyskunta ja asumispalveluissa, 3 Työ- ja yrittäjyyspalveluissa, sekä 70 Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalveluissa. Lisäksi vuoden 2021 aikana työllistettiin 27 henkilöä.

Elinvoiman avainprosessit ovat: Työ- ja yrittäjyyspalvelut, Yhdyskunta- ja asumispalvelut, Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut.

Työ- ja yrittäjyyspalvelut

Työ- ja yrittäjyyspalvelut kattavat Pellon kunnan elinkeinoelämän, maaseututoimen ja työllisyyden edistämiseen sekä nuorten työpajatoimitaan liittyvät tehtävät ja toiminnot.

Pellon kunnan elikeinoelämän edistäminen toteuttaa pitkälti Pellon Kehitys Oy:n toiminnan kautta. Pellon Kehitys Oy:n perustehtävänä on yritysten toimintaedellytysten kehittäminen, yritystoimintaan liittyvä edunvalvonta sekä yritystoiminnan kehittämiseen liittyvä markkinointi ja tiedottaminen.

Työllisyyden edistämisen ja nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on tukea pellolaisten työllistymistä sekä ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä. Työllisyyden edistämisestä ja nuorten työpajatoiminnasta vuonna 2021 vastasi sivistysjohtaja Tiina Kangas. Maaseututoimen edistäminen on järjestetty ostopalveluna Ylitornion kunnalta ja toiminnasta huolehtii maaseutusihhteerinä Henri Marjeta.

Yhdyskunta- ja asumispalvelut

Yhdyskunta- ja asumispalvelut koostuvat fyysisen toimintaympäristön palveluista, rakentamisen ohjeistamisesta, maankäytön suunnittelusta sekä vuokrauspalveluiden hallinnoimisesta.

Pellon kunta hankkii osan kiinteistötoimen ja liikuntapaikkojen palveluista Pellon kuntakonserniin kuuluvista tytäryhtiöistä. Ympäristönsuojeluun liittyvät palvelut Pellon kunta hankkii ostopalveluna Rovaniemen kaupungilta.

Yhdyskunta- ja asumispalveluista vastaa tekninen johtaja Esa Kassinen. Ajalla 1.5.2021 - 31.12.2021 vs. teknisenä johtajana toimi Asko Seitajärvi.

Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut

Palvelut muodostuvat alle kouluikäisten palvelusta, kouluikäisten ja nuorten palveluista, toisen asteen koulutuspalveluista ja vapaasta sivistystyöstä, sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluista

Varhaiskasvatus ja perusopetus

Varhaiskasvatuksesta vastasi varhaiskasvatuksen johtaja Kaisu Rautio.

Perusopetuksesta ja lukiosta vastaa perusopetuksen ja lukion rehtori Piia Kilpeläinen-Tuoma.

Lukion apulaisrehtorina toimii Juha Nikka ja alakoulun apulaisrehtorina Pasi Romakkaniemi.

Aikuiskoulutus ja musiikkiopisto

Toiminnasta vastasi sivistysjohtaja Tiina Kangas.

Pellon kunnalla on Ylitornion kunnan kanssa yhteinen Meän opisto, jota hallinnoi Ylitornion kunta. Musiikkiopiston palvelut ostetaan Rovaniemen musiikkiopistolta. Henkilöstöä kunnalla on toimistopalveluissa 0,3.

Kirjasto, elokuva ja kulttuuri sekä liikunta- ja nuorisopalvelut

Toiminnasta vastasi sivistysjohtaja Tiina Kangas.

Pellon kunnalla on Ylitornion kunnan kanssa yhteinen Tornionlaakson kirjasto, jota hallinnoi Ylitornion kunta. Henkilöstömäärä elokuvatoiminnassa oli 0,35 ja kulttuuritoimessa 0,1.

3.5.3. Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistämisen ydinprosessista vastasi hyvinvointijohtaja Johanna Korteniemi.

Yhteiset hyvinvointia edistävät palvelut

Toiminnasta vastasi hyvinvointijohtaja Johanna Korteniemi

Palvelut muodostuivat kahdesta eri osaprosessista:

Terveys- ja sairaanhoidonpalvelut, joista vastasi vastaava lääkäri Maija Risku

Sosiaalityön palvelut, joista vastasi hyvinvointijohtaja Johanna Korteniemi

Henkilöstömäärä oli yhteensä 66,54.

Senioripalvelut

Toiminnasta vastasi hyvinvointijohtaja Johanna Korteniemi.

Palvelut muodostuivat kahdesta eri osaprosessista:

Kotona asumista tukevat palvelut, joista vastasi hoivapalveluiden esimies Anne Ikonen

ympäri vuorokautisen hoidon ja hoivan palvelut, joista vastasi hoitotyön esimies, Taina Timonen

Henkilöstömäärä oli yhteensä 84,75.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin yksilöpalvelut

Toiminnasta vastasi hyvinvointijohtaja Johanna Korteniemi

Henkilöstömäärä oli yhteensä 6,87.

4. TALOUDEN KEHITYS

4.1. Yleinen talouden kehitys

Vuotta 2021 värjäsi edelleen korona-pandemia, jonka vaikutukset näkyivät myös Pellon kunnassa. Yleisesti talous elpyi Suomessakin vuoden 2020 koronakuopasta suhteellisen hyvin. Kuntatalouden näkökulmasta ennakkonäkymät olivat jo vuoden 2021 lopussa odotettua positiivisemmat koronatukien varmistumisen vuoksi. Kuntaliiton arvion mukaan COVID-19 -pandemia ei ole heikentänyt kuntatalouden kokonaistilaa, sillä valtion kunnille myöntämät koronatuot paikkasivat varsin hyvin pandemian vaikutuksia.

Poikkeuksellisia aikoja kuntataloudelle ja kunnallishallinnolle yleensä korostaa lähestyvä sote-uudistus ja siihen liittyvät valmistelut. Sote-uudistus näkyi esimerkiksi marraskuussa kunnan päättäessä veroprosenteista, sillä seuraavana vuonna kunnat eivät voi muuttaa tuloveroprosenttiaan lainkaan. Pellossa muutos tehtiin ainoastaan voimaloiden kiinteistöveroon, jota nostettiin yhdellä prosentin kymmenyksellä.

Kokonaisuutena toinen koronavuosi näkyi Suomessa edelleen vaihtelevina rajoitustoimina, joka heijastui edellisen vuoden tapaan myös tavallista korkeampina työttömyyslukuina. Koko maan osalta kuntien toimintakulut mutta myös toimintatulot ja verotulot kasvoivat, mutta valtionosuudet laskivat ja vuosikate heikkeni. Myös investointeja tehtiin edellistä vuotta vähemmän. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos on arviolta 1,5 miljardia euroa ylijäämäinen.

COVID19 -pandemian vaikutusta kuntatalouteen tasapainotettiin maksamalla yhteensä 2,4 miljardia euroa koronatuksia vuonna 2021. Koronatukien tarkoituksena on kompensoida pandemiasta välittömästi aiheutuneita kustannuksia, jossa on onnistuttu hyvin. Välittömiä koronasta johtuvia kustannuksia nähtiin esimerkiksi palkoissa sekä palvelujen ja materiaalien ostoissa.

Kuntasektorilla on kuitenkin erittäin tärkeää muistaa, että kertaluonteiset koronatuot tai muut tulot eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellisia ongelmia. Koko maan tasolla kuntien ja kuntakonsernien lainakanta on suuri, joka tarkoittaa, että korkotason nousun vaikutukset kuntatalouteen voivat olla kunnasta riippuen huomattavat. Sote-uudistuksen myötä kustannuksia ja tuloja siirtyy valtiolle ja samalla kunnille jäävät mittavat velat ja kiinteistöt. Kahdesta kuntataloudelle hyvästä vuodesta huolimatta haasteita tulee sote-uudistuksen lisäksi riittämään, joten jatkossakin on tarpeen pohtia julkisen sektorin resurssien toimivaa kohdentamista.

4.2. Torniolaakson seutukunnan väestökehitys

Tornionlaakson seutukunnan väestökehitys

	2020	2021	Muutos
Pello	3 303	3 296	7
Ylitornio	3 890	3 832	58
Yhteensä	7 193	7 128	65

Tornionlaakson seutukunnassa asui vuoden 2021 lopussa 7 128 henkilöä. Väestö väheni tarkastelujaksolla 65 henkilöllä.

4.3. Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat tilikaudella

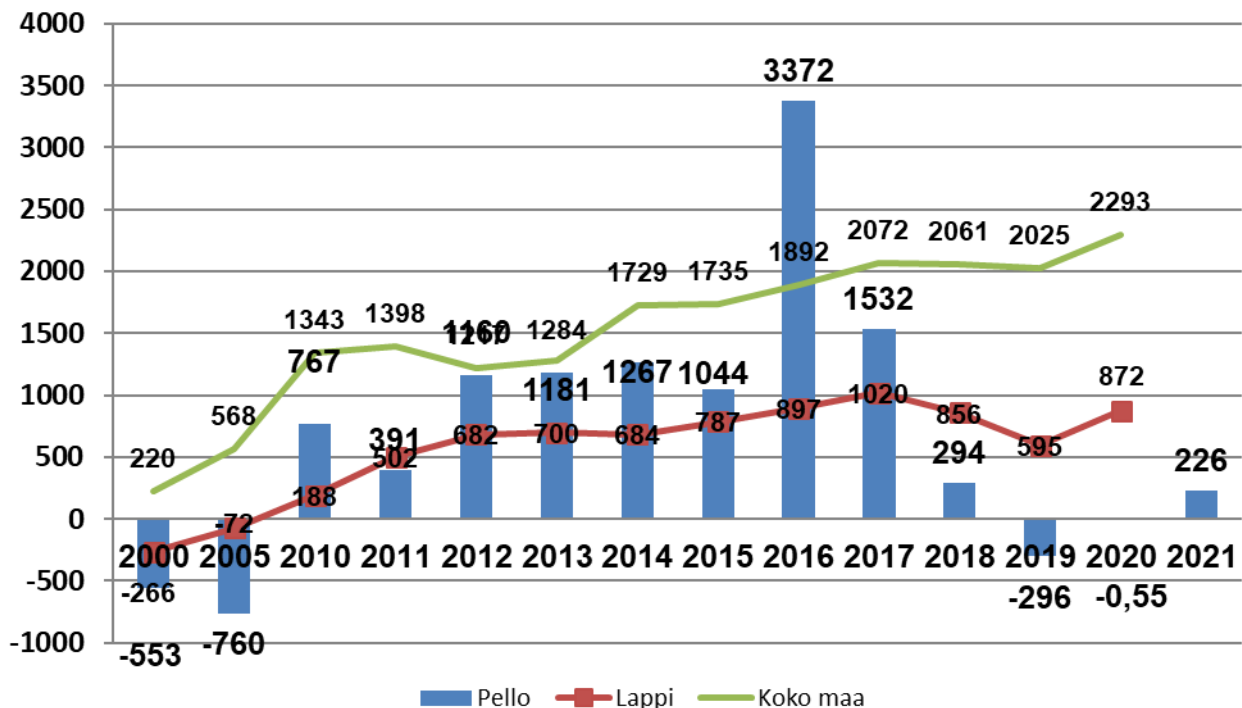
Vuoden 2021 talousarviossa Pellon kunnalle asetettiin ydinprosessittain strategisia tavoitteita, jotka ovat toteutuneet hyvin. Tarkempaa seuranta tehtiin myös ydinprosessittain asetettujen mittareiden osalta, jotka ovat myös pääsääntöisesti toteutuneet odotetulla tasolla. Taloudellisesti valtuusto asetti vuodelle 2021 vuosikatetavoitteeksi positiivisen tuloksen 1 431 920 euroa, josta poistojen jälkeen jäisi 331 920 euroa ylijäämää.

Koronavuosi oli taloudellisesti haasteellinen ja budjetti ylitettiin merkittävästi kahdella merkittäväällä osa-alueella. Ylitys oli 1 469 571 euroa palvelujen ostojen osalta, jossa suurin ylitys aiheutui erikoissairaanhoidon kustannuksista. Budjetti ylittyi selkeästi myös aineiden, tarvikkeiden ja tavaraostojen osalta, kokonaisuudessaan 433 937 euroa. Merkittävin ylitys tapahtui hoitotarvikkeissa, ollen hieman yli 200 000 euroa.

Tulojen osalta arvioitua korkeammat verotulot sekä valtion myöntämät erilaiset etenkin koronaan liittyvät tuet ja avustukset nostivat Pellon kunnan tilikauden vuosikatteen 1 772 313 euroon ja tuloksen 745 359 euroa ylijäämäiseksi. Ylijäämän määrää nosti myös Lapin Sairaanhoidopiirin omistajilleen jakama jäsenkuntalaskutuksen oikaisu, jota Pellon kunta sai 449 106 euroa. Tulos oli vuoden 2020 poikkeuksellisen hyvää 998 083 euron ylijäämää 252 724 euroa heikompi. Vuoden 2021 ylijäämällä katetaan taseeseen edellisiltä vuosilta jäänyt -1 819 euron alijäämä.

Hyvinvointialueiden toiminnan aloittamisen jälkeenkin Pellon kunnassa on syytä edelleen tarkastella omatoimisesti, aktiivisesti ja kriittisesti kiinteitä kustannuksia, jotka muodostuvat etenkin kiinteistöistä sekä henkilöstökuluista. Kunnan on edelleen syytä hakea uusia toimintamalleja palvelujen tuottamiseen ja uuden tekniikan hyödyntämiseen, sekä etsiä uusia yhteistyökumppanuuksia aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas

4.4. Tilikauden vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pellon kunnan strategiakauden määrällisinä tavoitteina oli varmistaa, että vuosikate kattaa nettoinvestoinnit, sekä vakiinnuttaa kuntakonsernin suhteellisen velkautuneisuuden osalta 35 %:n tasolle.

Laadullisina tavoitteina kunta on pyrkinyt mm. toteuttaa aidosti ennakoivan, prosessimaisen ja toimintaa tukevan taloussuunnittelun sekä toteuttaa tuloksellista ja tarkoituksenmukaista konserniohjausta. Tavoitteen osalta ollaan onnistuttu kohtuullisen hyvin. Onnistumista tukevat esimerkiksi suunnittelua ja seurantaa helpottavien ja laajemman seurannan mahdollistavien ohjelmistojen käyttöönotto.

Vuoden 2020 tilinpäätöksen jälkeen Pellon kunnan kassavaranto oli 1 819 euroa alijäämäinen.

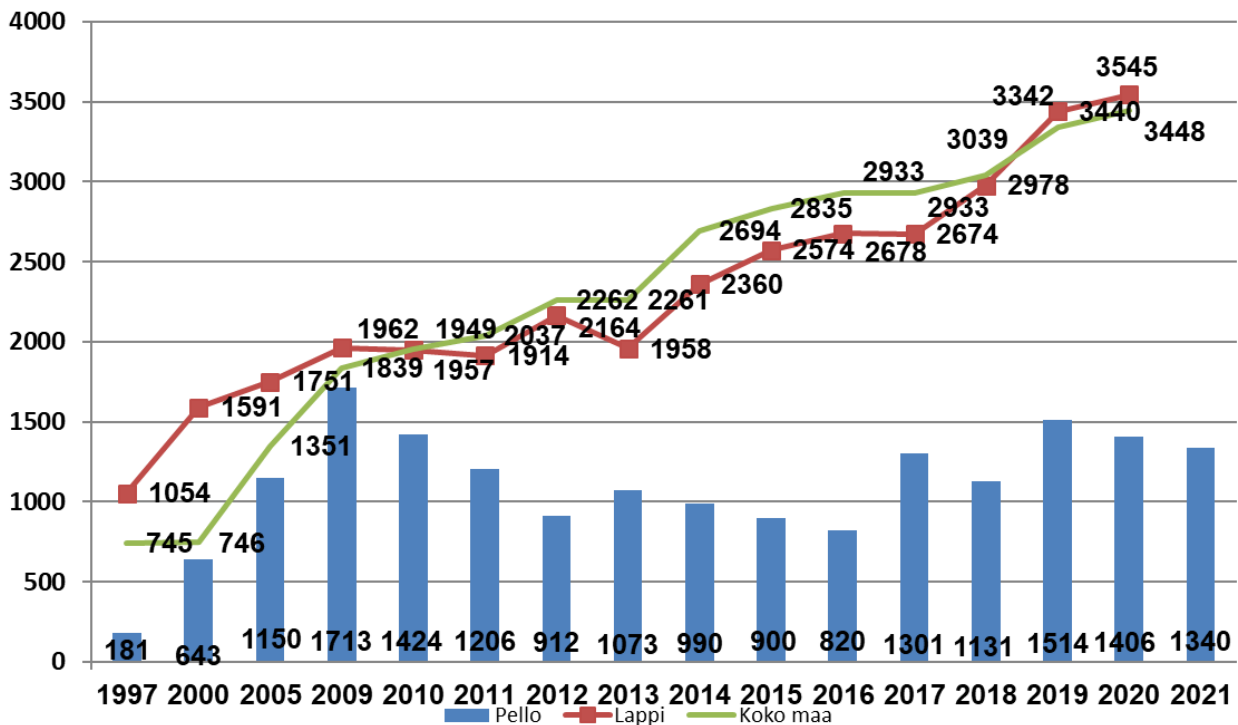
Pellon kunnan lainakanta supistui vuoden 2021 aikana 4,9 % ollen vuoden lopussa 4 415 123 euroa, joka on 1 340 euroa / asukas.

Vuoden 2021 vuosikate oli positiivinen (1 772 313 euroa) ja poistojen (1 079 254 euroa) kanssa tilikauden tulokseksi muodostui 745 359 euron ylijäämä. Vuonna 2021 investointimenot jäivät poistoja pienemmiksi edellisten vuosien tapaan.

Suuri merkitys vuoden 2021 ylijäämäiselle tulokselle oli edellisen vuoden tapaan valtiolta saadut koronatuot, joita Pellon kunta sai sosiaali- ja terveysministeriöstä 908 471 euroa ja Lapin sairaanhoitopiiriltä 199 084 euroa. Lisäksi tilinpäätökseen kirjattiin syys-joulukuulta arvioon perustuen 65 977 euroa avustuksia. Vastaavia tukia on tuskin odotettavissa lähivuosien aikana, joten Pellon kunnassa on edelleen oltava aktiivisia taloustilanteen seurannassa. Ennakoitua tulee muuttumaan helpommaksi hyvinvointialueiden aloittaessa tulevan vuoden alussa, mikä potentiaalisesti lisää kunnan mahdollisuuksia myös suunnitelmallisuuteen talouden johtamisessa. Erityistä huomiota kunnassa on edelleen kiinnitettävä oman toiminnan tehostamiseen ja uusiin toimintatapoihin, sekä mahdollisten uusien yhteistyökumppaneiden aktiiviseen kartoittamiseen. Jatkossa kunnalle jäävien toimintojen puitteissa etenkin kunnan veto- ja pitovoimaisuuden kehittämiseen on keskityttävä aiempaa enemmän. Lisäksi tulee huomioida kunnassa toimivien ja toimintaa suunnittelevien yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen. Pellon kunnan menestyminen on pitkälti riippuvainen pellolaisten yritysten menestymisestä.

Pellon kunnan taseessa oli vuoden 2020 tilinpäätöksen jälkeen kertynyttä alijäämää 1 819 euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksen ollessa 745 359 euroa ylijäämäinen, tarkoittaa se sitä, että kertynyt alijäämä saadaan katettua. Lisäksi taseeseen jää 743 540 euroa kertyneitä ylijäämiä.

Lainakanta euroa / asukas

4.5. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnan maksuvalmius vuonna 2021 oli edellistä vuotta parempi. Vuonna 2021 kunnan kassan riittävyys oli 15,1 päivää. Aikaisempina vuosina kassan riittävyys on ollut 0,8 - 9,0 päivää:

Vuosi 2021	15,1 päivää
Vuosi 2020	9,0 päivää
Vuosi 2019	0,8 päivää
Vuosi 2018	2,0 päivää
Vuosi 2017	3,0 päivää
Vuosi 2016	6,4 päivää.

Vuoden 2021 lopussa (31.12.2021) Pellon kunnan lainakanta oli kaikkiaan 4 415 123 euroa, mistä talousarviolainojen osuus oli 2 705 123 euroa ja joukkovelkakirjalainojen osuus 1 710 000 euroa. Lainakannan muutos vuoden aikana oli -4,9 %.

4.6. Kunnan henkilöstö

Pellon kunnan palveluksessa oli vuoden 2021 aikana yhteensä 381 henkilöä, joista vakinaisissa palvelussuhteissa 241, määräaikaisissa palvelussuhteissa 113 ja palkkatuella työllistettyjä 27. Lisäksi maksettiin omais- ja perhehoitajan palkkioita 95 henkilölle.

Vuoden 2021 lopussa oli kunnan palveluksessa yhteensä 320 henkilöä, joista vakinaisia palvelussuhteita oli 235 ja määräaikaisia 69. Työllistettyjä oli 16. Koko henkilöstöstä vuoden viimeisenä päivänä oli elinvoimalautakunnan palveluksessa yhteensä 87 henkilöä + 12 työllistettyä. Hyvinvointilautakunnan

palveluksessa oli 204 henkilöä sekä 4 työllistettyä. Strategisen johdon, hallinnon ja talouden palveluissa työskenteli lisäksi 13 työntekijää.

Henkilöstömäärän vertailu vuoden lopussa 2014–2021

Määrä 31.12.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vakinaiset	278	236	232	224	228	220	216	235
Määräaikaiset	79	85	77	75	64	75	82	69
Työllistetyt	24	23	22	27	14	13	11	16
Yhteensä	381	344	331	326	306	308	309	320

Kunnassa on laadittu erillinen henkilöstökertomus vuodelta 2021.

4.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Pellon kunnan keskeinen tavoite strategiansa mukaisesti on pysyä itsenäisenä kuntana. Itsenäisyys ei tarkoita sitä, että kunta eristäytyisi ympäristöstään, vaan sitä, että se säilyttää päätösvallan niin pitkälle kuin mahdollista kuntalaisia ja kunnan tulevaisuutta koskevissa asioissa.

Suurimpia haasteita tuon tavoitteen saavuttamiselle on väestömäärän ja ikärakenteen kehitys. Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde uhkaa edelleen kehittyä epäsuotuisasti.

	Väestöllinen huoltosuhde (ennuste)				
	2021	2022	2023	2024	2025
Pello	106,6	110,7	116,5	120,1	123,6

Vuosikymmeniä puheena ollut osaavan työvoiman saatavuuden vaikeus on realisoitunut myös Pellossa. Useat kunnassa toimivat yritykset kipuilevat työvoiman saatavuuden kanssa ja isojen ikäluokkien eläköityminen lisää entisestään haasteita rekrytoinneille. Pula osaavasta työvoimasta koskee jo lähestulkoon jokaista alaa. Vuoden 2021 aikana Pellon kunnassa ja kunnan alueella olevissa yrityksissä on jatkuvasti ollut avoimia työpaikkoja noin 15 - 35 kpl.

Koulutus on tärkeä elivoimaisuuteen vaikuttava tekijä. Pellon kunnassa toimii tasokas lukio, joka mahdollistaa nuorille opiskelupaikan kotikunnassa. Lukion rinnalle olisikin erittäin tärkeää saada enemmän mahdollisuuksia toisen asteen ammatilliselle koulutukselle Pelloon. Nykytilanteessa peruskoulun päättävistä nuorista jopa yli puolet joutuvat hakeutumaan muille paikkakunnille jatkaakseen opiskeluaan, pääasiassa Kemiin, Tornioon tai Rovaniemelle. Varsin usein nuoret myös jäävät kyseisille paikkakunnalle työelämään ja perheen perustamiseen.

Tästä syystä Pellon kunnan tulee edelleen aktiivisesti työskennellä sen eteen, että myös toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaminen "kotoa käsin" olisi mahdollista pellolaisille nuorille. Kunta pyrkii aktiivisesti etsimään ratkaisuja paikallisten toisen asteen koulutusmahdollisuuksien lisäämiseksi.

4.7.1. Riskienhallinta: Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut

Pellon kunnan hallintosäännön 94 § mukaan riskienhallinnan tavoitteena on kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta koskien **strategisia tavoitteita, operatiivisia tavoitteita, raportoinnin luotettavuutta sekä lakien ja ohjeiden noudattamista.**

Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa taloudellisten tai toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä tai uhata organisaation mainetta. Riski ei ole ainoastaan negatiivisen asian mahdollinen tapahtuminen, vaan myös se, että jokin voimavarojen mahdollistama hyvä jää toteutumatta.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla:

- Tunnistetaan ja kuvataan kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyviä riskejä,
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa toimintojen jatkuvuus ja kunnan palvelujen häiriötön tuottaminen.

Riskien hallintaa toteutetaan käytännössä säännöllisesti toteutettavilla riskien arvioinneilla. Suuri osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Toimiva riskienhallinta on osa hyvää johtamista, toiminnanohjausta ja palveluiden laadukkuuden varmistamista. Se kuuluu osana strategia- ja talousarvioprosessiin sekä toiminnan suunnitteluun.

Valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyvän hallintotavan toteutumiseksi riskien tunnistamisen, hallinnan sekä sisäisen valvonnan toimintatavat tulee sisällyttää mm.

- Johtamis- ja päätöksentekoprosesseihin,
- toiminnan ja talouden sekä investointien riski- ja lisäarvoperustaiseen suunnitteluun sekä
- toiminnan (ml. tietojärjestelmät), omaisuuden hallinnan, hallinnon ja taloudenhoidon menettelytapoihin.

Pellon kunnan riskienhallinnan suhteen vuoden 2021 aikana luonnollisesti koronapandemia loi oman varjostuksensa toimintaan. Resurssien riittävyys, osaamisen varmistaminen ja ennenkaikkea varautuminen olivat tekijöitä, joita jouduttiin organisaatiossa pohtimaan eri tasoilla. Korona muodosti ulkoisen riskin, johon varautuminen oli edelleen haastavaa, joskin jo vuoden 2020 aikana opittujen toimintatapojen vuoksi helpompaa. Pellossa päädyttiin jatkamaan toimivaksi havaitun varautumistrategian noudattamista, joka rakentui aktiiviselle viestinnälle ja positiiviselle kannustamiselle. Toimintavuoden lopussa voitiin todeta, että ilmeisimmin valittu strategia oli oikea, koska koronasta johtuviin muutoksiin saatiin reagoitua nopeasti. Haasteita oli toki edelleen, mutta niistä selvittiin kohtuullisen pienillä vaikutuksilla toimintaan.

Korona kaikinensa pakotti myös Pellon kunnan strategisen johtamisen ja luottamushenkilöorganisaation toimimaan uudella tavalla. Perinteisen kokoukset kokoontumisina eivät enää kokoontumisrajoitusten seurauksena olleet mahdollisia ja osa kokouksista, etenkin vuoden ensimmäisen puolikkaan aikana, järjestettiin etänä. Rajoituksiin ja suosituksiin suhtauduttiin vakavasti ja edellisenä vuonna opeteltuja käytäntöjä jatkettiin ja jatkojalostettiin. Kokoukset ja palaverit onnistuttiin viemään läpi tietotekniikan välityksellä suhteellisen hyvin. Opetut ja kehitetyt mallit tulevat todennäköisesti jäämään jossain muodossa osaksi kuntaorganisaation toimintaa myös pandemian jälkeisenä aikana.

Pandemian alkaessa havaittiin, että Pellon kunnan yleishallinnon osalta organisaatio on osaamisalueiden suhteen varsin haavoittuvainen. Meillä on avaintoimintoja, jotka ovat yhden henkilön varassa. Toisena koronavuonna tämä tarkoitti resurssien suunnitelmallisempaa jakamista esimerkiksi lomien aikana. Kunnassamme on edelleen aktiivisesti etsittävä vaihtoehtoisia toimintamalleja kriittisten toimintojen toimintavarmuuden kehittämiseksi. Tämä on syytä ottaa huomioon tulevissa toimintaa ohjaavissa suunnitelmissa ja päätöksissä.

4.7.2. Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2021: Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut

Pellon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista. Ohjeet koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden veloitteiden myötä. Kunnanvaltuuston päättämien perusteiden mukaan kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Sisäisen valvonnan osa-alueet jakaantuvat, sisäiseen tarkkailuun, seurantaan, ja sisäiseen tarkastukseen.

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa. Prosessien omistajien vastuulla on ensisijaisesti vastuuprosessinsa toiminnallinen ohjaus ja yhteistyön kehittäminen liittyen sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan. Johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta vastaa kukin esimies. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan aiotulla, hyväksytyllä tavalla ja tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa. Sisäisellä tarkkailulla pyritään lisäämään ja varmistamaan kunnan kaikkien toimintojen ulkoista luotettavuutta. Hyvä sisäinen tarkkailu vähentää vahinkojen ja menetysten vaaraa.

Sisäinen seuranta on luottamushenkilöiden ja toimielinten suorittamaa sisäistä valvontaa. Seurannassa toimielin vertaa asetettuja tavoitteita ja päätöksiä aikaansaatuihin tuloksiin. Lisäksi toimielin vaalii hyvää hallintotapaa ja seuraa, että esimiehet toteuttavat sisäistä tarkkailua. Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvin osa. Se on aktiivista, systemaattista ja julkista toimintaa. Se on tarkastustarkoituksessa tehtävää valvontaa. Tarkastuksen kohde tietää suorituksensa olevan arvioinnin kohteena.

Sisäinen tarkastus suoritetaan toimivan johdon alaisuudessa, ja sen ensisijaisena kohteena ovat toimintalinjaukset, toimintaperiaatteet, toimintaresurssien käyttö ja tavoitteiden toteuttaminen. Pellon kunnassa ei toistaiseksi ole erillistä viranhaltijaa/työntekijää sisäistä tarkastusta varten. Sisäiseen tarkastukseen voidaan käyttää ulkopuolista tahoa. Sisäisen valvonnan kokonaisuudesta sisäinen tarkastus on toissijaista.

Strategisen johtamisen sekä hallinnon ja talouden palveluiden ydiprosessissa sisäistä tarkkailua on toteutettu toimintavuonna 2021 jatkamalla sekä sisäisen, että ulkoisen viestinnän kehittämistä. Myös etätyökäytäntöjä on kehitetty ja kehitetään edelleen. Konkreettisina toimenpiteinä on järjestetty tai sovittu järjestettäväksi koulutuksia käytössä olevien tietoteknisten työkalujen käyttämiseen, päätetty kunnan sisäisen intranetin uudistamisesta sekä aktiivisesti päivitetty viestintään liittyviä käytänteitä ja sovittu järjestettäväksi myös viestintään liittyvää koulutusta.

Sisäisen seurannan suhteen tuomintavuonna 2021 jatkettiin edellisen vuoden alussa aloitettua tehostettua viestintää sekä luottamushenkilöorganisaatioon että henkilöstöön. Päätösten seuranta edesautettiin sillä, että esimerkiksi kaikki viranhaltijapäätökset, jotka tietosuojaan puolesta ovat julkaistavissa, julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Sisäisen tarkastuksen suhteen tehtiin tiivistä yhteistyötä tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan kanssa. Valmisteilla olevissa asioissa hyödynnettiin tilintarkastajan asiantuntemusta. Tarkastuslautakunnalle annettiin seikkaperäinen selonteko sekä tapahtuneista toimenpiteistä, talouden tilanteesta sekä valmistelussa olevista merkittävistä asioista. Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt toiminnassaan tehtäviensä rajoissa huomiota myös kuntakonsernin omistajaohjaukseen.

4.7.3. Riskienhallinta: Elinvoiman edistäminen

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Näin on kirjattu kuntalakiin. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan. Valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyvän hallintotavan toteutumiseksi riskien tunnistamisen, hallinnan sekä sisäisen valvonnan toimintatavat tulee sisällyttää mm. johtamis- ja päätöksentekoprosesseihin, toiminnan ja talouden sekä investointien riski- ja lisäarvoperustaiseen suunnitteluun, toiminnan (ml. tietojärjestelmät), omaisuuden hallinnan, hallinnon ja taloudenhoidon menettelytapoihin.

Pellon kunnan tulee huolehtia myös siitä, että sen palveluksessa olevilla henkilöillä on aina tarvittava tieto käsiteltävien asiakirjojen julkisuudesta, tietosuoja- ja tietoturvallisuusjärjestelyistä, sekä osaaminen annettujen ohjeiden noudattamisesta. Pellon kunnassa noudatetaan kaikessa tietojenkäsittelyssä hyvää tiedonhallintatapaa.

Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalaki. Pellon kunnan hallintosääntöön on yhdistetty myös kunnan johtosäännöt: valtuuston työjärjestys, palkkio- ja matkustussääntö, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä tarkastussääntö.

Lähivuosina Pellon kunnan haasteena ja merkittävänä riskitekijänä on nähtävä henkilöstön ja viranhaltijoiden perehdytys, henkilöstötarpeen ennakoitavuus sekä erityisesti hiljaisen tiedon siirtäminen ja jakaminen. Pellon kuntaorganisaation olisi myös pystyttävä omaksumaan ratkaisukeskeinen ja nopeammin oppivan organisaation luonne, jossa vuorovaikutus ja tietojen sekä taitojen jakaminen toteutuisi. Toimenpiteisiin on jo alettu ja esimerkiksi perehdyttämisen osalta rakennetaan selkeitä toimintatapoja tilanteisiin, joissa kunnassa tapahtuu eläköitymisiä tai uusi viranhaltija aloittaa työssään kun edeltäjä ei pääse häntä perehdyttämään.

Sisäistä tiedonkulkua hoidetaan edelleen keskinäisellä kanssakäymisellä, niin konserniyhtiöiden, laajennetun johtoryhmän kuin perinteisten työyksiköiden kokousten avulla. Lisäksi laaja-alaisen viestinnän kanavoina hyödynnetään aiempaa paremmin käytössä olevia tietoteknisiä ratkaisuja ja pohditaan myös uusia toimintatapoja. Kunnan intranetin uudistamisesta tehtiin päätös, käyttöönotto tapahtuu vuoden 2022 aikana. Vuoden 2021 aikana Pellon kunnan johtoryhmä on kokoontunut viikoittain joka keskiviikko. Näiden palaverien avulla on pystytty parantamaan sisäisen tiedonkulun ohella myös viranhaltijoiden käytännön työtä. Johtoryhmän työskentely on ollut sujuvaa ja tiedottamisen parantuminen on havaittu myös henkilöstön keskuudessa.

4.7.4. Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2021: Elinvoiman edistäminen

Kunnan toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä jaetaan ulkoiseen ja sisäiseen valvontaan. Kunnan valvontajärjestelmästä säädetään kuntalaissa (KuntaL, 410/2015). Pellon kunnassa ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat valvontajärjestelmän, jolla varmistetaan kunnan toiminnan tavoitteellisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus.

Ulkoisen valvonta on kunnan johdosta riippumatonta ulkopuolista valvontaa, johon kuuluvat valvontaviranomaisten toiminta, tarkastuslautakunnan arviointi ja lakisääteinen tilintarkastus. Sisäinen valvonta on puolestaan johtamis- ja hallintojärjestelmän osa, jonka tavoitteena on auttaa kunnan organisaatiota saavuttamaan toiminnalleen asetetut tavoitteet. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, minkä vuoksi sisäinen valvonta sisältyy kaikkiin kunnan toimintoihin. Sisäinen valvonta on strategista ja realistista toiminnan ja talouden suunnittelua sekä toiminnan seuraamista, jatkuvaa arviointia ja poikkeamiin reagoimista. Käytännössä sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan.

Lisäksi sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että päätösten perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja resurssit turvataan. Sisäinen valvonta on siis riskien ennaltaehkäisyä ja laadukkaan johtamisen varmistamista.

Elinvoiman edistämisen toimintaa Pellon kunnassa valvoo elinvoimalautakunta, jonka päätöksiä valvovat niin kunnanhallitus kuin tarkastuslautakunta. Elinvoiman edistämisen vastuualueen lautakuntatyöskentelyssä ei ole todettu puutteita. Elinvoimalautakunnalle osoitettuja oikaisuvaatimuksia tai valituksia tehtiin vuoden 2021 aikana yksi kappale koskien työllistetyn työntekijän palkan tarkistamista ja tehtävien vaativuuden arviointia. Elinvoimalautakunta on kokouksessaan 16.2.2021 § 11 vahvistanut käyttötaloussuunnitelman ja § 16 päättänyt elinvoimalautakunnan määrärahojen käytöstä ja tositteiden hyväksymisestä vastaavat viranhaltijat vuodelle 2021. Tositteita hyväksyttäessä on lain ja kunnan omat määräykset ja ohjeet pyritty huomioimaan. Toiminnallisesti ja taloudellisesti vuonna 2021 tavoitteissa pysyttiin kohtuullisen hyvin. Koronan vaikutukset näkyivät elinvoimassa merkittävimmin työmarkkinatuen kuntaosuuden määrässä, joka ylitti budjetin noin 112 000 eurolla, ollen noin 167 000 euroa.

Elinvoimalautakunnan kokouksissa on säännöllisesti käsitelty myös kunnan taloudellista tilaa. Näin on pystytty seuraamaan määrärahojen riittävyttä sekä puuttumaan mahdollisiin poikkeamatilanteisiin etenkin elinvoimapalveluiden ydinprosessin osalta. Vuoden 2021 osalta talouden seuranta ja ennakointi onnistui elinvoimapalveluiden osalta hyvin. Budjetoituun nähden suurin poikkeama syntyi uuden monitoimitalon leasing-sopimuksen aktivoimisen osuinen vasta tulevalle vuodelle. Näin tätä varten jo vuoden 2021 budjettiin varattu raha jäi käyttämättä.

Yhteistyö etenkin lautakunnan puheenjohtajan ja asioiden valmistelijoiden välillä on tiivistä. Tavoitteena on tavata aina ennen asialistojen lähettämistä ja keskustella kriittisimpien asioiden valmistelusta jo ennen kokouksia, valmistelun aikana. Lautakunnan käsiteltäväksi tuotujen asioiden valmistelu onnistui toimintavuonna 2021 hyvin. Vuoden aikana elinvoimalautakunta kokoontui 13 kertaa ja teki päätöksen 153 asiassa. Elinvoimajaosto kokoontui 4 kertaa ja teki päätöksen 21 asiassa.

Elinvoimalautakunta on toteuttanut vuoden 2021 aikana sille asetettuja tavoitteita mm. seuraavilla päätöksillä ja toimenpiteillä:

- ulkoilureittien ja -alueiden erilaiset kehityshankkeet, esim. päätös palloilu- ja harrastekentän rakentamisesta
- tarkennuksia Pellon tilojen käyttömaksuihin ja vuokrattavien tilojen ohjeistukseen
- varhaiskasvatuksen ja koulujen toimintasuunnitelmat
- kaavapäätökset
- hankepäätökset
- Napapiirin Helmen - Miekojärven kansallispuiston esiselvitystyön tilaamisen hyväksyminen
- vuoden 2021 pellolaisten urheilijoiden palkitsemiset.

Elinvoimapalveluissa tehtiin vuonna 2021 viranhaltijapäätöksiä seuraavasti:

- elinvoimajohtaja: 18 kpl
- vs. elinvoimajohtaja 7 kpl
- sivistysjohtaja 40 kpl
- tekninen johtaja 2 kpl
- rakennusmestari / rakennustarkastaja:
 - rakennus- ja toimenpideluvat 90 kpl
 - toimenpideilmoitukset 40 kpl
 - toimenpideluvat 29 kpl
 - rakennusluvan voimassaolon jatkaminen 4 kpl
 - poikkeamispäätökset 16 kpl
 - toimenpideluvan voimassaolon jatkaminen 4 kpl
 - purkamislupa 0 kpl
- henkilöstökoordinaattori: 1 kpl
- varhaiskasvatuksen johtaja 389 kpl

Perusopetuksen ja lukion rehtori 214 kpl.

4.7.5. Riskienhallinta: Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin palveluiden suurimpana haasteena ja riskinä vuonna 2021 oli Korona ja henkilöstön riittävyys. Korona on lisännyt työtä kaikilla tasoilla ja on muuttanut myös työn luonnetta. Siinä missä esimiehet, asiantuntijat ja toimistohenkilökunta ohjattiin mahdollisuuksien mukaan etätöihin, lisääntyi ikäihmisten palveluiden, siivouksen ja tiedotuksen tarve, lisäksi erilaisten kokousten ja palaverien määrä kasvoi merkittävästi. Monissa palveluissa suojautumisesta tuli iso osa päivittäistä arkea, pelot näkymättömän viruksen kohtaamisesta kasvoivat, eikä mahdollisesti altistuneita työkavereita uskallettu kohdata. Koko vuotta on edelleen leimannut epävarmuus monista asioista. Koska pienissäkin flunssan oireissa ei ole saanut tulla töihin, on sijaisten tarve ollut edelleen tavallista suurempaa.

Kustannusten seurannan kannalta vuosi oli haasteellinen. Talouteen liittyi monia budjetoimattomia kustannuseriä, muutosten aikatauluviivästymisiä ja lopulta budjetoimattomia Korona-korvauksia. Tuloihin vaikutti asiakasmaksulaki uudistus, joka tuli voimaan 1.7.2021 ja elokuusta alkaen osa henkilöstöstä on osallistunut Lapin hyvinvointialueen valmisteluun. Korona-kriisistä auttoi selviytymään 2019 päivitetty valmiussuunnitelmat ja esimiesten 2019 käymät valmiussuunnittelun koulutukset, mutta todellinen 'pommi' oli hyvinvointialueen toteuttaminen 1,5 vuoden aikajänteellä. Laki hyvinvointialueista tuli voimaan 1.7.2021 ja alueet aloittavat jo 1.1.2023.

Henkilöstön saatavuuden helpottamiseksi on edelleen palkattu oppisopimuskoulutukseen lähiohittajan työstä kiinnostuneita. Muun henkilöstön osalta rekrytointihaasteet ovat vielä ratkaisematta. Kunnan houkuttelevuutta on pyritty lisäämään erilaisilla huomiokampanjoilla ja markkinoinnilla. Valtuusto myönsi 13.12.2021 § 103 hyvinvoinnin edistämiseen 1 350 000 euron lisämäärärahan, mikä ei olisi riittänyt talouden kattamiseen ilman Korona-korvauksia.

Hallintosäännön päivityksen yhteydessä 2019, vahvistettiin lähiesimiesten oikeus valita henkilöstö 6 kuukauden määräaikaiseen tehtävään kalenterivuoden aikana. Muilta osin määräaikaisen ja vakituisen henkilöstön valitsee edelleen lähiesimiehen esimies, lähiesimiehen esittelystä. Käytännöksi on muodostunut pidemmissä henkilöstövalinnoissa työhaastattelut lähiesimiehen ja henkilöstökoordinaattorin toimesta. Vakituisen henkilöstön valintaan liittyvissä haastatteluissa on ollut mukana lautakunnan edustaja. Hallintosääntö on mahdollistanut esimiehille tarvitsemansa henkilöstön rekrytoinnin itse, mikä on vastuuttanut heitä valintojen suhteen. Yksilön tekemät henkilöstövalinnat on kyettävä perustelemaan, mistä johtuen työhaastatteluja pidetään usein. Hallintosäännön mukaan johtajien ja esimiesten päätösvallassa ja talousarvion puitteissa oleva nimenkirjoitusoikeus ei-lakisääteisissä hankinnoissa on 60 000 - 25 000 euron

itsenäiseen taloudelliseen päätökseen, hankintaa ja investointeja koskevat säännökset sekä määrärahojen riittävyyden huomioiden.

Lautakunta kokoontui Vuoden 2021 aikana lautakunta kokoontui 11 kertaa tehden päätöksiä 111 asiassa. Yksilöasiainjaosto kokoontui lautakunnan kokousten yhteydessä 8 kertaa vuoden aikana tehden 59 päätöstä. Kuluneen vuoden aikana lautakunnassa käsiteltiin 3 hallinto-oikeuden asiaa, joista yksi oli HAOn ratkaisu kunnan hyväksi, 1 vastine asiakkaan tekemään valitukseen ja 1 vireille laitettu hallintoriita-asia. Vuoden aikana tehtiin päätöksiä mm. uusista asiakasmaksuista, mutta pääasiassa vuosi kului erilaisten Korona - haasteiden ja sote-selvityksen parissa.

Lautakunnassa on pyritty työskentelemään ennakollisesti, luottamushenkilöiden näkökulman ja poliittisen tahtotilan huomioimiseksi ennen varsinaista valmistelua. Käytäntönä on keskustella kokouksessa seuraavaan kokoukseen esityksenä tulevien asioiden valmisteluun liittyvistä ajatuksista, linjauksista ja toiveista ennen esityksen laatimista ja valmistelumateriaalia on jaettu ennakolta kokousedustajille huolellisen päätöksenteon turvaamiseksi. Lautakuntatyöskentely onkin kehittynyt keskustelempaan suuntaan.

Vuoden 2015 alusta tehty organisaatiouudistus synnytti henkilöstösäästöjä, mutta teki samalla järjestelmästämmme haavoittuvan; avainhenkilöriski kasvoi. Avainhenkilöriski on keskeisin riski hyvinvoinnin palveluissa. Rekrytointi on kuitenkin nopeutunut ja siltä osin helpottunut, mutta kelpoisuusehdot täyttävien henkilöiden rekrytointi on muuttunut haasteellisemmaksi vähentyneen tarjonnan seurauksena. Vuonna 2021 erityisiä haasteita oli lääkäreiden rekrytoinnissa. Myös sairaanhoitajien ja lähihoitajien sijaisten rekrytointi on vaikeutunut. Tilannetta on pyritty helpottamaan palkkaamalla lähihoitaja koulutettavia oppisopimusopiskelijoita.

Esimiehille lisätöitä teetti Sote- selvitykset, hyvinvointialuemalli ja kunnan kiinteistöongelmat. Esimiehistä vaihtui kaksi: vastaava hammaslääkäri ja lisäksi saimme joukkoomme uuden hoivapalveluiden esimiehen. Lähiesimiesten määrää listtiin vuoden aikana yhdellä ja lähiesimiesten keskinäinen työnjako uusittiin. Laajennettu johtoryhmä kokoontui 10 kertaa vuoden aikana. Lisäksi joka toinen vko pidettiin palaveri hyvinvointijohtajan, hoitotyön esimiehen, hoivatyön esimiehen ja seniorityön esimiehen kesken ja tarvittaessa kokoonnuttu erilaisilla kokoonpanoilla yksittäisten asioiden hoitamiseksi.

Talouden toteumaa on seurattu kuukausittain ja toteuma on viety myös tiedoksi lautakunnalle. Tavaroiden ja palveluiden hankinnassa on noudatettu julkisista hankinnoista annettua lakia ja asetuksia. Hankinnat on tarvittaessa kilpailutettu. Kaikissa hankinnoissa ja rekrytoinneissa on käytetty harkintaa. Lautakunta teki 27.10.2021 § 89 omaisuuden myynti ja takaisin vuokrausratkaisun, jossa kalliita, aikaisempina vuosina tehtyjä kalustoinvestointeja myytiin pääoman kotiuttamiseksi ja vuokrattiin takaisin kunnan käyttöön. Ratkaisussa kalusto ei vaihtanut paikkaa.

Tietoturvasuojasta toiminnasta on vastannut jokainen esimies yksikössään. Jokaiselle käytössä olevalle tietojärjestelmälle tai sovellukselle on nimetty pääkäyttäjät. Käyttöoikeuksista ovat huolehtineet atk – vastaavat ja pääkäyttäjät esimiesten hyväksynnän saatuaan. Tietosuojavastaavia nimettiin eri palvelualueille, kunnan tietosuojaja- ja -turvatyöryhmä on toiminut ja työskentely uuden tietosuojalain mukaisen toiminnan kehittämiseksi on aloitettu. Myös arkistointiin kiinnitettiin vuoden aikana huomiota ja kunnan kouluttamat arkistointihoitajat valmistelevalle uusien arkistointisuunnitelmien ja sosiaalihuollon tietojen siirtämistä Kanta - arkistoon. Sosiaalihuollon Kantaan siirtymisen valmistelemiseksi perustettiin työryhmä 'Operaatio Kanta', johon kuuluu siirtymisen keskeisiä henkilöitä sosiaalihuollon ja ICT-tuen henkilöstöstä.

Muilta osin riskit liittyvät palveluiden tuottamistilanteisiin: Asiakas-, potilas- ja henkilökuntavahingoilta ei välttytty viime vuonnakaan. Vahinkoja pyritään ennaltaehkäisemään koulutuksella, tiedotuksella, perehdyttämisellä, työskentelyn tarkkuudella, omavalvonnalla sekä vahinko- ja virhetietojen analysoinnilla.

4.7.6. Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2021: Hyvinvoinnin edistäminen

Valtuuston 12.9.2016 § 46 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje korvaa aiemman kunnanhallituksen 25.10.2010 § 326 hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen. Uuden ohjeen mukaan johdon tehtävänä on toimeksi antaa tarvittaessa sisäinen tarkastus, jonka tehtävänä on arvioida ja tarkastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta. Lautakunnat vastaavat omalla toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Prosessin omistajien vastuulla on ensisijaisesti toiminnallinen ohjaus ja yhteistyön kehittäminen oman vastuuprosessinsa sisällä liittyen sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan. Esimiehet vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta vastuualueillaan sekä raportoivat niiden järjestämisestä ja tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle. Esimiehet vastaavat myös siitä, että yksikön henkilöstön tehtävät, vastuut ja toimivalta on määritelty selkeästi ja henkilöstö on myös tietoinen tehtävistään. Lisäksi esimiehet ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa.

Henkilöstöhallinnon osalta on erityisesti kiinnitetty huomiota ohjeistusten päivittämiseen ja yhtenäisen koko henkilöstöä koskevan ohjeistuksen laatimiseen sekä työhyvinvoinnin parantamiseen työhyvinvointia Jokivarteen hankkeen avulla. Työskentely ohjeiden päivittämiseksi on edelleen kesken. Tavoitteena on ollut henkilöstöä koskevien toimintatapojen yhdenmukaistaminen ja henkilöstön yhdenvertaisen kohtelun parantaminen. Koulutukset siirtyivät Korona-vuotena suurelta osin verkkoon, mihin kunta oli hyvin varautunut ottamalla jo edellisen vuoden aikana käyttöönsä hoitohenkilöstölle tarkoitettua Skhole-koulutusjärjestelmän, joka mahdollistaa ajantasaisen tiedon hankkimisen älylaitteiston välityksellä missä vain ja silloin, kun se työntekijälle sopii. Koronan vaikutuksesta esimiesten, asiantuntijoiden ja toimistohenkilöstön etätyöskentelyn määrä kasvoi edelleen. Korona on muuttanut merkittävästi kuntalaisten palvelukäytäntöjä sekä työskentelytapoja.

Oma valvonnan kehittämiseen on edelleen panostettu laatimalla omavalvontaohjeita ja toimintaohjeita yksiköihin sekä päivittämällä mahdollista aiempaa ohjeistusta. Talousarvion laadinnan yhteydessä asetettuja strategisia ja toiminnallisia tavoitteita ei ole kaikilta osin saavutettu, mutta mittavilta asiakas- ja henkilöstö- sekä omaisuusvahingoilta on vältytty. Terveystieteiden asiakkaat tekivät viime vuonna 2 muistutusta, eikä Valviralle mennyt yhtään kantelua potilastoiminnasta. Sosiaalihuollon palveluista ei viime vuonnatehty yhtään kantelua. Havaituista puutteista / virheistä on laadittu raportit ja pohdittu raporttien perusteella keinoja riskien vähentämiseksi. Hallinto-oikeudesta palautunut edellisen vuoden valitus palautui ratkaistuna kunnan eduksi.

Hyvinvoinnin edistämisen viranhaltijat tekivät päätöksiä sekä hallintosäännön että lakisääteisesti heille delegoidun toimivallan puitteissa seuraavasti:

Viranhaltijan päätössovelluksella hallintosäännön mukaisia ratkaisuja

- hyvinvointijohtaja 72
- hoitotyön esimies 28
- hoivapalveluiden esimies 0
- senioripalveluiden esimies 80
- vastaava hammaslääkäri 0
- vastaava lääkäri 2.

Vastaava hammaslääkäri ja hoivapalveluiden esimies eivät tehneet em. perusteella päätöksiä kuluneen vuoden aikana. Päätösten väheneminen kaikkien viranhaltijoiden osalta johtuu suurelta osin henkilöstöhallinnon siirtymisestä ESS -järjestelmään.

Hyvinvointilautakunnan siirretyn toimivallan perusteella viranhaltijoiden tekemiä kuntalaisiin kohdistuvia ratkaisuja

- hyvinvointijohtaja 52
- hoitotyön esimies, Iltaruskon päätökset
- palveluohjaaja, kotihoidon palvelupäätökset ja omaishoidontukipäätökset
- hoivapalveluiden esimies, kotihoidon ja Koivulakodin palvelupäätökset, työosuusrahapäätökset
- senioripalveluiden esimies, palveluasumisen päätökset
- sosiaali-ohjaaja 183
- sosiaalityöntekijät 125

Lisäksi Pellon ja Tunturi-Lapin kuntien yhteinen sosiaalityöntekijä-lastenvalvoja selvitti lasten isyyksiä ja vahvasti huolto- ja tapaamissopimuksia sekä elatussopimuksia.

Tehdyistä päätöksistä on raportoitu lautakunnalle puolivuositain. Asiakkaisiin tai näiden oikeuksiin kohdentuvat päätökset on ratkaistu toimivallan puitteissa.

Asiakkaille tehdyistä päätöksistä tuli vuoden aikana hyvinvointilautakunnan yksilöasiainjaostolle 18 oikaisuvaatimusta, joista yhdestä valitettiin hallinto-oikeudelle. Oikaisuvaatimuksista 16 koski sosiaalihuollon palvelumaksuja, joista 10 tapauksessa tehtiin muutos alkuperäiseen päätökseen. Terveystuollon asiakasmaksuista ei tehty oikaisuvaatimuksia. Toimeentulotuen päätöksistä tuli 2 oikaisuvaatimusta, jotka molemmat hylättiin. Jaosto kokoontui vuoden aikana 8 kertaa.

Lautakuntatyöskentelyssä on pyritty valmistelemaan asioita yhdessä lautakunnan kanssa, ennakoivasti ennen varsinaista päätöksentekoa. Tiedottamista on pyritty tehostamaan ja työskentelyssä on pyritty molemminpuoliseen avoimuuteen nostamalla asiat lautakunnassa keskusteluun mahdollisuuksien mukaan jo valmisteluvaiheessa.

Hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 26.1.2021 § 5 vahvistanut käyttötaloussuunnitelman ja 26.1.2021 § 6 päättänyt vuonna 2020 hyvinvointilautakunnan määrärahojen käytöstä ja tositteiden hyväksymisestä vastaavat viranhaltijat. Tositteita hyväksyttäessä on lain ja kunnan omat määräykset ja ohjeet pyritty huomioimaan. Toiminnallisesti tavoitteissa on koko hyvinvoinnin tasolla onnistuttu kohtuullisesti, mutta koronasta aiheutuneet hoitotarvikkeiden ja ylimääräisen henkilöstön sekä sijaisten tarve yllätti taloudellisesti. Hyvinvoinnin palveluihin; sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin sekä erikoissairaanhoidon tarvittiin 1.350.000 euron lisämääräraha, jonka valtuusto myönsi 13.12.2021 § 103. Ennen tilinpäätöstä kuitenkin kunta sai valtiolta korona-korvauksia siinä määrin, että tilinpäätös muodostui lopulta ylijäämäiseksi.

Kuluneen vuoden aikana toiminnalle asetetut tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti. Kuluneen vuoden aikana tehtiin mittava työ oman toiminnan muutoksen rakentamiseksi sekä ulkoisten palveluratkaisujen löytämiseksi, mutta valtuusto päätyi lopulta tuottamaan palvelut edelleen omana tuotantona. Muutoksia toki tehtiin, kuten vuodeosaston paikkamäärän supistaminen ja tehostetun palveluasumisen paikkojen lisääminen sekä resurssointi lähiesimiesten ja henkilöstön lisäämiseen.

Kuluneen vuoden aikana laskutus on toiminut liki onnistuneesti. Viiveitä laskutuksessa on havaittu, mutta talousarvioon budjetoitu tulokertymä on saatu kasaan 96,3 % tilinpäätökseen mennessä. Tulokertymään vaikutti osaltaan 1.7.2021 voimaan tullut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki, jonka myötä asiakkaiden kokonaismaksut pääsääntöisesti alenivat. Erilliset valtionavustukset on haettu määräaikoina säännöllisesti ja raportit rahojen käytöstä toimitettu ajoissa. Eräntyneiden asiakasmaksu saatavien perinnän on hoitanut perintätoimisto. Lisäksi yhteistyössä elinvoiman viranhaltijoiden kanssa on seurattu

asiaksmaksu saatavia. Hyvinvointilautakunnan yksilöasiainjaosto on käsitellyt maksukyvyttömyyden vuoksi poistettavat asiakasmaksu saatavat.

Hankintojen tekemisen lähtökohtana ovat olleet tarkoituksenmukaisuus ja kokonaistaloudellisuus sekä budjetoidut varat. Hankinnoissa on sovellettu kunnanhallituksen 25.6.2007 hyväksymiä hankintaohjeita sekä tavaroiden ja palveluiden hankinnasta annettua lakia (348/2007) ja -asetusta. Irtaimistotarkastusta ei tehty 2021 aikana.

Kunnan hallintosäännön (10.6.2019 § 44, voimassa 1.8.2019 alkaen) 37 ja 76 §§ edellyttävät, että lautakunnat seuraavat ja valvovat tehtäväalueillaan toiminnallisten, taloudellisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan raportointia ja päätösten noudattamista. Lautakunta on talousarvion käyttösuunnitelmaa vahvistaessaan päättänyt, että talouden toteutumisesta raportoidaan pääsääntöisesti kuukausittain. Viranhaltijoiden tekemät päätökset on tuotu lautakunnalle tiedoksi puolivuositain. Vakituisen henkilöstön rekrytointia tai henkilöstöön kohdistuvia merkittäviä työsuhde- ja/tai palkkauspäätöksiä on viety lautakunnalle tiedoksi sitä mukaa, kun päätöksiä on kertynyt ja vakituisen henkilöstön rekrytointeihin on osallistunut lautakunnan edustaja.

Henkilöstön rekrytoinnissa on onnistuttu kohtuudella. Suurin puute on ollut hoitohenkilöstön sijaisista, erityisesti yleisinä loma-aikoina. Henkilökunta on koulutettua ja osaavaa, haasteita ajoittain joidenkin yksittäisten erityisalojen rekrytoinnissa. esim. lääkäreitä ja psykologia on ollut vaikea saada, mutta näiden osalta tilanne on helpottanut alkuvuodesta. Esimiehet ja henkilöstö ovat tietoisia velvollisuudestaan omalta osaltaan noudattaa toimintaa koskevaa lainsäädäntöä, valtuuston hyväksymiä sääntöjä ja päätöksiä, hallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja niiden antamia ohjeita asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA KOKONAISTALouden TUNNUSLUVUT

5.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tuloslaskelma (1000 eur)

Tuloslaskelma (1 000 €) ulkoiset	2021	2020
TOIMINTATUOTOT	5 152	3 664
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0
TOIMINTAKULUT	- 32 450	- 30 758
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 27 298	- 27 095
VEROTULOT	12 502	11 535
VALTIONOSUUDET	16 393	17 378
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	175	184
Korkotuotot	11	6
Muut rahoitustuotot	180	197
Korkokulut	- 17	- 19
Muut rahoituskulut	1	- 1
VUOSIKATE	1 772	2 003
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 1 079	- 1 057
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
TILIKAUDEN TULOS	693	946
VARAUSTEN JA RAH.MUUTOKSET	52	52
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	745	998

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut %	16	12
Vuosikate/Poistot %	-164	-189
Vuosikate euroa/asukas	538	606
Asukasmäärä	3296	3303

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyyttä tilikaudelle jaksotettuihin menoihin, jotka laskelmassa on esitetty määrättyssä etuoikeus-järjestyksessä. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta-, käyttö- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Tuloslaskelman toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikatetta eli kunnan rahoitustulosta tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyyttä arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden

tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

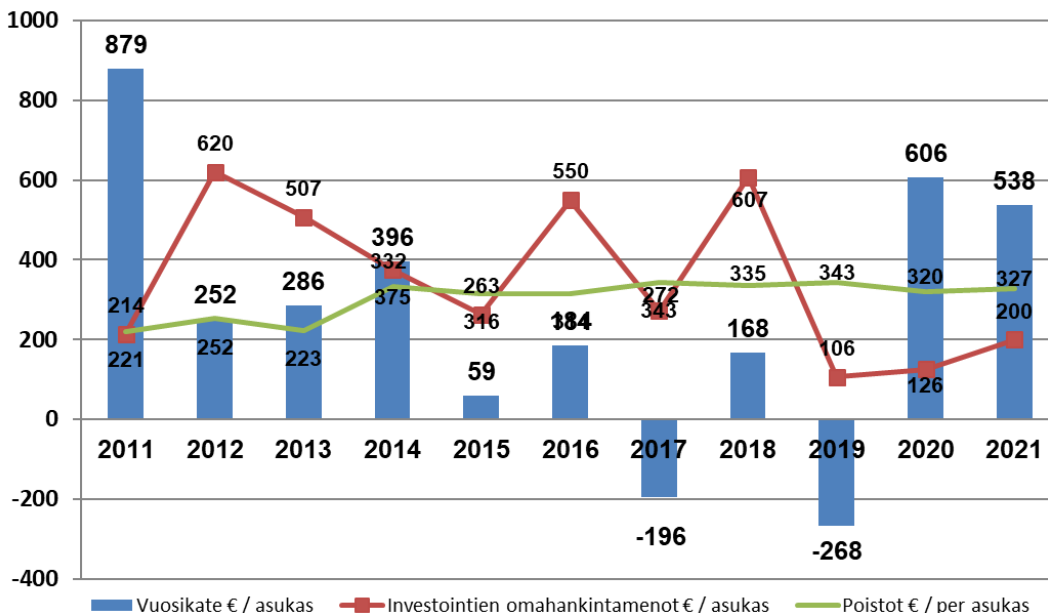
= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vuosikate/as, investointien omahankintamenot/as ja poistot ja arvonalentumiset/as.

5.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 772	2 003
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-66	-5
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-869	-456
Rahoitusosuudet investointeihin	210	40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	141	11
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 188	1 593
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-3	-566
Antolainasaamisten vähennykset	30	30
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-228	-229
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-240
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-385	130
Rahoituksen rahavirta	-586	-875
Rahavarojen muutos	602	718
Rahavarat 31.12.	1 392	790
Rahavarat 1.1.	790	72
	602	718

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	310	-1681
Investointien tulorahoitus, %	268,8	480,9
Laskennallinen lainanhoitokate	3,1	3,4
Lainanhoitokate	7,3	8,2
Kassan riittävyys, pv	15	9
Asukasmäärä	3296	3303

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Antolainojen nettolisäys voi kaavassa olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate:

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanhoitolyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään kokokulut ja jossa saatu summa jaetaan kokokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. 2019

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate:

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Kassan riittävyys (pv):

= 365 pv x Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassastamaksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

5.3. Tase ja sen tunnusluvut

KUNNAN TASE

	2021	2020
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	116	121
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	116	121
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 662	1 659
2. Rakennukset	9 717	10 103
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 296	1 554
4. Koneet ja kalusto	222	376
5. Muut aineelliset hyödykkeet	38	38
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	331	35
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	13 265	13 756
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	4 124	4 124
3. Muut lainasaamiset	690	720
4. Muut saamiset	119	116
Sijoitukset yhteensä	4 933	4 960
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	27	
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	23	17
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	50	17
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
3. Valmiit tuotteet	68	67
Vaihto-omaisuus yhteensä	68	67
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2. Lainasaamiset	41	49
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	41	49
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	625	405

42

2.	Lainasaamiset	150	405
3.	Muut saamiset	444	334
4.	Siirtosaamiset	316	225
	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 534	1 213
III	Rahoitusarvopaperit		
1.	Osakkeet ja osuudet	2	2
	Rahoitusarvopaperit yhteensä	2	2

IV	Rahat ja pankkisaamiset	1 391	788
-----------	--------------------------------	--------------	------------

	VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 400	20 972
--	---------------------------	---------------	---------------

VASTATTAVAA	2021	2020
	1 000 €	1 000 €

A. OMA PÄÄOMA

I	Peruspääoma	11 287	11 287
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-2	-1 000
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	745	998
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	12 030	11 285

B. POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

1.	Poistoero	671	723
	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	671	723

D. TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

1.	Valtion toimeksiannot	22	26
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat	29	29
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	51	55

E. VIERAS PÄÄOMA**I Pitkäaikainen**

2.	Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	1 997	2 145
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	480	560
	Pitkäaikainen yhteensä	2 477	2 705

II Lyhytaikainen

1.	Joukkovelkakirjalainat	1 710	1 710
2.	Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	149	149
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	80	80
5.	Saadut ennakot		1
6.	Ostovelat	1 293	1 517

7.	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	401	364
8.	Siirtovelat	2 538	2 383
	Lyhytaikainen yhteensä	6 170	6 204
	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 647	8 909
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	21 400	20 972

KUINNAN TASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	59,4	57,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	25,4	27,3
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €	744	-2
Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	226	-1
Lainakanta 31.12., 1000 €	4415	4644
Lainakanta 31.12., €/asukas	1340	1406
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	5528	6748
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	1677	2043
Lainasaamiset, 1000 €	690	720
Asukasmäärä	3296	3303

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon [16.12.2008]. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina [17.11.2009].

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää [17.11.2009].

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa Valmistus omaan käyttöön, Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja Pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

PELLON KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	5 152	14,9	Toimintakulut	32 450	96,5
Verotulot	12 502	36,1	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	16 393	47,4	Korkokulut	17	0,1
Korkotuotot	11		Muut rahoituskulut	-1	
Muut rahoitustuotot	180	0,5	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjaukset	66	0,2
Tulorahoituksen korjaukset			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien			- Pakollisten varausten lis.(+), väh-(-)		
hyödykkeiden luovutusvoitot			- Pysyvien vastaavien		
Investoinnit			hyödykkeiden luovutustappiot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	210	0,6	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	141	0,4	Investointimenot	869	2,6
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	30	0,1	Antolainasaamisten lisäykset	3	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	228	0,7
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	34 619	100,0	Kokonaismenot yhteensä	33 632	100,0

Täsmäytys:

Kokonaistulot-Kokonaismenot = 34619 - 33632

987

Muuta maksuvalmiuden muutokset+Rahavarojen muutos= 385+602

987

5.4. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen

	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	5	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt		2
Yhteensä	11	2

Pellon kunnan konserniin kuuluvat kunnan määräysvallassa olevat seuraavat yhteisöt

Tytäryhteisöt:	Omistusosuus %
Kiinteistö Oy Pellon vuokra-asunnot	100%
Pellon Serviisi Oy	100%
Asunto Oy Mukanvainio	60,25%
Pellon Kehitys Oy	80%
Pellon Energia Oy	100%
Vihreä Pysäkki Oy	100%
Pellon laskettelurinteet Oy	86,64%

Kunnan osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

Asunto Oy Äijänmäki	33,16%
Blue Ice Art Oy	48,78%

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Kolpeneen palvelukeskus	3,55857%
Lapin sairaanhoitopiiri	3,56%
Kemi-Torniolaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	5,90%
Lapin liitto	2,07%

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Pellon kunnan omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohjeen 12.9.2016 (§ 47).

Toimivallan ja – vastuunjako konserniohjauksessa

Konserniohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaa konsernijohto, jonka muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanhallitus on delegoinut konserniohjauksen ja omistajaohjauksen kunnanhallituksen alaisen jaoston, kehitysjaoston, tehtäväksi.

Konserniohjeilla kunnanvaltuusto antaa konsernitason toimintaohjeet ja -periaatteet sekä määrittelee kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan aseman konsernin johtajana.

Konserniohjeella ohjeistetaan myös kunnan toimielimiä ja viranhaltijoita, joiden tehtävänä on valvoa tytäryhteisöjen toimintaa.

Ohjeiden anto on ollut tytäryhteisöille riittävää ja konserniohjetta on noudatettu.

Konsernitavoitteiden toteutuminen

Tytäryhteisön raportointi perustuu standardoituihin tunnuslukuihin ja niiden pohjalta tehtyihin analyyseihin tytäryhteisöjen taloudellisesta kehityksestä. Tytäryhteisöt ovat raportoineet riittävästi investointitarpeistaan ja niihin on osattu varautua riittävän ajoissa.

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu suuria puutteita tai ongelmia.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Keskitetysti on hoidettu henkilöstö ja vakuuttaminen.

Kaikki muut tehtävät tytäryhteisöt hoitavat itsenäisesti.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kunta on ohjeistanut tytäryhteisöä riskinkartoituksessa.

Pellon kunta omistaa 100 % Kiinteistö Oy Pellon Vuokra-asunnoista. Tässä riskinä on edelleen asuntojen käyttöasteen laskeminen. Tavoitteena on saada käyttöaste nousemaan ja kustannukset minimoitua. Yhtiön kannattavuuden parantaminen vaatii, että nykyiset asukkaat pystytään säilyttämään ja uusia vuokralaisia saadaan. Kilpailu alalla on kiristynyt. Yhtiön kannattavuuden hoitaminen vaatii pitkäjänteistä työtä ja jatkuvaa kehittämistä, sekä suunnitelmallisuuden parantamista.

Olellaisia tiedossa olevia riskejä ei ole tytäryhteisössä toteutunut vuoden 2021 aikana. Hyvinvointialueen toiminnan järjestämisestä tehtävät päätökset tulevat vaikuttamaan Pellon Serviisi Oy:n toimintaan vuodesta 2023 alkaen.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020
Toimintatuotot	16 608	14 854
Toimintakulut	-44 328	-42 355
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)		
Toimintakate	-27 720	-27 501
Verotulot	12 502	11 535
Valtionosuudet	17 914	18 907
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	13	7
Muut rahoitustuotot	186	200
Korkokulut	-62	-57
Muut rahoituskulut	-13	-15
Vuosikate	2 820	3 076
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 995	-1 948
Omistuksen eliminointiero		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät	-2	-2
Tilikauden tulos	823	1 126
Tilinpäätössiirrot	12	6
Tilikauden verot	-34	-29
Vähemmistöosuudet	4	4
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	805	1 107
Toimintuotot/Toimintakulut, %	37,5	35,1
Vuosikate/Poistot, %	141,3	157,6
Vuosikate, euroa/asukas	856	931
Asukasmäärä	3296	3303

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää päteväenä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konsernin koko vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärää ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 820	3 076
Satunnaiset erät	-2	-2
Tilikauden verot	-34	-29
Tulorahoituksen korjaukset	-140	-97
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 688	-2 201
Rahoitusosuudet investointeihin	257	110
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	146	4
Toiminnan ja investointien rahavirta	-641	861
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2	-6
Antolainasaamisten vähennykset	30	42
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 602	656
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-568	-630
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-57	-255
Oman pääoman muutokset	35	-13
Muut maksuvalmiuden muutokset	366	421
Rahoituksen rahavirta	1 406	215
Rahavarojen muutos	765	1 076
Rahavarat 31.12.	3 867	3 102
Rahavarat 1.1.	3 102	2 026
	765	1 076
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5		
vuodelta, 1000 €	-2242	-2869
Investointien tulorahoitus, %	82,2	147,1
Laskennallinen lainanhoitokate	1,8	2,2
Lainanhoitokate	4,6	4,5
Kassan riittävyys	29	25

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi [19.3.2013].

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet .

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta:

Toimintakulut

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Konsernin rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainasaamisten lisäykset

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE	2021	2020
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	117	96
2. Muut pitkävaikutteiset menot	169	189
3. Ennakkomaksut	2	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	288	285
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 953	1 946
2. Rakennukset	17 189	18 064
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 378	1 630
4. Koneet ja kalusto	794	865
5. Muut aineelliset hyödykkeet	51	53
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 754	1 442
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	25 119	24 000
III Sijoitukset		
2. Osakkuusyhteisöosuudet	172	172
3. Muut osakkeet ja osuudet	1 039	701
4. Muut lainasaamiset	6	6
5. Muut saamiset	135	371
Sijoitukset yhteensä	1 352	1 250
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	181	43
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	25	18
3. Muut toimeksiantojen varat	174	413
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	380	474
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	113	115
3. Valmiit tuotteet	68	67
4. Muu vaihto-omaisuus	7	8
5. Ennakkomaksut		1
Vaihto-omaisuus yhteensä	188	191

II Saamiset**Lyhytaikaiset saamiset**

1.	Myyntisaamiset	1 440	1 269
2.	Lainasaamiset	145	243
3.	Muut saamiset	762	583
4.	Siirtosaamiset	434	358
	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 781	2 453
	Saamiset yhteensä	2 781	2 453

III Rahoitusarvopaperit

1.	Osakkeet ja osuudet	3	3
2.	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0
3.	Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
2.	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	26	25
3.	Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
4.	Muut arvopaperit	76	1
	Rahoitusarvopaperit yhteensä	104	29

IV Rahat ja pankkisaamiset

		3 763	3 073
--	--	--------------	--------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ**33 976****31 754****VASTATTAVAA****A. OMA PÄÄOMA**

I	Peruspääoma	11 287	11 287
II	Säätöiden ja yhdistysten peruspääomat	23	23
III	Muut omat rahastot	80	84
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 526	295
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	805	1 106
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 720	12 795

VÄHEMMISTÖOSUUDET**94****113****C PAKOLLISET VARAUKSET**

1.	Eläkevaraukset		1
2.	Muut pakolliset varaukset	246	297
	PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	246	297

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

0

1.	Valtion toimeksiannot	177	69
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat	55	55
3.	Muut toimeksiantojen pääomat	174	448

	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	406	572
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	9 318	8 070
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	627	758
	5. Saadut ennakot	4	8
	Pitkäaikainen yhteensä	9 949	8 836
II	Lyhytaikainen		
	1. Joukkovelkakirjalainat	1 710	1 710
	2. Lainat rahoitus- ja vakuustuslaitoksilta	454	504
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	104	130
	5. Saadut ennakot	80	20
	6. Ostovelat	1 996	2 041
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	726	696
	8. Siirtovelat	4 491	4 039
	Lyhytaikainen yhteensä	9 560	9 140
	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	19 509	17 976
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 976	31 754
	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
	Omavaraisuusaste, %	40,8	40,7
	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	41,3	39,6
	Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €	2 331	1 402
	Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	707	425
	Lainakanta 31.12., 1000 €	12 213	11 173
	Lainakanta 31.12., €/asukas	3 705	3 383
	Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	14 052	13 940
	Lainat ja vastuut 31.12. , €/asukas	4 263	4 220
	Lainasaamiset, 1000 €	6	6
	Asukasmäärä	3296	3303

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymän konsernissa ei asukaskohtaista lainamäärää esitetä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Pellon kunnan vuosi 2021 oli taloudellisesti odotettua parempi ja kokonaisuudessaan kohtalaisen hyvä. Tilinpäätös 2021 osoittaa, että vuosikate oli ylijäämäinen 1 772 313 euroa. Kun vuosikatteesta vähennetään vielä poistot 1 079 254 euroa ja lisätään poistoeron muutos 52 300 euroa, niin tilinpäätös osoittaa kokonaisuutena ylijäämää 745 359 euroa. Tulos oli 252 490 euroa edellisen vuoden tulosta heikompi.

Vuoden 2021 aikana verotulot toteutuivat budjetoitua korkeampana ollen 12 502 368 euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 8,4%. Valtionosuudet puolestaan laskivat edellisestä vuodesta. Kokonaisuutena Pellon kunta sai valtionosuuksia yhteensä 16 392 808 euroa, mikä on edellistä vuotta 985 138 euroa eli 5,7 % vähemmän.

Vierasta pääomaa Pellon kunnan taseessa vuoden 2021 päättyessä oli 4 415 123 euroa. Vuoden 2021 aikana vieraan pääoman määrä supistui 4,9 %, eli 228 512 euroa. Lyhytaikaista Kuntarahoituksen kuntatodistuksella otettua lainaa siitä oli 1 710 000 euroa.

Pellon kunnan suhteellinen velkaantuneisuus vuoden lopussa oli 25,4 % ja omavaraisuusaste 59,4 %. Lukuja voidaan pitää kohtalaisen hyvinä. Lainakanta vuoden lopussa oli 1 340 euroa / asukas.

Pellon kunnan taseessa oli vuoden 2020 tilinpäätöksen jälkeen kertynyttä alijäämää 1809 euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksen ollessa 745 359 euroa ylijäämäinen, tarkoittaa se sitä, että aikaisempien vuosien alijäämä saadaan kokonaisuudessaan katettua. Vuoden 2021 jälkeen kertynyt ylijäämä on 743 540 euroa mikä on 226 euroa / asukas.

Kuten edellisenä vuonna, suuri merkitys vuoden 2021 ylijäämävaihteluun on valtion kunnille maksamat koronatuotot. Vastaavaa tilannetta on tuskin odotettavissa lähivuosien aikana, joten Pellon kunnassa on edelleen aktiivisesti mietittävä erilaisia ja uusia sekä rohkeita keinoja taloustilanteen kehittämiseksi.

Talouden tasapainottamistoimenpiteinä on Pellon kunnassa siten edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota oman toiminnan tehostamiseen, uusiin toimintatapoihin ja uuden teknologian käyttöönottoon, sekä mahdollisten uusien yhteistyökumppaneiden aktiiviseen kartoittamiseen sekä yhteistyön käynnistämiseen. Pienen kunnan ei ole tarvetta tehdä kaikkea itse. Myös koko kunnan elinvoimaisuuden sekä tunnettavuuden kasvattamiseen, sekä alueen yritysten toimintaedellytysten parantamiseen on hyvä kiinnittää lisää huomiota. Pellon kunnan menestyminen on pitkälti riippuvainen myös pellolaisten yritysten menestymisestä.

Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntal 115 §).

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden 693 059,14 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 52 300 euroa
2. Siirretään tilikauden ylijäämä 745 359,14 euroa taseen oman pääoman tilikauden ylijäämäksi

Kertynyt ylijäämä siirron jälkeen on 743 540,51 euroa.

7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2021

7.1. Strateginen johtaminen, hallinto ja talouden palvelut

Määrärahat yhteensä

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	185 410	0	185 410	148 333	-37 077
TOIMINTAKULUT	-1 441 950	0	-1 441 950	-1 338 929	103 021
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 256 540	0	-1 256 540	-1 190 596	65 944
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-2 860	-2 860

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	694 328	694 328
Vyörytysmenot	0	0	0	-62 821	-62 821

	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus			
Arvo 1.1.		3 690	
Lisäykset			
Vähennykset			
Poistot		2 860	
Arvo 31.12.		830	

Tunnusluvut	TP2021	TP2020
Henkilöstömäärä 31.12.	13	12

Määrärahoista vastaa:

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

tavoite	toteuma
Uudistetaan toimistotyökonseptia osallistumalla Tuottavuutta ja vetovoimaa kuntatyöhön toimistotyötä kehittämällä –hankkeeseen. Hankkeessa yhtenäistetään ja selkeytetään työprosesseja ja rakennetaan verkostoja toimistotyöntekijöille yli kuntarajojen. Hankkeen tavoitteena työhyvinvoinnin parantaminen	Toteutunut suunnitellusti. Työpajoja järjestetty osallistujakuntien kanssa ja vaihdettu parhaita käytäntöjä. Asiantuntija sparrannut arkistointiprosessia.
Parannetaan työhyvinvointiosaamista osallistumalla Tuottavuutta ja työhyvinvointia jokivarteen –hankkeeseen yhteistyössä Lapin yliopiston, Tornion kaupungin, Ylitornion kunnan, Koulutusyhtymä Lappian ja Kolarin kunnan kanssa.	Toteutunut suunnitellusti. Osallistuttu aktiivisesti hankkeen toimenpiteisiin ja tapahtumiin. Tehty yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Laadittu työhyvinvointia

	edistäviä toimintamalleja ja ohjeistuksia kehittäjäyöntekijän ja hanketiimin toteuttamana.
--	--

Johdon hallinnon palvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 600	0	3 600	6 380	2 780
TOIMINTAKULUT	-385 790	0	-385 790	-434 555	-48 765
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-382 190	0	-382 190	-428 175	-45 985
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	0	0

	Alkuper. ta	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	240	240
Vyörytysmenot	0	0	0	-31 936	-31 936

Määrärahoista vastaa: kunnanjohtaja

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Viestinnän kehittäminen				
Kuntastrategian jalkauttaminen	henkilöstö- ja kuntalaisinfot	Työstetty vuosien 2019 ja 2020 aikana	Kuntastrategian jalkauttaminen vuoden 2021 aikana	Toteutunut osittain, kokonaisvaltainen toteutus siirtyy vuoteen 2022.
Asukkaiden osallistuminen ja vaikuttaminen	kuntalaistilaisuudet ja kohtaamiset	satunnaisia tapahtumia	väh. 6 avointa tilaisuutta, joissa kuntalaisilla on mahdollisuus tavata luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita	Toteutunut osittain, esimerkiksi avoimien ovien muodossa, korona rajoittanut tilaisuuksien järjestämistä.
Viestintä ja avoimuus	tiedotteiden määrä ja avoimuus	tiedotteita satunnaisesti	julkinen tiedote aina kunnanhallituksen kokouksen jälkeen, valmisteilla olevista isomman luokan asioista avoimet kuntalaistilaisuudet	Toteutunut osittain.
Myönteinen organisaatiomielikuva	kielteisten uutisten ja olettamusten määrä	virheellisiä ja kielteisiä olettamuksia organisaation	organisaation edustajat viestivät positiivisesti, lisääntynyt	Positiivinen viestintä toteutunut kuntastrategian

		sisällä, organisaatiolle epäedullisia huhuja julkisuudessa	avoimuus ja viestinnän oikeellisuus. Kansalaisten kohtaaminen.	arvojen mukaisesti. Medianäkyvyyttä saatu lisää, somessa aktivoiduttu.
--	--	--	--	---

Henkilöstöpalvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	65 370	0	65 370	43 758	-21 612
TOIMINTAKULUT	-214 000	-50 000	-264 000	-251 729	12 271
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-148 630	-50 000	-198 630	-207 971	-9 341
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	0	0

	Alkuper. ta	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	207 162	207 162
Vyörytysmenot	0	0	0	-9 734	-9 734

Määrärahoista vastaa: kunnanjohtaja

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Korvaavan työn mallin käyttöönotto	henkilökunnan kokemus (työhyvinvointikysely)	ei ole	mallia luodaan hyvinvointihankkeen yhteydessä	Yksittäisiä tapauksia terveysperusteisesti / vuosi
Kehityskeskustelujen käynti ja kehitys	pidettyjen keskustelujen määrän ja laadun nostaminen	heikko 35% (2020)	90% käyty. Kehityskeskustelulla kehitetään työhyvinvointihankkeessa.	60% kehityskeskusteluita käyty vuonna 2021. Suunta hyvä.
Kehitysideoiden kerääminen	saadut kehitysideat	yksiköissä laatikot, palaute vähäistä	osallistaa henkilöstöä kehitystyöhön. Palautteiden käsittely ja palaute niistä.	Kanava olemassa. Palaute vähäistä. Vaatii motivointia.
Henkilöstön aktivointi työhyvinvointiin liittyen	työhyvinvointiin käytettävä raha / työntekijä	hyvinvointiseteli 100 € / hlö	aktivoidaan käyttöä entisestään, käyttö ollut vajaata	Käyttö lisääntynyt. Ylimääräinen covid-seteli ja lisää uusia yrittäjiä mukaan. 2021.
Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisääminen	esimiestyön näkyvyyden ja vuorovaikutuksen lisääminen: palaverit, viestintä, koulutukset	esimiesten etäkoulutusjärjestelmä, tavoite- ja kehityskeskustelujen käynti	kommunikaatio paranee ja yhteenkuuluvuus lisääntyy	Uusi esimies lisätty hyvinvointiin 5/2021, työntekijämäärä / esimies saatu kohtuullistettua. Viestinnässä edelleen kehitettävää.

Liukuvan työajan tehokkaampi hyödyntäminen	kellokortin saldoseuranta	seurattu kuukausittain, saatu pääosin tasattua	kellokorttisaldot sallituissa rajoissa	Pääosin kunnossa. Henkilöstövaje aiheuttanut joissakin yksiköissä ylityksiä. Suunta hyvä
Työpisteestä riippumaton joustava asiakaspalvelu	etätyömalli	etätyömallin käynnistys ja pilotointi 2019 – 2020, covid kiihdytti etätyön jalkautumista	rohkaistaan henkilöstöä hyödyntämään entisestään	2021 vahva etätyö-suositus lisäsi etätöitä 3-8/2021. Kaikki henkilöstöryhmät eivät pääse hyödyntämään mahdollisuutta koska työ sidottu suoritepaikkaan.
Sairauspoissaolojen vähentäminen	sairauspoissaolopäivät / hlö	Vuonna 2021 nousua, 18,5 päivää / hlö.	14 päivää / hlö	Sairauspoissaolot lisääntyivät merkittävästi covid myötä. Luku sisältää karanteenivuorokaudet.

Talouspalvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	92 590	0	92 590	75 068	-17 522
TOIMINTAKULUT	-621 210	95 000	-526 210	-413 660	112 550
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-528 620	95 000	-433 620	-338 592	95 028
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-2 860	-2 860

	Alkuper. ta	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	269 460	269 460
Vyörytysmenot	0	0	0	-16 335	-16 335

Tunnusluvut	TP2021	TP2020
Henkilöstömäärä 31.12.	13	12

Määrärahoista vastaa: kunnanjohtaja

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Tilinpäätösaikataulu	tilinpäätöksen valmistuminen	valmistumisessa ollut viivettä	valmistuu kuntalain mukaisesti	Valmistumisessa viivettä.
Talousraportointi ja seuranta	talousraportoinnin helppous ja selkeys, säännöllinen raportointi	excel-seuranta	Accuna-raportointityökalun hyödyntäminen, kuukausittaiset seurantaraportit	Toteutui, joskin toivottua suppeammin. Accuna päivitettiin Opiferuksen ohjelmistoihin loppuvuodesta.

Tiedonhallinta ja viestintäpalvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	23 850	0	23 850	23 128	-722
TOIMINTAKULUT	-220 950	-45 000	-265 950	-238 985	26 965
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-197 100	-45 000	-242 100	-215 857	26 243
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	0	0

	Alkuper. ta	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	217 467	217 467
Vyörytysmenot	0	0	0	-4 815	-4 815

Määrärahoista vastaa: kunnanjohtaja

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Asiakirjahallinnon sähköistäminen	tiedonohjaussuunnitelma	ei ole	tiedonohjaussuunnitelman valmistuminen hallintoon ja tekniseen toimistoon	Tiedonohjaussuunnitelma valmistunut palkka- ja taloushallintoon.
Arkistoinnin sähköistäminen	sähköinen arkistointijärjestelmä	tiedonohjaussuunnitelman laadintatyökalu hankittu	valmistellaan sähköisen kokousohjelman hankintaa	Sähköisen ohjelman käyttö edellyttää tiedonohjaussuunnitelmaa (TOS). Päätetty ostaa TOS:in laadinta ulkoiselta toimijalta, jonka toteutuksessa viivettä. Lisää osaamista hankittu koulutuksen kautta.
Tietotilinpäätös	tietotilinpäätösasiakirja	ei tietotilinpäätöstä	tietotilinpäätös laadittu	On toteutunut.

Prosessiomistajuu- den vahvistaminen	pidetyt tiimipalaverit per kk	satunnaisesti	2 / kk	Toteutunut viikkopalaverin yhteydessä joka toinen viikko.
---	-------------------------------------	---------------	--------	---

7.2. Elinvoiman edistäminen

Määrärahat yhteensä

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 310 260	0	1 310 260	1 259 412	-50 848
TOIMINTAKULUT	-9 141 520	0	-9 141 520	-9 045 103	96 417
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 831 260	0	-7 831 260	-7 785 691	45 569
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-840 894	-840 894

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	1 637 237	1 637 237
Vyörytysmenot	0	0	0	-1 456 808	-1 456 808

	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus			
Arvo 1.1.		9 420 297	
Lisäykset		747 204	
Vähennykset		260 056	
Poistot		811 364	
Arvo 31.12.		9 096 081	

Tunnusluvut	TP2021	TP2020
Henkilöstömäärä 31.12.	99	98

Määrärahoista vastaa: elinvoimajohtaja

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

tavoite	toteuma
<p>Elinvoimapalveluiden tehtävänä on toteuttaa omalta osaltaan Pellon kuntastrategiaa.</p> <p>Elinvoimapalveluiden tavoitteena on käytännössä edesauttaa ja tukea yritysten sekä työpaikkojen syntymistä ja säilymistä, kehittää alueen työllisyyttä, sekä luoda elinkeinoelämälle edellytyksiä menestyä Pellossa.</p>	<p>Elinvoimapalveluissa vuonna 2021 tehtyjä konkreettisia toimia ovat esimerkiksi työllisyyspalveluiden kehittämistyön aktivointi muuttamalla yksilövalmentajan tehtävän kehitys- ja työllisyyskoordinaattoriksi. Ajatuksena on kannustaa kuntakonsernin toimintoja laajentamaan jo tehtyä yhteistyötä. Konkreettisesti tämä näkyy esimerkiksi yritysneuvojan ja TE-palveluiden kanssa tehdyn yhteistyön laajenemisena. Työ on alkanut hyvin.</p>
<p>Elinvoimapalveluiden tavoitteena on myös olla rakentamassa Pellosta hyvää paikkaa elää ja asua. Pello on turvallinen, virikkeellinen ja rikkailla harrastamahdollisuuksilla varustettu kunta, missä kaiken ikäisillä pellolaisilla on mahdollisuus</p>	<p>Vuonna 2021 Pellon kunnassa jatkettiin aktiivista hanketoimintaa, joiden avulla saatiin selkeitä positiivisia vaikutuksia esimerkiksi reitteihin ja reittipalveluihin. Pellon ulkoilureittien digitalisointi -hanke käynnistyi vauhdikkaasti, kuntaan saatiin</p>

<p>osallistua, vaikuttaa ja tuntee olevansa osa rikasta kulttuuriperintöä. Tiivis yhteistyö kylätoimikuntien ja kolmannen sektorin kanssa on osa pellolaista arkea.</p> <p>Elivoimapalvelut ovat vaikuttamassa myös siihen, että kunnassa on erinomainen mahdollisuus kasvaa ja käydä koulua varhaiskasvatuksesta lukioon, sekä mahdollisuuksien mukaan myös valmistua ammattiin.</p>	<p>uudet kuntoportaat ja Eeron polun portaita uusittiin. Hanketoiminnassa ensisijaisen arvokasta on ollut aktiivinen yhteistyö kylätoimikuntien ja yleisesti kolmannen sektorin kanssa. Yhteistyö on aktiivista myös paikallisen Leader-ryhmän kanssa.</p> <p>Peruskoulun ja lukion osalta kehitystyötä on jatkettu esimerkiksi lisäämällä valinnaisainetarjontaa. Pellon lukio teki sopimuksen Finest Futuren kanssa. Sopimus mahdollistaa ulkomaisten opiskelijoiden hakemisen Pellon lukioon, jolla on monipuolisia positiivisia vaikutuksia.</p>
---	--

Työ- ja yrittäjyyspalvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	40 000	0	40 000	8 239	-31 761
TOIMINTAKULUT	-497 100	0	-497 100	-395 648	101 452
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-457 100	0	-457 100	-387 409	69 691
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-21 806	-21 806

	Alkuper. ta	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	118 030	118 030
Vyörytysmenot	0	0	0	-41 060	-41 060

Määrärahoista vastaa: elinvoimajohtaja

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Yritysten kokonaismäärä	yritysten kpl-määrä	301	310	322
Pellolaisten yritysten liikevaihto	liikevaihto eurot vuodessa	125.000.000	130.000.000	119.566.000
Työllisyyden kehitys	työttömien osuus työvoimasta, %	10,5 %	9,0 %	11,6 %

Yhdyskunta- ja asumispalvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	664 930	0	664 930	642 539	-22 391
TOIMINTAKULUT	-2 767 834	0	-2 767 834	-2 957 217	-189 383
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 102 904	0	-2 102 904	-2 314 678	-211 774
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-481 626	-481 626

	Alkuper. ta	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	1 273 182	1 273 182
Vyörytysmenot	0	0	0	-141 797	-141 797

Tunnusluvut	TP2021	TP2020
Henkilöstömäärä 31.12.	9	7

Määrärahoista vastaa: elinvoimajohtaja

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Vuokra-asuntokannan käyttöasteen kehittäminen	käyttöaste, %	83 %	95 %	79,2%
Kunnan omistuksessa olevien yksittäisten asunto-osakkeiden myyminen	myytyt asunnot, kpl	0	3	0
Rakennustietojen oikeellisuuden tarkastaminen	tarkastetut kiinteistöt, kpl	0	400	Selvitys toteutetaan ulkopuolisen toimittajan toimesta v. 2022 alkaen

Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	605 330	0	605 330	608 634	3 304
TOIMINTAKULUT	-5 876 586	0	-5 876 586	-5 692 238	184 349
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 271 256	0	-5 271 256	-5 083 604	187 652
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-337 463	-337 463

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	246 025	246 025
Vyörytysmenot	0	0	0	-1 273 950	-1 273 950

Tunnusluvut	TP2021	TP2020
Henkilöstömäärä 31.12.	90	91

Määrärahoista vastaa: sivistysjohtaja elinvoimajohtajan alaisuudessa

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Henkilökunta	varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten kelpoinen henkilökunta	kelpoisuusehdot täyttäviä varhaiskasvatuksen opettajia 100 % luokanop + aineenop. 90 %	kelpoisuusehdot täyttäviä opettajia 100 %	kelpoisuusehdot täyttäviä perusopetuksen opettajia 93% varhaiskasvatuksen opettajia 67 %
	henkilökunnan koulutuspäivien määrä	koulutuspäivät 2020 -kokopäivän koulutuksia varhaiskasvatuksen henkilöstöllä 20 - opetushenkilöstöllä kolme veso-päivää, lisäksi omaehtoista/ työnantajan määräämää koulutusta	koulutuspäivät 2021 -riittävästi ammattitaitoa ylläpitävää ja kehittävää täydennyskoulutusta	koulun opetushenkilöstöllä kolme veso-päivää, lisäksi omaehtoista/ työnantajan määräämää koulutusta varhaiskasvatuksen henkilöstöllä täydennyskoulutusta lain mukaisesti
	pienet ryhmäkoot	suurin ryhmä 21 oppilasta	ryhmäkoko max. 18 oppilasta	Suurin ryhmä 21 oppilasta keväällä 2021, 16 oppilasta syksyllä 2021
		päiväkodissa pienryhmätoimintaa	lasten ja henkilöstön välinen suhdeluku varhaiskasvatuslain	Toteutunut Pienryhmä ja kokopäiväpedagogiika

			mukainen	n toteuttamiseen lisäresurssina hanketyöntekijä
Turvalliset ja terveelliset toimitilat		sisäilmaongelmat väistymässä, toiminnot vielä hajallaan useassa rakennuksessa ja väistötiloissa, runsaasti tyhjiä neliöitä	uuden monitoimitalon valmistuminen ja käyttöönotto vuoden 2021 alusta - toiminnot saman katon alla, tilojen tehokas käyttö	Toteutunut
Yhtenäinen hyvän kasvun polku	laaja varhaiskasvatuspalveluiden, perus- ja lukio-opetuksen sekä sivistystoimen palveluiden strategia, seurantatyökalu ja kysymyspatteristo	mittariston muokkaaminen omaan käyttöön ja kunnan strategiaan sopivaksi	mittariston käyttöönotto - ensimmäinen tiedonkeruu kevään 2021 aikana, jatkossa saadaan vertailutietoa	Mittaristo otettu käyttöön keväällä 2021
Perheiden arkiliikunnan ja aktiivisuuden lisääminen	liikuntatapahtumien määrä	retkiä ja tapahtumia peruttu koronan vuoksi	varhaiskasvatuksen liikunnallisia tapahtumia 2, luontoretket lähiympäristöön	varhaiskasvatuksen liikunnallisia tapahtumia 4, lähiympäristön luontoretket kuukausittain
	kerhojen määrän lisääminen	perheliikunta, joka kokoontuu kerran viikossa Meän kläpit liikkuu 2020 tehtäväpisteet ja hiihtopassi aktivoineet perheitä liikkumaan	viikkoittaisen ryhmän vakiinnuttaminen pidetään harrastemessut, kun korona sallii	Viikoittaiset liikuntaryhmät päiväkodilla toteutuneet Harrastemessuja ei ole koronan takia voitu järjestää Meän kläpit liikkuu 2021 -hanke rikastuttanut liikuntakasvatusta

Lukion ja toisen asteen tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Nivelvaihe peruskoulu - toinen aste	lukiossa / muussa II asteen koulutuksessa aloittaneiden	- Pellon lukiossa aloitti 55 % peruskoulunsa	- Pellon lukiossa aloittaa 60% peruskoulunsa päättävistä	- Pellon lukiossa aloitti 34% peruskoulunsa päättävistä

	määrä	päättäneistä - kaikki peruskoulunsa päättäneet sijoittuivat jatko-opintoihin	- kaikki peruskoulunsa päättäneet sijoittuivat jatko-opintoihin (ei koulupudokkaita)	- kaikki peruskoulunsa päättäneet sijoittuivat jatko-opintoihin
LOPS	paikallisen lukion opetussuunnitelman atyön käynnistäminen	valtakunnalliset LOPS perusteet julkaistu ja LOPS-työ aloitettu	lukion toiminta uuden lukion opetussuunnitelman mukaista ja paikallisen LOPS:n käyttöönotto 2021	Paikallinen LOPS otettu käyttöön.
Yhtenäinen hyvän kasvun polku	laaja varhaiskasvatustalveluiden, perus- ja lukio-opetuksen sekä sivistystoimen palveluiden strategia, seurantatyökalu ja kysymyspatteristo	mittariston muokkaaminen omaan käyttöön ja kunnan strategiaan sopivaksi	mittariston käyttöönotto – ensimmäinen tiedonkeruu kevään 2021 aikana, jatkossa saadaan vertailutietoa	Mittaristo otettu käyttöön keväällä 2021
Toisen asteen koulutuksen kehittäminen, hankerahoituksen hyödyntäminen	toisen asteen koulutusten määrä	3 (lukio + 2)	4 itsenäinen lukio ja toisen asteen koulutus ammatillinen koulutus kotoa käsin	lukio
Yhteistyön mahdollisuuden kartoittaminen seudullisten toimijoiden kanssa	toteutuneet palaverit	tällä hetkellä jokainen toimija toteuttaa itsenäisesti omia koulutuksiaan	keskustelun aloitus ja mahdollinen kokeilutoiminta	Keskustelua on käyty

Liikunta- ja nuorisopalveluiden tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
------	---------	----------	---------	---------

Liikunta- ja nuorisopalvelut kaikkien kuntalaisten saataville	ryhmien määrät kävijämäärät	kunnan tarjoamia liikuntaryhmiä aikuisille 6/vko, lapsille 6/vko, ja perheille 0/vko.	liikuntaryhmien määrä vähintään sama, tarpeen / kysynnän mukaan aikuisia 55 lapsia 40 perheitä 10 pysyy samana	Aikuisten ryhmät; keväällä 6x/vko, syksyllä 4x/vko, kesällä 2x/vko yhteistyössä. (uutena toiminnallinen harjoittelu) Lasten ryhmät; keväällä 6x/vko, syksyllä 3x/vko. (Kouluryhmät jääneet pois, kun Harrastamisen Suomen malli) Nuorisotila Sympis avoinna 7lk-> 1-2x/vko Aikuiset 55 (+kesä 15) Lapset 50
		ulkoilutapahtumat, urheilupäivät, taukojumppa ja kehonhuolto		Ulkoilutapahtumat (avanto, valokuvauskilpailu, Suomen luonnon päivä, Vie Vanhus Ulos) urheilupäivät (SuomiMiesSeikkailee, keilaus, jousiammunta, fatbike, hiihtokoulu x2), taukojumppa, lasten yu-kilpailut.
		Meän Opistolla on tanssi- ja liikuntakursseja kevätkaudella 25 ja syyskaudella 19		
			Liikuntatoimen jalkautuminen monitoimitalolle – tiivistetään varhaiskasvatuksen ja perus- ja lukio-opetuksen yhteistyötä	Nuoriso- ja liikuntatoimi jalkautunut monitoimitalolle. Nuorisovaltuuston toiminta käynnistynyt Koulukuraattorin kanssa yhteistyössä Friends-tunnit 7lk (nuorten hyvinvoinnin tukeminen)
Yhtenäinen hyvän kasvun polku	Laaja varhaiskasvatustalveluiden, perus-	Mittariston muokkaaminen omaan käyttöön ja	Mittariston käyttöönotto – ensimmäinen	

	ja lukio-opetuksen sekä sivistystoimen palveluiden strategia, seurantatyökalu ja kysymyspatteristo	kunnan strategiaan sopivaksi	tiedonkeruu kevään 2021 aikana, jatkossa saadaan vertailutietoa	
--	--	------------------------------	---	--

Kirjasto-, elokuva- ja kulttuuripalveluiden tavoitteet

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
monipuolinen kulttuuritarjonta kaikkien kuntalaisten ulottuville	järjestetyt kulttuuritapahtumat	kulttuuritapahtumia vuosittain alle 20	kulttuuritapahtumia yli 20	vuonna 2021 kulttuuritapahtumia 21kpl (mukana Meän Opiston kulttuuritapahtumat)
	elokuvakäyntien määrä	20.11.2020 mennessä elokuvissa käynyt 874 henkeä 43 näytöksessä.	vuonna 2021 kävijämääräksi tavoitellaan 1 500 henkilöä.	Vuonna 2021 elokuvissa kävi 606 henkilöä 35 näytöksessä.
	kirjaston lainojen määrä	16.11.2020 mennessä 27 473 lainaustapahtumaa	kirjaston lainojen tavoite vuonna 2021 pysyä vähintäänkin samalla tasolla lainausmäärissä	Vuonna 2021 Pellon kirjastosta lainattiin fyysistä aineistoa 34 937 lainaustapahtuman verran. Lisäksi kirjastoautossa oli lainoja yhteensä 19 705 (Pello+Ylitornio)

Aikuiskoulutuksen ja musiikkiopiston tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
monipuolinen kulttuuritarjonta kaikkien kuntalaisten ulottuville	Meän Opiston tarjottavien kurssien määrä kansalaisopiston kurssien osallistujamäärä	Meän Opisto 2020: suunnitellut tunnit 8 879, joista Pellossa 3 667, toteutuneet tunnit 5 737, joista Pellossa 2 212 opiskelijat brutto 2 678, joista Pellossa 1 194 opiskelijat netto 1 277, joista Pellossa 520	tavoitetunnit 7 200 opikelijabrutto 3 200 opiskelijanetto 1 600	Meän Opisto 2021: suunnitellut tunnit 9600, joista Pellossa 3782 toteutuneet tunnit 7678, joista Pellossa 2760. opiskelijat brutto 1757, joista Pellossa 844 opiskelijat netto 1315, joista Pellossa 499.

	musiikkiopiston osallistujamäärät pidetyt tunnit	musiikkiopisto Pello 2020 24 oppilasta / lukuvuosi 40 opintoa	18 oppilasta 848 oppituntia	Vuosi 2021: 31 oppilasta 718 oppituntia
			varhaiskasvatukses sa tarjotaan ryhmämuotoista musiikkiopiston varhaisiän musiikkikasvatusta	Musiikkiopiston muskarit ovat toteutuneet tiistaisin

7.3. Hyvinvoinnin edistäminen

Määrärahat yhteensä

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 558 600	0	2 558 600	3 925 969	1 367 369
TOIMINTAKULUT	-19 820 700	-1 350 000	-21 170 700	-22 247 417	-1 076 717
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17 262 100	-1 350 000	-18 612 100	-18 321 448	290 652
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-235 500	-235 500

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	533 402	533 402
Vyörytysmenot	0	0	0	-1 311 678	-1 311 678

	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus			
Arvo 1.1.		4 452 483	
Lisäykset		158 250	
Vähennykset		61 511	
Poistot		265 030	
Arvo 31.12.		4 284 192	

Tunnusluvut	TP2021	TP2020
Henkilöstömäärä 31.12.	208	201

Määrärahoista vastaa: hyvinvointijohtaja

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

tavoite	toteuma
Palveluiden parantaminen prosesseja tarkastelemalla; hukan karsiminen, ”oikoteiden” löytäminen, palveluiden uudelleen organisointi, asiakasnäkökulman huomioiminen <ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden saatavuus • Palveluiden laatu • Ennaltaehkäisevien palveluiden kehittäminen ja vahvistaminen 	Työn alla
Pitkäaikaisen laitoshoidon vuodeosastopaikkojen lakkauttaminen 1.3.2021 alkaen: 10 hoitajan siirtyminen asukkaiden mukana tehostettuun palveluasumiseen.	Toteutunut syys-lokakuussa 2021 Siirtynyt henkilöstömäärä 7
Poliklinikan toimintamallin muuttaminen: 3 lääkäriä, etäpalveluiden käyttöönotto, sairaanhoitajavastaanoton kehittäminen, sairaanhoitajan yhteydenotto	Uudet toimintamallit otettu käyttöön maaliskuussa 2022
Erikoissairaanhoidon yksityisten palveluiden laajentaminen ortopedian lisäksi sisätauteihin	Vuoden 2022 alusta

Hoitopolkujen kehittäminen	Työn alla
Hoitosuunnitelmien päivittäminen	Työn alla
Tehostetun palveluasumisen ja intervallipaikkojen lisääminen	Toteutui
4 uutta vakituista tehtävää: Laitosapulainen Kotitien palvelukotiin, 1 sairaanhoitaja ja 1 lähihoitaja Kielakseen ja 1 lähiesimies sosiaalihuollon palveluihin	Toteutui
Välittömän asiakaspalveluajan ja lisääminen ja palveluiden optimointi kotihoidossa	Työn alla
Palveluiden myöntämisen kriteerien uudistaminen sosiaalihuollossa	Työn alla
Asiakkaiden palvelupolkujen tarkastelu ja kehittäminen	Työn alla
Sosiaalihuollon KANTA-arkistoon siirtymisen valmistelun jatkaminen; OMNI360 ohjelman käyttöönotto sosiaalityöpalveluissa ja maakunnallinen työskentely valmistelussa	Etenee suunnitellusti
Osallistuminen tulevaisuuden sote-keskushankkeeseen muun maakunnan mukana	Toteutui
Moniammatillisesta yhteistyöstä tiimityöskentelyyn; hyvinvointikeskustoimintamalli/ sosiaali- ja terveystyöskentelytoimintamalli <ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden yhteen toimivuus 	Työn alla
Osaamisen keskittäminen ja jakaminen, toimintatapojen uudistaminen, oman toiminnan muutos <ul style="list-style-type: none"> • Lean –ajattelun vahvistaminen ja työnkierto; 3 vkon jakso toisessa yksikössä 	Ei toteutunut
Kustannusten kasvun hillintä <ul style="list-style-type: none"> • Edellä mainitut toimintatavat + digitalisten palveluiden ja tiedolla johtamisen kehittäminen 	Ei toteutunut
Selvitetään erilaisia palveluiden tuottamisen vaihtoehtoja	Toteutui

Yhteiset hyvinvointia edistävät palvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	981 930	0	981 930	2 209 783	1 227 853
TOIMINTAKULUT	-12 374 760	-670 000	-13 044 760	-13 381 492	-336 732
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 392 830	-670 000	-12 062 830	-11 171 709	891 121
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-170 753	-170 753

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	533 037	533 037
Vyörytysmenot	0	0	0	-816 338	-816 338

Tunnusluvut	TP2021	TP2020
Henkilöstömäärä 31.12.	69	73

Määrärahoista vastaa: avainprosessista ja sosiaalityön palveluista hyvinvointijohtaja, terveyden- ja sairaanhoidonpalveluista vastaa vastaava lääkäri.

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Vastaanottotoiminnan kehittäminen		toimintamalli rakennettu 4 sh varaan	toimintamalli rakennetaan 3 sh ja 3 lääkärin varaan	4 sh:ta, joista yksi valmentaa terveyshyötyasiakkaita
Mielenterveytyön kehittäminen	hoit. käyntimäärät psykolog. käyntimäärät	psykologi ostopalveluna, toimintamalli muutettu	psykologipalvelut pääosin ostona, 3 psykiatrasta sairaanhoitajaa ja mtt työhön erikoistunut	oma psykologi 80% 2 psyk.sh ja mtt:n työhön erikoistunut lähihoitaja
		mtt:n hoitaja käynnit 2 006	3 400	1 936
		psykologikäynnit 398	500	196
		psykiatrin käynnit 1159	1 100	
Keskitetyn asiakasohjauksen järjestäminen; muistitestit ja kroonisten sairauksien kontrollit/ hoidon seuranta	muistitestit diab. astma, diabetes, sydänsairaudet	42 kpl	lukumäärä neuvolakäynnit vuodessa	52 diab. 168 reuma 168 äitiysnla 253 perhesuun./ehk äisynla 250 lastennla 541 kouluth 902

				opisk.th 55
	vasteaika, jonotusaika, kiireetön / kiireellinen	kiireetön: lääk. 2-3 vkoa sh/th 1-3pv	kiireetön: lääk. 3vko sh/th 1-3pv	lääk. 2-3 vko sh/th 1-3pv
		kiireellinen: samana päiv.	kiireellinen: samana päiv.	samana päivänä
		sh/th samana päiv	sh/th samana päiv.	samana päivänä
	käyntimäärät eri ammattilaisten palveluissa / vastaanotolla	lääkärillä 6 321 sh:lla 6 192 th:lla 4 278	lääkärillä 5 000 sh:lla 5 500 th:lla 4 800	6 639 12 958 4 433
		lääk. puhelut 1 169	900	935
		kiireellinen samana päivänä	samana päivänä	samana päivänä
		suuhygienisti kiireetön 3 vkoa	kiireetön 2-3 vkoa	
		kiireellinen samana päivänä	kiireellinen samana päivänä	
	osaston keskimääräinen kuormitus	keskimääräinen kuormitus v. 2019: 92,4 %	keskimääräinen kuormitus v. 2021: 95 %	97%
Teknologian/ digitalisaation käyttöönotto	käytetyt teknologiaratkai- sukset	Virtun kautta aloitettu mtt:ssä, työterveydessä ja sosiaalipalveluissa	poliklinikalla etäpalveluiden käyttöönotto	virtu käytössä mtt:ssä, mutta poliklinikalla vasta 1.3.22
		uniapneatutkimus plasmapuhdistin		- puhdistinta käytetään osastolla siivotuissa huoneissa ja polilla toimenpidehuo- neissa tietyin välein
	ennaltaehkäisevät palvelut	järjestetty mahdollisuuksien mukaan	lakisääteisten ja muiden tarkastusten (esim. seniorisyynit) järjestäminen vuosittain	seniorisyynejä ei ole järjestetty, koska koronarokotuks et voivat terveydenhoitaji en ajan

Omahoitoon motivoiminen ja terveyden edistäminen	Seniorisyytiin osallistuneet	2019:	tavoite 2021:	
		75 % 65 vuotiaista	65v. 75 % ikäluokasta	-
		70% 70 vuotiaista	70v. 70% ikäluokasta	-
Toimintatapojen kehittäminen, optimointi, toiminpidetarpeen arviointi	konkreettiset muutokset	vast.otolla 4 sairaanhoitajaa	vast.otolla 3 sairaanhoitajaa, sh vastaanotto, vastuumalli ja ennakkolliset yhteydenotot	vast.otolla 4 sh:ta,joista yksi hoitaa terveyshyötyasiakkaiden valmentamisen
	erikoissairaanhoidon käyntimäärät: käyntiä / vuosi	toteuma 2019: 6 157	tavoite 2021: 5 800	8178 käyntiä
	erikoissairaanhoidon hoitovuorokaudet : vuorokausia / vuosi	toteuma 2019: 2 186	tavoite 2021: 2 000	2236 hoitopäivää
Hyvinvoinnin yksiköiden tyytyväisyys tuotettuun tukipalveluun	palvelutyytyväisyyskysely	ei tutkittu vuonna 2020	asikastyytyväisyyskyselyssä tulos yli keskitason	asikastyytyväisyyskysely reilusti yli keskitason
Talouden raamissa pysyminen	budjetin toteutuminen suunnitellusti	talouden toteuma 2019 6,2% kasvu alkuperäiseen talousarvioon	talouden toteuma +/- 2% nettomenojen kasvu alle 2%	Korona-korvausten johdosta toteutui
	kokousten lukumäärä, lautakunnan jäsenten osallistuminen lautakunnan kokouksiin (varsinaiset, varajäsenet poissa, %)	toteuma 2019:	tavoite 2021:	
		9 kokousta	max 8 kokousta	11
		Paikalla 73 % varsinaiset jäsenet	75 % varsinaisista jäsenistä	78%
		23,4 % varajäsenet	20 % varajäsenistä	8%

		3,5 % ei kokousedustajaa	max 5 % totaaliset poissaolot	14%
Suun terveydenhuollon asiakaspalvelun parantaminen hankkimalla tekstiviestipalvelu, joka mahdollistaa ajan perumisen ja muistutukset varatusta ajasta	perumattomien poisjääntien väheneminen	hammashoitoaikoja voi perua vain soittamalla ajanvaraukseen, poisjääntejä keskimäärin n. 160 / vuosi	perumattomien poisjääntien vähentyminen n. 40 %:lla	Pot.tietojärjestelmän rajoitteista johtuen muutoksia ei vielä ole otettu täysimääräisesti käyttöön.

Senioripalvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 517 470	0	1 517 470	1 655 571	138 101
TOIMINTAKULUT	-6 440 940	-680 000	-7 120 940	-7 735 390	-614 450
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 923 470	-680 000	-5 603 470	-6 079 819	-476 349
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-56 984	-56 984

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	365	365
Vyörytysmenot	0	0	0	-425 793	-425 793

Tunnusluvut	TP2021	TP2020
Henkilöstömäärä 31.12.	132	122

Määrärahoista vastaa: avainprosessista hyvinvointijohtaja, kotona asumista tukevista palveluista hoivapalveluiden esimies ja ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan palveluista hoitotyön esimies

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Kunnan palveluasumispajat suhteessa ostopaikkojen määrään	kunnan paikkojen suhde ostopaikkojen suhteeseen			
	-vanhukset	kunnan tehostettu palveluasuminen 51 /	kunnan paikat 66/ ostopaikat	
	-mielenterveys	ostopaikat 1 mielenterveyspalvelut omat 6/ostot 3	max 1	7 asukasta meän kodilla, ostopaikkoja 3
	-kehitysvammaiset	omat 8 + 5/ ostot 4	ostopaikkojen kokonaismäärä Omat 13/ ostot 3	Koivulakoti 13 paikkaa 2 ostopaikkaa
	-päihdehuolto	päihdehuolto ostot 2	pysyy samalla tasolla	pysynyt samalla tasolla
	-vammaispalvelu	vammaispalvelu ostot 1	pysyy samalla tasolla	pysynyt samana
Ikäihmisten kotona asumisen	kotona asuvat % (yli 75-v) / laitoshoidossa /			

osuutta vahvistetaan kotipalvelun avulla	palveluasumisessa%	vuonna 2019:	tavoite 2021:	
		kotihoidossa 14,4 %	kotihoidossa 15 %	toteutunut
		tukipalvelut 8,3 %	tukipalvelut 9 %	toteutunut 10 %
		laitoshoidossa 1 %	laitoksessa 0 %	
		palvelutalossa, 12,6 %,	Palveluasumisessa 14 %,	toteutunut
		joista tehostetussa 8,1 %	joista tehostetussa 10,2 %	toteutunut

Lasten, nuorten ja perheen hyvinvoinnin yksilöpalvelut

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	59 200	0	59 200	60 615	1 415
TOIMINTAKULUT	-1 005 000	0	-1 005 000	-1 130 536	-125 536
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-945 800	0	-945 800	-1 069 921	-124 121
Suunnitelman muk.poistot	0	0	0	-7 763	-7 763

	Alkuper. ta.	Muutokset	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Vyörytystulot	0	0	0	0	0
Vyörytysmenot	0	0	0	-69 547	-69 547

Tunnusluvut	TP2021	TP2020
Henkilöstömäärä 31.12.	7	6

Määrärahoista vastaa: hyvinvointijohtaja

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

asia	mittari	nykytila	tavoite	toteuma
Lapsiperheiden palvelukonseptien ja kannustemallien jalostaminen	lasten määrä sosiaalihuoltolain ja lastensuojelun palveluissa suhteessa 0-18 -vuotiaiden määrään	vuonna 2019:	tavoite 2021:	
		29 ls-ilmoitusta (7,25 %)	Max 30 ilmoitusta	52 ilmoitusta
		avopalvelut 10 lasta (2,5 %), joista uusia 1 (0,25 %)	avopalveluissa 14 lasta, joista uusia 4	avopalveluissa 12 lasta, joista uusia 1
		sijoitus 11 lasta (2,75)	sijoituksessa 10 lasta	sijoituksessa 11 lasta
		jälkihuolto 3 (0,75 %)	jälkihuolto 6 lasta	jälkihuollossa 6 lasta

7.4. Tuloslaskelman toteutuminen

	Ta 2021	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 054 270	0	4 054 270	8 198 681	63 080
Myyntituotot	691 420	0	691 420	2 543 208	-104 740
Maksutuotot	1 861 400	0	1 861 400	1 838 181	19 750
Tuet ja avustukset	569 280	0	569 280	1 740 595	53 460
Muut toimintatuotot	932 170	0	932 170	2 076 697	94 610
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-30 404 170	-1 350 000	-31 754 170	-35 496 416	-1 917 230
Henkilöstökulut	-14 778 090	-418 800	-15 196 890	-14 948 167	-1 091 360
Palkat ja palkkiot	-11 560 280	-418 800	-11 979 080	-11 976 813	-921 260
Henkilösivukulut	-3 221 910	0	-3 221 910	-3 177 561	-170 100
Eläkekulut	-2 759 190	0	-2 759 190	-2 748 863	-109 580
Muut henkilösivukulut	-462 720	0	-462 720	-428 698	-60 520
Palvelujen ostot	-12 488 720	-765 800	-13 254 520	-15 733 005	-688 220
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 363 530	-23 200	-1 386 730	-1 797 467	37 560
Avustukset	-849 430	0	-849 430	-1 010 745	77 500
Muut toimintakulut	-924 400	-142 200	-1 066 600	-2 007 032	-252 710
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-26 349 900	-1 350 000	-27 699 900	-27 297 735	-1 854 150
VEROTULOT	11 300 000	0	11 300 000	12 502 368	-259 000
VALTIONOSUUDET	16 347 850	0	16 347 850	16 392 808	391 850
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	133 970	0	133 970	174 872	2 470
Korkotuotot	3 470	0	3 470	11 278	2 470
Muut rahoitustuotot	157 000	0	157 000	179 610	0
Korkokulut	-25 000	0	-25 000	-17 073	0
Muut rahoituskulut	-1 500	0	-1 500	1 056	0
VUOSIKATE	1 431 920	-1 350 000	81 920	1 772 313	-1 718 830
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 100 000	0	-1 100 000	-1 079 254	100 000
Suunnitelman muk.poistot	-1 100 000	0	-1 100 000	-1 079 254	100 000
TILIKAUDEN TULOS	331 920	-1 350 000	-1 018 080	693 059	-1 618 830
Poistoeron muutos	52 300	0	52 300	52 300	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	384 220	-1 350 000	-965 780	745 359	-1 618 830

	Ta 2021	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
VEROTULOT	11 300 000	0	11 300 000	12 502 368	-259 000
Kunnan tulovero	9 496 000	0	9 496 000	10 326 177	-417 000
Kiinteistövero	877 000	0	877 000	937 035	0
Osuus yhteisöveron tuotosta	927 000	0	927 000	1 239 156	158 000

Kunnan verotulon määräytymisperusteet			
Verovuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo milj. €	Muutos %
2017	20,25	52,38	-2,11
2018	21,25	52,19	-0,36
2019	21,25	50,51	-0,32
2020	21,25		
2021	21,25		

Kiinteisöveroprosentit				
Verovuosi	Asuinrak.	Yleinen	Muu asuinrak.	Voimalait.
2017	0,41	0,93	1,00	2,50
2018	0,41	0,93	1,00	2,50
2019	0,41	1,25	1,20	3,00
2020	0,41	1,25	1,20	3,00
2021	0,41	1,25	1,20	3,00

	Ta 2021	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
VALTIONOSUUDET	16 347 850	0	16 347 850	16 392 808	391 850
Kunnan peruspalv. valt.osuus	11 919 920	0	11 919 920	11 929 599	-4 036 080
Opetus- ja kultt.toim.muut valt	-297 950	0	-297 950	-271 367	-297 950
Harkinnanvar. valt.os.korotus	0	0	0	0	0
Verotulomenetyksen kompensointi	1 990 170	0	1 990 170	1 998 864	1 990 170

7.5. Investointiosan toteutuminen

TALOUSARVION SITOVAAT MÄÄRÄRAHAT JA TULOARVIOT, TOTEUTUMISVERTAILU

		Alkuper.	Talous-	Talous-	Toteu-	Poikkea-
		talous-	arvio	arvio muut.	tuma	ma
		arvio	muutoks.	jälkeen		
INVESTOINTIOSA						
ELINVOIMAN EDISTÄMINEN						
	Monitoimitalon kalustaminen	0	35 000	35 000	34 030	-970
	Palloilu- ja harrastekentän rakentaminen	Menot 84 000	43 090	127 090	157 373	30 283
		Tulot 0		0	59 849	59 849
		Netto 84 000		0	97 524	97 524
	Kaavateiden kunnostaminen (Teollisuustie, Ajurintie, muu)	120 000	-44 500	75 500	27 603	-47 897
	Ritavalkean vesihuolto	30 000		30 000	24 883	-5 117
	Ritavalkean kaavoitus	20 000		20 000	13 244	-6 756
	Kalasadama: pienpyöräkone, laiturit	Menot 115 000		115 000	90 144	-24 856
		Tulot 95 000		95 000	72 115	-22 885
		Netto 20 000		20 000	18 029	-1 971
	Kalasadama: aurinkokeräimet	Menot 20 000		20 000	17 853	-2 147
		Tulot 16 000		16 000	14 282	-1 718
		Netto 4 000		4 000	3 571	-429
	Liikunta-alueet ja ulkoilualueet (sis. hankkeet)	Menot 121 000		121 000	62 200	-58 800
		Tulot 86 000		86 000	55 952	-30 048
		Netto 35 000		35 000	38 960	3 960
	Ulkoilureitit (sis. hankkeet)	Menot 75 000		75 000	23 240	-51 760
		Tulot 40 000		40 000	0	-40 000
		Netto 35 000		35 000	23 240	-11 760
	Mikontörmän ruoppaus	Menot 8 000		8 000	16 553	8 553
		Tulot 0		0	7 500	7 500
		Netto 8 000		8 000	9 053	1 053
	Kyllinkeitaan Pirtti-siiven remontti, tiivistyskorjaukset, pinnoitteet	120 000	40 000	160 000	158 250	-1 750
	As Oy Äijänmäki: kosteusvauriot ulkos.rakenteissa	40 000	-40 000		0	0
	As Oy Mukanvainio: lämmityskattila	30 000	-30 000		0	0
	As Oy Mukanvainio: vesikatko	60 000	-5 000	55 000	28 922	-26 078
	Terveyskeskus: 2021: pääsisääkäynnin katoksen vesikate ja laat., päivähoitoh. katoksen vesikate, paikoitusl. Laajennus.	20 000		20 000	7 472	-12 528
	Museot Pello ja Turtola: vesikatot, ikkunat	Menot 17 000		17 000	0	-17 000
		Tulot 7 000		7 000	0	-7 000

	Netto	10 000		10 000	0	-10 000
Virkaeläinlääkärin toimitila		20 000	45 000	65 000	78 988	13 988
Virkaeläinlääkärin irtaimisto		45 000	-45 000	0	0	0
Virkaeläinlääkärin autotalli		0	40 000	40 000	37 830	-2 170
Maan hankinta ja arvopaperit	Menot	50 000		50 000	16 840	-33 160
	Tulot	0		0	13 862	13 862
	Netto	50 000		50 000	2 978	-47 022
Muu talorakentaminen		80 000	-79 500	500	0	-500
Jäähdytyslaitteet Kyllinkeidas		0	27 500	27 500	33 184	5 684
Jäähdytyslaitteet terveyskeskus		0	22 000	22 000	9 390	-12 610
Muu julkinen käyttöomaisuus		50 000	-30 090	19 910	0	-19 910
Koulukeskuksen lähiliikunta		0	4 500	4 500	4 357	-143
Hulevesipumppaamoiden kunnostus			17 000	17 000	13 386	-3 614
Kauppatien kaava		0	0	0	13 217	13 217
HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN					0	
CGI:n päivitykset (OMNI 360)		15 000		15 000	0	-15 000
Uusi potilashälytysjärjestelmä vuodeosastolle		25 000		25 000	0	-25 000
Defibrillaattori	Tulot	0	0	0	10 661	10 661
Röntgenlaitteisto	Tulot	0	0	0	50 850	50 850
Sitovat määrärahat/		1 165 000	0	1 165 000	868 957	-296 043
tuloarviot yhteensä		244 000	0	244 000	285 071	41 071

Pellon kunnan vuoden 2021 investointisuunnitelma toteutui noin 75%:sti. Investointeihin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä vajaa 300 000 euroa.

Alkuperäisestä investointiohjelmasta leasing-ratkaisuna toteutettaviksi muutettiin virkaeläinlääkärin irtaimisto. Leasingista tehtiin kunnanhallituksen päätöksen 16.8.2021 § 158 mukaan kattava puitesopimus 3StepIT:n kanssa. Sopimus lisäsi kunnan investointiohjelman tuloja, sillä aiemmin investointina tehty defibrillaattori ja röntgenlaitteisto myytiin leasing-yhtiölle ja vuokrattiin takaisin. Ratkaisu näkyy hieman yli 61 000 euron tulona laskelmassa.

Vuoden 2021 euromääräisesti suurimmat investoinnit olivat palloilu- ja harrastekentän rakentaminen, Kyllinkeitaan Pirtti-siiven remontti ja virkaeläinlääkärin toimitilojen rakentaminen autotalleineen. Kokonaisuutena vuoden 2021 investointiohjelma toteutui kohtuullisen hyvin.

Vuoden 2021 investointiohjelmasta keskeneräiseksi jäi vielä palloilu- ja harrastekentän viimeiset työt sekä jäähdytyslaitteiden asentaminen. Nämä toteutetaan valmiiksi vuoden 2022 aikana.

Hankekohtaiset kommentit

Koulukeskuksen kenttä + aita + valot (ent. päiväkodin piha)

Toteutunut lähes kokonaisuudessaan, pintamurske laitetaan vasta vuoden 2022 puolella.

Kaavateiden kunnostaminen (Teollisuustie, Ajurintie, muu)

Sisältänyt pieniä pakollisia kunnostustöitä. Laajempi uudistusprojekti sisältyy vuoden 2022 investointiohjelmaan.

Ritavalkean vesihuolto

Sisältänyt vesihuollon suunnitelmat.

Ritavalkean kaavoitus

Sisältänyt selvitystyötä ulkopuolisen toimijan toteuttamana. Toteutunut hieman budjetin alle. Hanke vielä kesken. Kaavan ehdotusvaihe lausuntokierroksella.

Kalasadama: pienpyöräkone, laitur

Sisältänyt pienpyöräkoneen ja laiturin hankinnat Miekojärven kalasatamaan.

Kalasadama: aurinkokeräimet

Sisältänyt aurinkokeräimien asennuksen Miekojärven kalasatamaan.

Liikunta-alueet ja ulkoilualueet (sis. hankkeet)

Hanke sisältänyt reittien rakentamista, esimerkiksi Eeron polun portaiden uusimisen ja Kylävaaran kuntoportaiden rakentamisen sekä kunnan juhlateltan hankinnan.

Ulkoilureitit (sis. hankkeet)

Alun perin suunniteltu, että Reittien digitalisointi –hankkeen kulut kohdistuisivat tähän, mutta sen toteuma mennyt käyttötalouteen. Tähän kohdistuneet kustannukset liittyvät ulkoilureittien yleisiin kunnostustarpeisiin.

Mikontörmän ruoppaus

Sisältänyt ruoppaussuunnitelman tekemisen ulkopuolisen toimijan toimesta.

Kyllinkeitaan Pirtti-siiven ja Koivulakodin sisäpuolen remontti, tiivistyskorjaukset, pinnoitteet

Pirtti-siiveen ja Koivulakotiin toteutunut laaja remontti, joka on saatu valmiiksi. Toteutunut yli alkuperäisen budjetin, määrärahoja siirretty vuoden lopussa.

As Oy Mukanvainio: vesikatto

Sisältänyt As Oy Mukanvainion vesikaton remontoinnin. Kunnan osuus ollut selkeästi alle budjetin.

Terveyskeskus: 2021: pääsisäänkäynnin katoksen vesikate ja laat., päivähoitoh. katoksen vesikate, paikoitus. laajennus. 2022: Peltiosien maalaus.

Sisältänyt julkisivumaalauksia, katosten korjauksia ja piha-alueiden korjausta.

Virkaeläinlääkärin toimitila

Sisältänyt virkaeläinlääkärin tilojen rakentamisen vanhan koulu tiloihin. Valmistunut kokonaisuudessaan.

Virkaeläinlääkärin irtaimisto

Irtaimisto on hankittu leasing-rahoituksella 3StepIT:n kanssa tehdyn sopimuksen perusteella, joten ei ole toteutunut investointina.

Maan hankinta ja arvopaperit

Sisältää vuosittain maan hankintaa ja arvopapereiden ostamista varten varattua rahaa.

Muu talorakentaminen

Sisältää vuosittain varoja merkittävämpiin kiinteistöjen jne. korjaushankkeisiin. Vuonna 2021 varoja käytettiin virkaeläinlääkärin tiloihin.

Muu julkinen käyttöomaisuus

Sisältää vuosittain varoja muihin investointimäärän ylittäviin yllättäviin hankkeisiin, vuonna 2021 varoja siirrettiin hulevesipumppaamon korjaustöihin.

Monitoimitalon kalustaminen ja varustaminen

Sisälsi varoja uuden monitoimitalon varustamista varten.

Virkaeläinlääkärin autotalli

Sisältänyt virkaeläinlääkärin tilojen yhteyteen rakennetun autotallin rakentamisen.

CGI:n päivitykset (OMNI 360)

Sisältänyt OMNI 360 –järjestelmän suunnitellut päivitykset.

Uusi potilashälytysjärjestelmä vuodeosastolle

Potilashälytysjärjestelmä on hankittu leasing-rahoituksella 3StepIT:n kanssa tehdyn sopimuksen perusteella, joten ei ole toteutunut investointina.

Kyllinkeitaan ja terveystakeskuksen jäähdytyslaitteet

Sisältää jäähdytyslaitteiden hankintoja Kyllinkeitaalle ja terveystakeskukseen. Toteutunut alle budjetin, sillä asennustyöt tehdään vuonna 2022.

7.6. Rahoituslaskelman toteutuminen

PELLON KUNTA

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 431 920	-1 350 000	81 920	1 772 313	1 690 393
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-65 794	-65 794
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 165 000		-1 165 000	-868 957	296 043
Rahoitusosuudet investointimenoihin	244 000		244 000	209 698	-34 302
Pys. vastaavien hyödykk. luov.tulot				141 167	141 167
Toiminta ja investoinnit, netto	510 920	-1 350 000	-839 080	1 188 427	2 027 507
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset				-2 888	-2 888
Antolainasaamisten vähennykset	30 000		30 000	30 000	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-228 520		-228 520	-228 512	8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-300 000		-300 000	0	300 000
Oman pääoman muutokset					0
Vaikutus maksuvalmiuteen	12 400	-1 350 000	-1 337 600	987 027	2 324 627

7.7. Talousarvion sitovat määrärahat ja tuloarviot

1 000 €	Sito- vuus	Määrärahat			Tuloarviot		
		Ta + muutoks.	Toteu- tuma	Poik- keama	Ta + muutoks.	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA							
Johdon hallinnon palvelut	N	386	435	49	4	6	2
Henkilöstöpalvelut	N	264	252	-12	65	44	-21
Talouspalvelut	N	526	414	-112	93	75	-18
Tiedonhallinta- ja viestintäpalvelut	N	266	239	-27	24	23	-1
Työ- ja yrittäjyyspalvelut	N	497	396	-101	40	8	-32
Yhdyskunta- ja asumispalvelut	N	2 768	2 957	189	665	643	-22
Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut	N	5 876	5 692	-184	605	609	4
Yhteiset hyvinvointia edistävät palvelut	N	13 045	13 381	336	982	2 210	1 228
Senioripalvelut	N	7 121	7 735	614	1 517	1 655	138
Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin yksilöpalvelut	N	1 005	1 130	125	59	61	2
TULOSLASKELMAOSA							
Verotulot	B				11 300	12 502	1 202
Valtionosuudet	B				16 348	16 393	45
Korkotulot	B				3	11	8
Muut rahoitustuotot	B				157	179	22
Korkomenot	B	25	17	-8			
Muut rahoitusmenot	B	1	-1	-2			
INVESTOINTIOSA							
Elinvoiman edistäminen							
Monitoimitalon kalustaminen	N	35	34	-1			
Palloilu- ja harrastekentän rakentaminen	N	127	157	30	0	60	60
Kaavateiden kunnostaminen	N	76	28	-48			
Ritavalkean vesihuolto	N	30	25	-5			
Ritavalkean kaavoitus	N	20	13	-7			
Kalasadama: pienpyöräkone, laiturit	N	115	90	-25	95	72	-23
Kalasadama: aurikokeräimet	N	20	18	-2	16	14	-2
Liikunta-alueet ja ulkoilualueet	N	121	62	-59	86	56	-30
Ulkoilureitit (sis.hankkeet)	N	75	23	-52	40	0	-40
Mikontörmän ruoppaus	N	8	17	9	0	7	7
Kyllinkeitaan Pirtti-siiven remontti	N	160	158	-2			0
As Oy Äijänmäki: kosteusvauriot	N	0	0	0			0
As. Oy Mukanvainio: lämmityskattila	N	0	0	0			0
As.Oy Mukanvainio: vesikatto	N	55	29	-26			0

Terveyskeskus: pääsisäänkäynnin vesikate	N	20	7	-13			0
Museot Pello ja Turtola: vesikatot, ikkunat	N	17	0	-17	7	0	-7
Virkaeläinlääkärin toimitila	N	65	79	14			0
Virkaeläinlääkärin irtaimisto	N	0	0	0			0
Virkaeläinlääkärin autotalli	N	40	38	-2			0
Maan hankinta ja arvopaperit	N	50	17	-33	0	14	14
Muu talonrakentaminen	N	0	0	0			0
Jäähdytyslaitteet Kyllinkeidas	N	28	33	5			
Jäähdytyslaitteet terveyskeskus	N	22	9	-13			
Muu julkinen käyttöomaisuus	N	20	0	-20			
Koulukeskuksen lähiliikunta	N	4	4	0			
Hulevesipuppaamoiden kunnostus	N	17	14	-3			
Kauppapientien kaava	N	0	13	13			
Hyvinvoinnin edistäminen	N						
CGI:n päivitykset(OMNI 360)	N	15	0	-15			
Uusi potilasjärjestelmä vuodeosastolle	N	25	0	-25			
Defibrillaattori	N				0	11	11
Röntgenlaitteisto	N				0	51	51
RAHOITUSOSA							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	B	0	3	3			
Antolainasaamisten vähennys	B				30	30	0
Lainakannan muutokset							
Pitkäaik. lainojen lisäys							
Pitkäaik.lainojen vähennys	B	229	229	0			
Lyhytaik. lainojen muutos	N	300	0	-300			
Oman pääoman muutokset							
Vaikutus maksuvalmiuteen					1 338	-987	-2 325
YHTEENSÄ		33 474	33 747	273	33 474	33 747	273

N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B=bruttomääräraha/-tuloarvio

8. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

8.1. Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA/ULKOINEN	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	620 656,16		470 344,85	
Maksutuotot	1 817 492,22		1 758 854,31	
Tuet ja avustukset	1 740 595,11		523 267,04	
Muut toimintatuotot	973 664,83	5 152 408,32	911 355,35	3 663 821,55
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	11 736 944,67		11 285 482,33	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	2 748 862,91		2 700 454,39	
Muut henkilösivukulut	428 698,06		324 981,46	
Palvelujen ostot	13 805 680,86		12 974 258,08	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 782 202,79		1 649 293,63	
Avustukset	1 010 744,56		924 828,61	
Muut toimintakulut	937 009,12	32 450 142,97	898 864,20	30 758 162,70
Toimintakate		-27 297 734,65		-27 094 341,15
Verotulot		12 502 367,74		11 535 304,89
Valtionosuudet		16 392 808,00		17 377 946,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot		11 278,47		6 447,28
Muut rahoitustuotot		179 609,93		196 915,55
Korkokulut		-17 072,73		-18 823,11
Muut rahoituskulut		1 056,49		-573,14
Vuosikate		1 772 313,25		2 002 876,32
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 079 254,11		-1 057 093,18
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos		693 059,14		945 783,14
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)		52 300,00		52 300,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)		745 359,14		998 083,14

8.2. Rahoituslaskelma

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2021		2020	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 772 313,25		2 002 876,32	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-65 794,39	1 706 518,86	-4 588,20	1 998 288,12
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-868 957,49		-456 292,15	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	209 698,26		39 766,60	
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	141 167,09	-518 092,14	10 832,00	-405 693,55
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 188 426,72		1 592 594,57
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset		-2 888,00		-566 375,00
Antolainasaamisten vähennykset		30 000,00		30 000,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-228 512,00		-228 512,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-228 512,00	-240 000,00	-468 512,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-36 881,47		-33 118,54	
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 374,69		-15 902,00	
Saamisten muutos	-313 118,23		-305 228,29	
Korottomien velkojen muutos	-33 246,37	-384 620,76	484 275,15	130 026,32
Rahoituksen rahavirta		-586 020,76		-874 860,68
Rahavarojen muutos		602 405,96		717 733,89
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 392 457,19		790 051,23	
Rahavarat 1.1.	790 051,23	602 405,96	72 317,34	717 733,89

8.3. Tase

KUNNAN TASE

VASTAAVAA	2021	2020
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	115 998,63	120 888,03
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	115 998,63	120 888,03
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 661 881,54	1 658 903,09
2. Rakennukset	9 716 539,42	10 102 553,37
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 295 596,50	1 544 404,30
4. Koneet ja kalusto	221 606,83	376 318,35
5. Muut aineelliset hyödykkeet	38 477,97	38 477,97
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	331 001,37	34 924,73
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	13 265 103,63	13 755 581,81
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	4 123 872,74	4 123 872,74
3. Muut lainasaamiset	690 000,00	720 000,00
4. Muut saamiset	118 843,76	115 955,76
Sijoitukset yhteensä	4 932 716,50	4 959 828,50
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	26 794,56	392,50
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	23 366,53	16 692,85
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	50 161,09	17 085,35
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
3. Valmiit tuotteet	68 255,02	66 880,33
Vaihto-omaisuus yhteensä	68 255,02	66 880,33
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2. Lainasaamiset	41 250,00	48 750,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	41 250,00	48 750,00
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	624 527,35	405 472,53

	2.	Lainasaamiset	149 500,00	248 000,00
	3.	Muut saamiset	444 034,14	334 408,16
	4.	Siirtosaamiset	315 828,95	225 391,52
		Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 533 890,44	1 213 272,21
III		Rahoitusarvopaperit		
	1.	Osakkeet ja osuudet	1 900,52	1 900,52
		Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 900,52	1 900,52
IV		Rahat ja pankkisaamiset	1 390 556,67	788 150,71
		VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 399 832,50	20 972 337,46

VASTATTAVAA		2021	2020
A.	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	11 286 933,95	11 286 933,95
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 818,63	-999 901,77
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	745 359,14	998 083,14
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	12 030 474,46	11 285 115,32
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
	1. Poistoero	671 183,33	723 483,33
	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	671 183,33	723 483,33
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	1. Valtion toimeksiannot	22 331,08	25 881,15
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	28 769,54	29 025,20
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	51 100,62	54 906,35
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	1 996 611,00	2 145 123,00
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	480 000,00	560 000,00
	Pitkäaikainen yhteensä	2 476 611,00	2 705 123,00
II	Lyhytaikainen		
	1. Joukkovelkakirjalainat	1 710 000,00	1 710 000,00
	2. Lainat rahoitus- ja vakuustuslaitoksilta	148 512,00	148 512,00
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	80 000,00	80 000,00
	5. Saadut ennakot	466,90	783,56
	6. Ostovelat	1 292 764,88	1 517 240,12
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	400 807,92	364 149,46

8.	Siirtovelat	2 537 911,39	2 383 024,32
	Lyhytaikainen yhteensä	6 170 463,09	6 203 709,46
	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 647 074,09	8 908 832,46
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		21 399 832,50	20 972 337,46

8.4. Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toimintatuotot	16 607 910,36	14 854 201,46
Toimintakulut	-44 328 495,02	-42 354 632,37
Toimintakate	-27 720 584,67	-27 500 430,91
Verotulot	12 502 367,74	11 535 304,89
Valtionosuudet	17 913 679,68	18 906 695,89
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12 913,40	6 541,97
Muut rahoitustuotot	186 507,12	200 233,48
Korkokulut	-62 096,72	-56 849,23
Muut rahoituskulut	-12 922,14	-15 412,99
Vuosikate	2 819 864,43	3 076 083,10
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 995 349,90	-1 947 511,94
Satunnaiset erät	-2 349,61	-2 130,98
Tilikauden tulos	822 164,92	1 126 440,18
Tilinpäätössiirrot	12 157,05	5 624,86
Tilikauden verot	-33 874,00	-28 951,78
Vähemmistöosuudet	4 225,55	4 204,07
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	804 673,52	1 107 317,33

Konsernin rahoituslaskelma

	2021		2020	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 819 864,43		3 076 083,10	
Satunnaiset erät	-2 349,61		-2 130,98	
Tilikauden verot	-33 874,00		-28 951,78	
Tulorahoituksen korjaukset	-138 934,36	2 644 706,46	-96 559,31	2 948 441,03
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 688 349,99		-2 201 443,77	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	257 054,43		109 834,01	
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	145 879,54	-3 285 416,02	3 842,06	-2 087 767,70
Toiminnan ja investointien rahavirta		-640 709,57		860 673,33
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-2 888,00		-6 375,00	
Antolainasaamisten vähennykset	30 000,00	27 112,00	42 779,84	36 404,84
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 602 000,00		655 924,48	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-567 694,72		-630 281,94	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-56 789,28	977 516,00	-255 109,15	-229 466,61
Oman pääoman muutokset		35 516,92		-13 293,51
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutoks.	-71 814,57		2 975,44	
Vaihto-omaisuuden muutos	2 527,62		-3 939,37	
Saamisten muutos	218 454,35		-280 047,05	
Korottomien velkojen muutos	216 531,02	365 698,42	702 868,53	421 857,55
Rahoituksen rahavirta		1 405 843,34		215 502,26
Rahavarojen muutos		765 133,39		1 076 175,59
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 867 031,10		3 101 897,71	
Rahavarat 1.1.	3 101 897,71	765 133,39	2 025 722,12	1 076 159,59

KONSERNITASE	2021	2020
VASTAAVAA		
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	117 110,23	95 728,86
2. Muut pitkävaikutteiset menot	168 796,96	188 719,76
3. Ennakkomaksut	2 402,23	216,94
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	288 309,42	284 665,56
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 952 771,20	1 945 768,53
2. Rakennukset	17 188 648,74	18 064 101,63
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 378 416,27	1 629 961,29
4. Koneet ja kalusto	793 981,94	864 663,52
5. Muut aineelliset hyödykkeet	51 407,12	52 618,79
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 753 583,34	1 442 391,69
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	25 118 808,62	23 999 505,45
III Sijoitukset		
2. Osakkuusyhteisöosuudet	171 955,34	171 955,34
3. Muut osakkeet ja osuudet	1 038 888,80	700 805,72
4. Muut lainasaamiset	6 117,89	6 117,89
5. Muut saamiset	135 329,70	371 137,96
Sijoitukset yhteensä	1 352 291,73	1 250 016,91
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	181 105,66	42 654,54
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	24 561,31	18 303,22
3. Muut toimeksiantojen varat	174 143,15	413 140,30
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	379 810,12	474 098,06
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	113 319,50	115 063,42
3. Valmiit tuotteet	68 255,02	66 880,33
4. Muu vaihto-omaisuus	6 640,00	7 653,00
5. Ennakkomaksut	0,00	1 145,39
Vaihto-omaisuus yhteensä	188 214,52	190 742,14
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		

1.	Myyntisaamiset	1 440 327,44	1 268 993,59
2.	Lainasaamiset	144 639,34	243 139,34
3.	Muut saamiset	762 389,80	583 399,58
4.	Siirtosaamiset	433 869,97	357 750,38
	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 781 226,55	2 453 282,89
	Saamiset yhteensä	2 781 226,55	2 453 282,89
III Rahoitusarvopaperit			
1.	Osakkeet ja osuudet	2 933,96	2 933,96
2.	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
3.	Joukkovelkakirjalainasaamiset		
2.	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	25 741,06	25 100,33
3.	Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
4.	Muut arvopaperit	75 521,04	1 087,53
	Rahoitusarvopaperit yhteensä	104 196,07	29 121,82
IV Rahat ja pankkisaamiset		3 762 835,03	3 072 775,89
VASTAAVAA YHTEENSÄ		33 975 692,06	31 754 208,72
VASTATTAVAA			
A. OMA PÄÄOMA			
I	Peruspääoma	11 286 933,95	11 286 933,95
II	Säästöiden ja yhdistysten peruspääomat	22 566,74	22 566,74
III	Muut omat rahastot	79 757,23	83 535,99
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 525 926,95	295 124,19
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	804 673,52	1 107 317,33
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 719 858,38	12 795 478,20
	VÄHEMMISTÖOSUUDET	94 492,13	112 640,68
C PAKOLLISET VARAUKSET			
1.	Eläkevaraukset	349,27	822,87
2.	Muut pakolliset varaukset	245 541,10	296 495,95
	PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	245 890,37	297 318,82
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
1.	Valtion toimeksiannot	176 642,18	68 535,69
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat	55 250,93	54 941,03
3.	Muut toimeksiantojen pääomat	174 451,78	448 970,69
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	406 344,89	572 447,41

E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	9 317 960,31	8 070 325,54
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	627 149,95	758 153,86
	5. Saadut ennakot	4 215,37	8 229,27
	Pitkäaikainen yhteensä	9 949 325,63	8 836 708,67
II	Lyhytaikainen		
	1. Joukkovelkakirjalainat	1 710 000,00	1 710 000,00
	2. Lainat rahoitus- ja vakuustuslaitoksilta	454 281,73	503 734,96
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	103 503,91	130 401,63
	5. Saadut ennakot	79 972,18	20 068,41
	6. Ostovelat	1 995 512,07	2 040 596,69
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	725 930,20	696 023,03
	8. Siirtovelat	4 490 580,57	4 038 790,22
	Lyhytaikainen yhteensä	9 559 780,66	9 139 614,94
	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	19 509 106,29	17 976 323,61
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 975 692,06	31 754 208,72

9. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Käyttöomaisuuden perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenoon, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Suunnitelman mukaiset poistot; poistomenetelmät ja poistoajat 1.1.2013 lukien

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto
Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	2 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	Tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25 vuotta
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20 vuotta
Kirjastot, kiviset	30 vuotta
Kirjastot, puiset	25 vuotta
Koulurakennukset, kiviset	25 vuotta
Koulurakennukset, puiset	20 vuotta
Päiväkodit, kiviset	25 vuotta
Päiväkodit, puiset	20 vuotta
Sairaalarakennukset, kiviset	25 vuotta
Sairaalarakennukset, puiset	20 vuotta
Palvelukodit, kiviset	25 vuotta
Palvelukodit, puiset	20 vuotta
Paloasemat, kiviset	30 vuotta

Paloasemat, puiset	25 vuotta
Uimahalli	20 vuotta
Liikuntahallit, kiviset	25 vuotta
Liikuntahallit, puiset	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset, kiviset	25 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset, puiset	20 vuotta
Urheilukenttien huoltorakennukset	25 vuotta
Virkistysalueen mökit/saunamökit	30 vuotta
Matkailu- ja myymälärakennukset, kiviset	25 vuotta
Matkailu- ja myymälärakennukset, puiset	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset, kiviset	25 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset, puiset	20 vuotta
Keskuskeittiö	25 vuotta
Pesula	20 vuotta
Varastot, kiviset	15 vuotta
Varastot, puiset	10 vuotta
Asuinrakennukset, kiviset	35 vuotta
Asuinrakennukset, puiset	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menojäännöspoisto
Kadut, tiet ja puistot	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	20%
Vedenjakeluverkosto	10 %
Viemäriverkko	10 %
Kaukolämpöverkko	15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	22 %
Maakaasuverkko	15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	25 %
Koneet ja kalusto	Tasapoisto
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta

Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä.

Toimintatuotot ydinprosesseittain	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut		129 281,31	133 186,92	129 281,31
Elinvoiman edistäminen		3 256 654,55	1 159 034,64	1 050 282,57
Hyvinvoinnin edistäminen		11 468 265,60	3 860 186,76	2 484 257,67
Toimintatuotot yhteensä	16 607 910,36	14 854 201,46	5 152 408,32	3 663 821,55

Verotulojen erittely	2021	2020
VEROTULOT	12 502 367,74	11 535 304,89
Kunnan tulovero	10 326 176,80	9 936 145,07
Kiinteistövero	937 034,95	810 333,24
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 239 155,99	788 826,58

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2021	2020
VALTIONOSUUDET	16 392 808,00	17 377 946,00
Kunnan peruspalv. valt.osuus	11 929 599,00	12 551 977,00
Verotuloihin per.valt.os.tasau	2 735 712,00	2 699 051,00
Opetus- ja kultt.toim.muut valt	-271 367,00	-330 493,00
Harkinnanvar.valt.os.korotus	0,00	470 000,00
Verotulomenetysten kompensaaati	1 998 864,00	1 987 411,00

Palvelujen ostojen erittely	2021	2020
Palvelujen ostot	-13 805 680,86	-12 974 258,08
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-7 126 385,60	-6 645 327,97
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-6 679 295,26	-6 328 930,11

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
	2021	2020
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	0,00	4 590,00
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	68 876,18	0,00
Myyntivoitot yhteensä	68 876,18	4 590,00
Muut toimintakulut		
Maa ja vesialueiden myyntitappiot	2 255,54	1,80
Rakennusten myyntitappiot	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	826,25	0,00
Myyntitappiot yhteensä	3 081,79	1,80

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Tornionlaakson Sähkö Oy	73 600,00	96 600,00
Pellon Sähkö Oy	90 592,00	83 175,00
Apetit Oyj	500,00	450,00
UPM Kymmene Oyj	338,00	338,00
Osuuskunta Metsäliitto	432,00	468,00
Yhteensä	165 462,00	181 031,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	11 806,21	11 806,21
Yhteensä	11 806,21	11 806,21

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.2021		120 888,03		120 888,03
Lisäykset tilikauden aikana		28 922,10		28 922,10
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00
Vähenn. tilikauden aikana				0,00
Siirto erien välillä				0,00
Tilikauden poisto		33 811,50		33 811,50
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0,00
Poistamaton hankintameno 31.12		115 998,63		115 998,63
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	0,00	115 998,63	0,00	115 998,63

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalustot	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.2021	1 658 903,09	10 102 553,37	1 544 404,30	376 318,35	38 477,97	34 924,73	13 755 581,81
Lisäykset tilikauden aikana	16 839,99	0,00		108 747,72		714 447,68	840 035,39
Rahoitusosuudet tilikaudella				55 999,30		153 698,96	209 698,26
Vähenn. tilikauden aikana	13 861,54			61 511,16			75 372,70
Siirto erien välillä		237 238,38	27 433,70			264 672,08	0,00
Tilikauden poisto		623 252,33	276 241,50	145 948,78			1 045 442,61
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Poistamaton hankintameno 31.12	1 661 881,54	9 716 539,42	1 295 596,50	221 606,83	38 477,97	331 001,37	13 265 103,63
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	1 661 881,54	9 716 539,42	1 295 596,50	221 606,83	38 477,97	331 001,37	13 265 103,63

Maa- ja vesialueet erittely		
	2021	2020
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	77 428,08	77 428,08
Muut maa- ja vesialueet	1 584 453,46	1 581 475,01
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	1 661 881,54	1 658 903,09

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytär yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist. yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytär yhteisöt	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 996 204,74	1 300 596,66	171 955,34	655 116,00	720 000,00	115 955,76	4 959 828,50
Lisäykset						2 888,00	2 888,00
Vähennykset					30 000,00		30 000,00
Siirrot erien välillä							0,00
Hankintameno 31.12.	1 996 204,74	1 300 596,66	171 955,34	655 116,00	690 000,00	118 843,76	4 932 716,50
Tilikauden poisto							
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	1 996 204,74	1 300 596,66	171 955,34	655 116,00	690 000,00	118 843,76	4 932 716,50

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt							
Nimi	Kotipaikka	Kunnan- omistus- osuus %	Konsernin- omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		Tilikauden voitosta/ tappiosta	
				eliminoimattomista pääomista			
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta		
Tytäryhteisöt							
Kiinteistö Oy Pellon Vuokra-asunnot	Pello	100,00	100,00	1 139	3 693	-81	
Asunto Oy Mukanvainio	Pello	60,25	60,25	148	4	0	
Pellon Kehitys Oy	Pello	80,00	80,00	38	21	-2	
Pellon Serviisi Oy	Pello	100,00	100,00	273	455	37	
Pellon Energia Oy	Pello	100,00	100,00	520	960	134	
Vihreä Pysäkki Oy	Pello	100,00	100,00	-33	568	-22	
Pellon Laskettelurinteet Oy	Pello	86,64	86,64	104	86	3	
			Yhteensä	2 189	5 787	69	
Kuntayhtymät							
Kolpeneen palvelukeskus kuntayhtymä	Rovaniemi	3,56	3,56	170	496	41	
Lapin liitto	Rovaniemi	2,07	2,07	33	77	-4	
Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Rovaniemi	3,56	3,56	1 491	5 281	88	
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Tornio	5,90	5,90	1 940	298	-56	
			Yhteensä	3 634	6 152	69	
Osakkuusyhteisöt, yhdistelemättömät							
Asunto Oy Äijänmäki	Pello	33,16	33,16				
Blue Ica Art Pello Oy	Pello	48,78	48,78				
-toiminta keskeytetty							
			0,00	5 823	11 939	138	

Saamisten erittely	Kunta	
	2021	2020
Pitkäaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	41 250,00	48 750,00
Lyhtyaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	28 247,70	26 046,64
Lainasaamiset	7 500,00	7 500,00
Muut saamiset	0	0
Siirtosaamiset	0	0
Yhteensä	35 747,70	33 546,64
Saamiset kuntayhtymiltä		
Myyntisaamiset	1 414,80	3 956,57
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Yhteensä	1 414,80	3 956,57
Saamiset osakkuusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0	0
Yhteensä	0	0
Saamiset yhteensä	78 412,50	86 253,21

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
	Pitkäaikaiset siirtosaamiset			
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhtyaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0,00	0,00	11 806,21	11 806,21
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	79 551,87	73 406,65	55 965,59	47 189,24
Eu-tuet ja avustukset	117 271,69	58 208,33	117 271,69	58 208,33
Muut tulojäämät	237 046,41	226 135,40	130 785,46	108 187,74
Tulojäämät yhteensä	433 869,97	357 750,38	315 828,95	225 391,52
Lyhtyaikaiset siirtosaamiset yhteensä	433 869,97	357 750,38	315 828,95	225 391,52

Rahoitusarvopaperit	Kunta	
	2021	2020
Osakkeet ja osuudet		
Apetit		
Markkina-arvo	12 850,00	10 700,00
Kirjanpitoarvo	1 681,88	1 681,88
Erotus	11 168,12	9 018,12
UPM-Kymmene		
Markkina-arvo	8 699,60	7 922,20
Kirjanpitoarvo	218,64	218,64
Erotus	8 480,96	7 703,56
Erotus yhteensä	19 649,08	16 721,68
Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 900,52	1 900,52

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	11 286 933,95	11 286 933,95	11 286 933,95	11 286 933,95
Peruspääoma 31.12.	11 286 933,95	11 286 933,95	11 286 933,95	11 286 933,95
Säätiöiden ja yhdistysten rahastot	22 566,74	22 566,74		
Muut omat rahastot 1.1.	83 536,00	89 160,85		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	79 757,23	83 536,00		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 402 441,52	300 652,07	-1 818,63	-999 901,77
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 525 926,95	295 124,19	-1 818,63	-999 901,77
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	804 673,52	1 107 317,33	745 359,14	998 083,14
Oma pääoma yhteensä	13 719 858,38	12 795 478,21	12 030 474,46	11 285 115,32

Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

1.1.2027 tai sen jälkeen erääntyvät velat	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 390 113,00	1 542 775,00
Lainat julkisyhteisöiltä	160 000,00	240 000,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 550 113,00	1 782 775,00

Kuntatodistusohjelma	2021	2020
Kuntatodistusohjelma 1 680 000 euroa OKO	0,00	0,00
Osuuspankkien Keskusosuuspankki Oyj:n kanssa		
Kuntatodistusohjelma 5 000 000 euroa Kuntarahoitus Oyj:n kanssa	1 710 000,00	1 710 000,00
Kuntatodistusohjelma yhteensä	1 710 000,00	1 710 000,00

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	349,27	822,87		
Potilasvahinkovakuutusmaksu vastuu	245 541,10	296 495,95		
Muu varaukset	0,00	0,00		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	245 890,37	297 318,82		

Vieras pääoma		
	2021	2020
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	313 435,67	180 615,46
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat	535 048,13	594 121,51
Velat osakkuusyhteisöille		
Ostovelat	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	848 483,80	774 736,97

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	155 118,95	135 226,12	155 118,95	114 877,25
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 846 740,10	2 955 114,77	1 874 664,73	1 848 297,61
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	334 493,62	380 006,74	205 719,33	169 089,00
Korkojaksotukset	26 675,62	28 120,22	3 089,11	5 294,24
Muut menojäämät	1 127 552,28	540 322,37	299 319,27	245 466,22
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 490 580,57	4 038 790,22	2 537 911,39	2 383 024,32
Siirtovelat yhteensä	4 490 580,57	4 038 790,22	2 537 911,39	2 383 024,32

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat julkisyhteisöiltä	140 307,39	173 507,39	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 137 443,13	1 137 443,13	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	1 137 443,13	1 137 443,13	0,00	0,00

Vastuusitoumukset				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			6 329 253,36	6 329 253,36
Jäljellä oleva pääoma			4 137 510,02	4 371 255,47
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 468 000,00	3 479 300,00	3 468 000,00	3 479 300,00
Jäljellä oleva pääoma	2 864 547,44	3 017 007,76	2 864 547,44	3 017 007,76

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta	23 360 005,00	22 499 997,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	15 302,00	14 020,00

Rakennusurakoiden vakuudet		
	2021	2020
Rakennusurakoiden vakuustalletukset ja pankkitakaukset	0,00	799 155,80

Muut vakuudet		
	2021	2020
Napapiirin Residuum Oy, Kuusiselän kaatopaikan ympäristölupa	57 500,00	57 500,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
	2021	2020
Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparantamisen menot		
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 842,95	3 685,92
Koulurakennuksen rakentaminen, sopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa	7 694 107,61	8 000 000,00
Yhteensä	7 695 950,56	8 003 685,92

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Toimitilojen vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	530 341,61	523 652,67	424 548,67	432 408,47
Myöhemmin maksettavat	431 380,34	1 603 475,40	14 091,35	1 187 004,82
<i>Yhteensä</i>	961 721,95	2 127 128,07	438 640,02	1 619 413,29
<i>siitä konsernin sisäiset</i>	362 324,15	924 309,69	422 308,67	719 887,19
Maa-alueiden vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 607,83	4 018,79	4 607,83	4 018,79
Myöhemmin maksettavat	30 367,86	29 693,79	30 367,86	29 693,79
<i>Yhteensä</i>	34 975,69	33 712,58	34 975,69	33 712,58
<i>Vuokravastuut yhteensä</i>				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	534 949,44	527 671,46	429 156,50	436 427,26
Myöhemmin maksettavat	461 748,20	1 633 169,19	44 459,21	1 216 698,61
<i>Yhteensä</i>	996 697,64	2 160 840,65	473 615,71	1 653 125,87
Leasingvuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	299 521,43	208 984,84	212 035,45	120 697,57
Myöhemmin maksettavat	543 048,18	397 681,23	427 042,49	272 063,86
<i>Yhteensä</i>	842 569,61	606 666,07	639 077,94	392 761,43
<i>Vuokravastuut yhteensä</i>	1 839 267,25	2 767 506,72	1 112 693,65	2 045 887,30

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2021 ydinprosesseittain		
	2021	2020
Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut	13	12
Elinvoiman edistäminen	99	89
Hyvinvoinnin edistäminen	208	208
Henkilöstö yhteensä	320	309

Henkilöstökulut		
	2021	2020
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	11 736 944,67	11 285 482,33
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	2 748 862,91	2 700 454,39
Muut henkilösivukulut	428 698,06	324 981,46
<i>Yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	14 914 505,64	14 310 918,18
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	69 265,74	15 434,46
Henkilöstökulut yhteensä	14 983 771,38	14 326 352,64

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2021	2020
Keskustapuolue	2 271,50	1 618,50
Kokoomus	961,00	653,00
Sosiaalidemokraattinen puolue	484,00	263,00
Vasemmistoliitto	1 160,50	923,50
Perussuomalaiset	478,00	258,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 355,00	3 716,50

Tilintarkastajan palkkiot		
	2021	2020
Bdo Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 072,07	12 977,99
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	750,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	12 546,00	9 703,48
Muut palkkiot	408,00	2 236,88
Palkkiot yhteensä	22 026,07	25 668,35

Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, kunnan osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty noudattaen uutta yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimisesta. Yleisohjeen mukaan menetelmä vastaa keskeisiltä osin hankintamenetelmää.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien ylitai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Yhdistelemättömät yhteisöt

Osakkuusyhtiöiden Torniolaakson Kehitys Oy:n ja Blue Ice Art Pello Oy:n toiminta keskeytetty ja tilinpäätöksiä ei ole laadittu. Asunto Oy Äijänmäen tilinpäätöstietoja ei ole yhdistelty.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

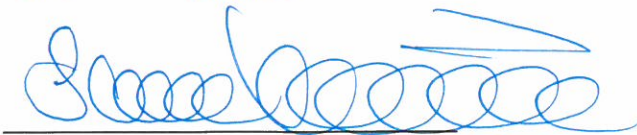
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian edellisen tilikauden yli-/alijäämään on tehty muutoksia. Pellon Serviisi Oy:n tilinpäätökseen ei ole yhdistelty Kiinteistöyhtiö Pellon vastaanottohallin tilinpäätöstä. Vertailutietoja ei ole korjattu.

10. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Pellossa, 25. päivänä huhtikuuta 2022

Kaisa Laitama

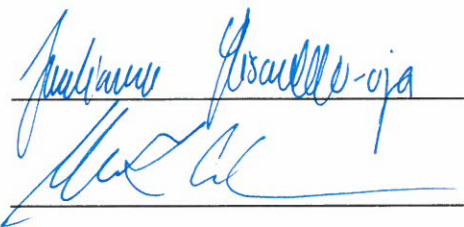
Simon Keränen

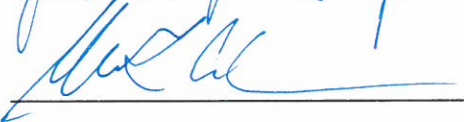
Tanja Matislompolo

Tarmo Uusitalo

Jussianna Ylisaukko-oja

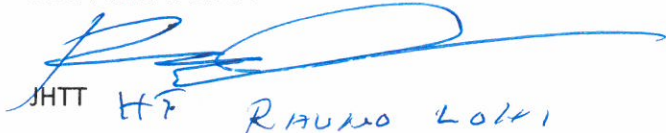
Martti Kovalainen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pellossa 16 päivänä touko kuuta 2022

BDO AUDIATOR OY

JHTT HFF RAUNO LOKKI

11. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat:

- pääkirja ATK-listoina
- päiväkirja ATK-listoina
- tasekirja
- osto- ja myynti reskontraraaportit sekä saldolistat atk-listoina
- luettelo kunnan arvopapereista
- palkkakortisto atk-listoina

Tostielajit:

1	Pankkitositteet
8	Matkalaskutositteet
9	Palkkatositteet
10	KP laskennalliset
11	KP automaattikirjaukset
12	SL laskennalliset
13	SL automaattikirjaukset
14	Vyörytykset
15	Luottotappiot
16	KP kirjanpidon vastaviennit
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut WF
22	Ostolaskut ostoreskontra
23	Sisäiset ostolaskut WF
30	Myyntireskontran suoritukset
31	Myyntilaskut/perusturvatoimi
32	Myyntilaskut/yleishallinto
33	Myyntilaskut/tekninen toimi
35	Myyntilaskut/sivistystoimi
36	Myyntilaskut/terveydenhoito
38	Sisäiset myyntilaskut
39	Web-hetilasku
40	Kassamaksut/mediatri
50	Vanhustyössä lasku tulostettu
86	Hyvitysten kohdistaminen
87	Korkolaskut
88	Sopimuslaskutus
89	Sisäinen laskutus

90	Muistiot
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen
98	Sisäinen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos laskennallinen

Tasekirja säilytetään pysyvästi ja tositeaineisto 10 vuotta tilikauden päättymisestä